

REPORTAGE. I dag är det sjutton år sedan FN:s generalför-samling antog konventionen om barnens rättigheter. Årskurs 1-3 i Galeasen i Övernäs skola har ritat djur som berättar om barnkon-ventionen.

– Det bästa med att vara barn är att man får leva så länge, säger **Saga Snetz-Björkman**. Med på bilden är också **Jan-nica Stolt** och **Tilde Enberg**.

SIDAN 7

Måndag

20 november 2006 Nr 225 Pris 1,20 €

Tel 23 444

Carlson och Dahlman friade från insideråtal

NYHETER. Både **Sture Carlson** och **Johan Dahlman** friades från misstankarna om insiderbrott av Helsingfors tingsrätt i fredags. Den eniga tingsrätten avvisade på alla punkter åtalen om missbruk av insiderinformation respektive försök till missbruk av insiderinformation i handeln med Ålandsbankens aktier och personoptioner.

Sture Carlson, Chips tidigare koncernchef och styrelseordförande, skickade ut ett pressmeddelande efter att domen of-fentliggjordes.

– Jag är givetvis mycket lättad över den

friande domen men har ännu inte lyckats förstå hur jag kunnat hamna i denna situation.

Sture Carlsons advokat **Carita Wallgren** anser att det är ”skrämmande att ett åtal som detta kunnat väckas”.

Johan Dahlman väljer att inte kommentera domen över huvud taget.

– Jag har inte kommenterat tidigare och jag gör det inte nu.

Åklagare **Annika Zilliacus** har inte ännu bestämt om hon går vidare till Helsingfors hovrätt för att få ärendet prövat.

SIDORNA 4-5

Friade. Johan Dahlman (till vänster) och Sture Carlson friades från misstankarna om insiderbrott.

Foto: LEHTIKUVA/SARI GUSTAFSSON

Idag startar julkalendern!

TÄVLING. Klipp och klistra din egen julkalender! Nyans egen julkalender börjar i dag, och en fråga presenteras varje dag Nyan kommer ut ända fram till jul.

Genom att svara rätt på frågan och klistra in den bild som finns bredvid frågan på ett schema, deltar du i ut-lottningen av en originaltavla av konstnären **Jonas Wilén**. Årets största julnöt är här för att knäckas!

SIDORNA 22, 23, 26

Plan måste vända

NYHETER. Air Ålands Helsingforsplan tvingades vända i lördags efter bara tio minuter i luften. Ett lås till en inspek-tionslucka på höger vinge släppte och plåtluckan började fladdra okontrollerbart precis invid motorn.

SIDAN 3

Saknad hittad död

NYHETER. Den 23-årige **Sami Niemi-nen**, som varit försvunnen sedan förra veckan, hittades i fredags död på sjöbot-ten i Österhamn. Den första undersök-ningen visar inga tecken på att mannen skulle utsatts för våld.

SIDAN 3

Årets åländska martha

FOLK. **Helga Johns-son** från Finström är årets åländsk martha. Hon gick med i marthaföreningen när hon var 25 år och har varit med sedan dess.

SIDAN 10

Storverk om Brändö

KULTUR. Brändös historia från äldsta tider till 1945 är nu klar. Boken på drygt 500 sidor är skriven av lektorn och histo-rikeren **Dan Nordman** som under arbetet funnit många intressanta episoder. Boken skall släppas vid en fest i Åva på självstän-dighetsdagen.

SIDAN 8

Mer moppeutbildning

LÄSARFRÅGAN. Skall utbildningen till mopedkör-kortet bli mer omfattande? Det var förra veckans läsar-fråga på Nyans webbplats. Så här fördelades sig sva-ren.

Ja 544 st, 80 %
Nej 138 st, 20 %

Ja: 80%
Nej: 20%

Nyankortsvinnare
Fjalar Nylund Nr: 12203

Vinner en Bingolott.
Vinsten skickas på posten.

Familje-mingel. Lilla Lova Sundell var på Godbymässan med pappa Daniel Karlsson. Mamma Anna-Maria Sundell fastnade med intresse i Kerstin Renfors monter med det nystartade företaget ”Vi små”.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Mässbesökare i alla åldrar

REPORTAGE. Godbymässan slog åter nytt besöksrekord. Cirka 4.200 personer myllrade i år runt i Godbyhallen under helgens två mäs-sadagar.

Bland montrarna fanns som vanligt både gamla bekanta och nya företag, som besökare blev man överraskad över vilken mångfald av produkter

och små företag det finns runtom på Åland. Det säljs, köps och lagas runtom i byarna.

Men för många handlar Godbymässan lika mycket om att träffa bekanta och låta sig under-hållas av tävlingar och uppträdanden, som om att titta på och kanske köpa saker.

I folkmyllret på lördagseftermiddagen träffar

vi familjen Karlsson-Sundell. De har just kommit in till mässan, men har redan fastnat i sin första monter. Där huserar **Kerstin Renfors** från Saltvik som precis startat sitt företag ”Vi små”.

– Men vi är nog inte ute efter att köpa någon-ting speciellt, vi är här lika mycket för att titta på folk, säger **Anna-Maria Sundell**. SIDORNA 14-15

Byggis verkstad
Öppet 8.00 - 16.00

Telefon direkt
28 127

Lämna in aktersnurrar, gräsklipparen, motorsågen m.m. för höstöversyn till vår verkstad så är de i skick när våren kommer!

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170,
FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174
ÖPPET: VARD. 8-17,
TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17),
LÖRD. 9-14

BYGG VARUHUSET
www.byggvaruhuset.aland.fi

Storsatsning på cyklisterna i Mariehamn föreslås

Mycket kul med två hjul

Miljön & vi

Med Malmö i Sverige som modell föreslår miljönämnden nu en storsatsning på cykeltrafiken i Mariehamn.

Cykelparkeringar, cykelkartor för turister, fler och bättre cykelbanor med möjlighet också till inlinesäkning är några konkreta förslag.

Mariehamn är en perfekt stad att cykla i. Men är förutsättningarna redan nu så bra de kan vara, eller finns det rum för förbättringar?

Den frågan har miljönämnden ställt sig. Svaret är att mycket mera bör göras för att öka antalet cyklister och lyfta fram cykeln som miljövänligt alternativ till bilen.

– Man kan koppla ihop projektet med klimatförändringen, som ju var temat för årets miljövecka och bilfria dagen, säger miljöingenjör **Sofie Dahlsten** vid stadens miljökontor.

Inför bilfria dagen som i år firades den 22 september gjorde miljönämnden en resa till Malmö i Sverige och Odense i Danmark för att kolla vilka

satsningar städerna gjort för att främja cykeltrafiken. Också gatu- och tuchef **Bo Hoffman** på tekniska verkens markavdelning var med på resan.

– Framför allt i Malmö hade man satsat strategiskt. I viss mån har man också trängt undan biltrafiken – parkeringsplatserna har minskat i antal när nya cykelleder dragits i city.

Gårdsgata?

Ett gatuavsnitt som kunde bli aktuellt i det fallet är Norragatan mellan Torggatan och Ålandsvägen, där cykelvägen nu är provisoriskt inklämd på trottoaren för cyklister på väg västerut – en lösning som är dålig både för cyklister och fotgängare.

– Det är jättetrångt med många barnvagnar och barn. Gatuavsnittet borde bli gårdsgata där olika former av trafik samsas. Då försviner säkert en del parkeringsplatser, förmodar **Sofie Dahlsten**.

I enkäten som gjordes under bilfria dagen ville många att Torggatan skulle bli gågata ända fram till Storagatan. Då skulle Norragatan automatiskt bli gårdsgata.

Sofie Dahlsten och **Bo Hoffman** presenterar ett antal åt-

Fler cyklister innebär förhoppningsvis färre bilar i innerstan. Arbetet är en del av försöken att hejda klimatförändringen, säger miljöingenjör **Sofie Dahlsten**.

Foto: ANDERS SIMS

gärder, som miljönämnden omfattar, för cykeltrafikens främjande. Totalt blir kostnaden omkring 70.000 euro, har man räknat med, även om de beräknade summorna kan variera beroende på vem som gör arbetet. Det skiljer mycket i pris om en högskolepraktikant gör jobbet jämfört med om man ska betala konsulter.

– För att inte behöva vänta på nästa års budget föreslår vi att arbetet görs i så stor utsträckning som möjligt genom omfördelningar i den gällande budgeten, säger **Sofie Dahlsten**.

Största delen faller på tekniska verken. Avsnitt där cykelvägar saknas i dag är Ålandsvägen, där sådana planeras i och med gatuombyggnaden, och vägen mellan Elverksgatan på Klinten och sjömannaskolan.

I dag finns det 25-30 km cy-

Kul på hjul. Mariehamn är en ypperlig stad att cykla i, men mycket mera kan göras för att öka intresset ytterligare, anser miljönämnden.

Foto: ERKKI SANTAMALA

kelbana i Mariehamn. Bland annat föreslås följande:

● Inventering av stans alla cykelbanor och behovet av cykelparkeringar. Också behovet av reparationer på cykelvägarna noteras.

● Cykelräkningar och beräkning av antalet cyklister i stan.

● Resvaneundersökning. Hur många arbetsresor görs med bil, cykel, buss med mera? I samband med utredningarna inför införandet av parkeringsskiva kom det fram att

många som parkerar bilen utanför arbetsplatsen bor i stan och att en stor del av bilkörningen sker på korta sträckor.

● Cykelkartor för turister med olika kartor inprickade – till exempel kulturturen, gröna turen, restaurangturen, båthamnsturen.

● Införande av cykelparkeringsnorm.

● Långtidsparkering i terminalen i Västerhamn.

Poäng för biobiljett

● Införande av högre cykel-

sättning än för bil för stadens anställda, till exempel poäng som ger biobiljetter.

● "Gatumöbler" för cyklister – cykelpumpar, cykelräknare med display, med mera.

● Reklamfinansierade låncyklar.

● Inlinesbanor på vissa cykelbanor. Önskemålet kom fram under bilfria dagen.

Stadsstyrelsen ska nu ta ställning.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Stor 2-dagars kvalitativ

auktion

Söndagen den 19 november kl 14.00
Måndagen den 20 november kl 18.00

Visning och anbud 30 minuter innan

HOTELL ARKIPELAG Mariehamn

Vinterns stora kvalitets- och inredningsauktion.

Stort urval med våra allra finaste **ORIENTMATTOR** - direkt från Persien innehållande nya och gamla mattor i **alla färger, storlekar och kvaliteter**.

Underbara Nain, Ghom, Tabriz och Isfahan; flertalet mästarsignerade av Davari, M. Farzanehkho, Hosseini, Entechari, A. Damsaz m.fl. Även stort urval Abadé, Ardebil, Lyx Bachtari osv. **PASSA PÅ. HUNDRATALS MATTOR SKA BORT!**

Stort utbud av möbler och konst!

KONST: målningar och grafik av **Peter Dahl**, Madeleine Pyk, **Bo-Åke Adamsson**, Ulrica Hydman-Vallien, **Jan Naliwaj-**

ko, Theo Tobiasse, **Salvador Dali**, Bert Håge Häverö, Karl Höglund samt fantastiska fågelstudier av Lennart Pettersson med fler. Totalt 300 verk direkt från konstnärer.

MÖBLER: Flertal nya soffgrupper, matgrupper och vitrinskåp i olika färger och träslag. Hauptstilbyrå, Rokokostilbyråer, indiska möbler i massivt ädelträ; byråer, skåp, bänkar, bord m.m.

FORDON: Kanonfina cyklar; Mountainbikes, herrcyklar, även med fotbroms.

ÖVRIGT: Stor mängd nya speglar, kristallampor, belysning, kaffe- och matserviser m.m.

SKYLAT. Välkomna att fynda denna auktionshelg!

- konst
- möbler
- mattor

Blomqvists Auktionskammare, tel +46-8-960 388,
+46-70-760 8376, GSM Åland 0457-342 1323

Råttor vid sopstationen vid Österleden är inget nytt fenomen. Det här albino-exemplaret fotograferade Timo Rautatammi redan 2001.

Råttorna i centrum ska utrotas

Den ökande råttstammen i delar av centrala Mariehamn ska nu åtgärdas. Så fort som möjligt ska Esboföretaget Alert-skadedjursbekämpning påbörja råttbekämpningen, Hälsonämnden antog deras offert på sitt senaste möte.

Nämnden har fått flera telefonersamtal angående råttor i stadens centrum. Högsta prioritet för bekämpningen har området kring sopstationen vid Österleden, varifrån man fått flest larm om råttor. Därefter tar man troligen sig an ett område runt gravgården.

Bekämpningen beräknas kosta cirka 2.000 euro per gång och man planerar, beroende på hur mycket råttor som finns och var de finns, cirka sex besök av företaget.

Det är Mariehamns stad som ska stå för kostnaderna. (ab)

Helikopter körde sjuka i dimman

I extremt dåligt flygväder, med under 100 meter sikt, genomförde gränsbevakningsväsendets Superpuma-helikopter på fredagen en annorlunda sjuktransport, skriver sjöbevakningscentralen i Mariehamn i ett pressmeddelande.

På alarmcentralens begäran hämtade helikoptern två patienter från Brändö för transport till centralsjukhuset. När man hämtat de patienterna fick man ytterligare en begäran om en sjuktransport, denna gång från Enklinge.

Sikten på Enklinge var så dålig att det inte gick att landa på helikopterplattan, men på en väg i närheten rådde något bättre sikt. Helikoptern landade därför mitt på vägen och hämtade den tredje patienten. Allt tre patienter fördes sedan till sjukhuset för vård. (ab)

Två brandlarm i Kökars kyrka

Automatalarmet i Kökars kyrka utlöstes två gånger natten till fredagen. Det var dock tekniska problem, och ingen brand som låg bakom larmen.

– Vi vet ännu inte vad problemet är, men det kan bero på det väldigt fuktiga vädret, säger brandchef Leif Ahlqvist.

Ytterligare två automatalarm utlöstes i helgen, utan bränder.

På lördagseftermiddagen gick larmet i Ålands hotell- och restaurangskola, på grund av en överhettad köksfläkt.

Och på fredagskvällen utlöstes larmet i Strandnäs skola, efter att man kört rökmaskinen för ivrigt på skoldisot. (ab)

Lös lucka tvingade ner plan

En lös plåtlucka, strax intill motorn på höger vinge, tvingade Air Ålands Helsingforsplan att vända tillbaka till Mariehamn på lördag morgon.

– Vi tittade nästan fascinerat ut enom fönstren, eftersom vi inte riktigt visste vad det var som fladdrade. Men vi såg ju att det var någon slags plåt, säger Nya Åland redaktör Harriet Tuominen, som var en av passagerarna ombord. På flygplatsen rådde full beredskap för flyghaveri – men landningen gick utan problem.

Flygturen klockan 7 på lördagsmorgonen, från Mariehamn till Helsingfors, blev först försenad på grund av dimman i cirka en och en halv timme. Efter cirka tio minuter i luften fick man återvända till Mariehamns flygplats. Då observerade nämligen både passagerare och personal att någonting fladdrade på höger vinge, strax bakom motorn.

– Det var en inspektionslucka. Den är fäst med två lås och av någon orsak, som vi ännu inte vet, släppte det ena låset. Det här ska inte kunna hända, säger Air Ålands vd Anders Alm, som väntar sig en utredningsrapport i början av veckan.

Man ska även kontrollera med Saab om något liknande hänt förut på likadana plan som Air Åland flyger.

Tre av passagerarna, däribland Harriet Tuominen, tog sig en titt på den trasiga luckan efter landning.

– Jag uppskattar att luckan var 70-80 centimeter lång och den var rejält tillknycklad. Det syntes att det ena låset hade släppt, för det stod rätt ut i 90 graders vinkel, säger hon, och berättar att det nog inte var någon direkt oro ombord.

Lås och lucka byttes

Incidenten skulle ha kunnat bli riskfylld om luckan hade lossnat helt och slagit i någonstans. Men nu vände planet direkt och luckan hölls kvar. Larm om fara för flyghaveri kom till alarmcentralen strax före klockan nio. Landningen skedde dock utan större problem och alla enheter, både brandkår och ambulans, kunde återgå.

– Jag upplever det inte som om det var någon direkt fara för dem ombord den här gången, men man tar alltid det säkraste alternativet. I det här fallet var det inte ens ett alternativ att flyga vidare med en fladdrande del – vi vänder, punkt, säger Anders Alm.

Efter landning byttes luckan och låset ut och planet kunde ta passagerarna till Helsingfors strax efter halv tolv på lördagen.

– Då fanns det nog viss oro bland passagerarna. Många tittade ut för att kontrollera att ingen plåt var på vift, säger Harriet Tuominen.

Noggrann utredning

Händelser som denna utreds alltid noga, enligt Alm, och om man hittar något grovt fel meddelas detta till tillverkaren. På så sätt vill man för-

Problem vid propellern. Av en ännu okänd orsak släppte låset till en inspektionslucka vid höger motor på Air Ålands flygplan. Luckan bucklades ordentligt och oroad passagerarna med sitt fladdrande nära motorn. Men gångjärnen och det andra låset höll och planet kunde vända tillbaka och landa på Åland utan vidare missöden.

Foto: ERKKI SANTAMALA

hindra att liknande olyckor händer på andra plan.

Dimman höll i sig under lördagen, vilket ledde till att Air Åland endast flög en tur till den dagen, från Helsingfors till Åland klockan 18.

– Som det står i våra reglemente tar vi aldrig ansvar för missade fortsättningsflyg och liknande. Vi säljer en resa från A till B och ersätter den på olika sätt om det blir förseningar eller inställda

flyg, och man får boka om. Jag rekommenderar alltid ombokningsbar biljett, både hos oss och andra, säger Anders Alm.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Försvunnen man hittades död

Sami Nieminen, som varit försvunnen sedan förra helgen, hittades i fredags död på sjöbotten i Österhamn.

Inget tyder i nuläget på att han utsatts för våld.

Polisen jobbar dock förutsättningslös och fortsätter med förhören för att kartlägga Nieminen's sista timmar i livet.

Vid niotiden på fredagsmorgonen sökte polisen, med hjälp av räddningsverkets dykare, igenom vattnet och sjöbotten i området kring Club Marin i Österhamn.

Polisens dykare hittade en död man liggandes på botten i hamnbassängen och efter utredningar kunde man fastställa det som många misstänkte, att den döda var Sami Nieminen.

Hamnområdet spärrades av direkt efter att man hittade kroppen, och genomsöktes ifall det fanns några spår på land.

Avspärrat efter dykning. På botten av hamnbassängen i Österhamn hittade polisens dykare den saknade Sami Nieminen i fredags. Polisen sökte sedan efter eventuella spår på land, men vill inte säga om man hittade någonting.

Foto: ERKKI SANTAMALA

– Jag kan inte kommentera om vi hittade något eller inte, säger överkonstapel Göran Johansson.

Under besiktningen av

kroppen hittades inte några skador som tydde på yttre våld. En rättsmedicinsk obduktion kommer dock att genomföras av en rättsläka-

re från Åbo, som preliminärt är kommer hit i morgon, tisdag.

Polisen jobbar fortfarande förutsättningslöst i fallet.

– Vi fortsätter med förhören, för att utreda hans gåranden och låtanden de sista stunderna i livet. När vi får obduktionsresultatet fortsätter vi med arbetet utgående från det, säger Göran Johansson.

Polisen fick många tips från allmänheten förra veckan, och man är alltså ännu välkommen med upplysningar som kan ha med Nieminen att göra.

Oroliga lagkamrater

Sami Nieminen var från Lundo kommun nära Åbo. Han var på besök till Åland med sitt inbandylag och försvann sedan spårlöst natten till söndagen den 12 november.

Oroliga lagkamraterna

kontaktade på måndagen åländska medier med en efterlysning. Polisen sökte efter den försvunna med flera polispatruller och även med teknikens hjälp, bland annat spårades den försvunnas mobiltelefon.

Många tips

Visst hopp tändes efter att polisen fick uppgifter från Åbo om att den försvunnas bankkort använts där under måndagen och tisdagen förra veckan. Dessa uppgifter visade sig dock senare vara felaktiga.

De anhöriga till Nieminen, som i förra veckan besökte Mariehamn för att hjälpa den åländska polisen i letandet, meddelades om upphittandet via polisen i Åbo på fredagseftermiddagen.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

INSIDER-RÄTTEGÅNGEN

Inte insiderbrott, säger Helsingfors tingsrätt i domen

Carlson och Dahlman

Den information som Sture Carlson hade före sitt aktieköp i Ålandsbanken den 11 januari 2001 utgjorde inte insiderinformation, och det var klart att affären med Handelsbanken inte skulle bli av när Johan Dahlman köpte bankens personaloptioner den 13 februari 2001.

Johan Dahlman väljer att inte kommentera den friande domen.

Foto: LEHTIKUVA/SARI GUSTAFSSON

Det är slutsatserna av Helsingfors tingsrätts dom som kom på fredagseftermiddagen. En enig tingsrätt förkastade åtalen mot båda två.

Domen avkunnades exakt en månad efter den tre dagar långa rättegången i Helsingfors då Chips tidigare koncernchef och styrelseordförande Sture Carlson och Alandiabolagens numera pensionerade vd Johan Dahlman åtalades för missbruk respektive försök till missbruk av insiderinformation.

Sture Carlson hade köpt aktier i Ålandsbanken den 11 januari 2001, strax efter att svenska Handelsbankens filialchef i Finland hade yppat Handelsbankens intresse för eventuellt köp av 90 procent av aktierna i Ålandsbanken, och Johan Dahlman hade köpt personaloptioner i Ålandsbanken den 13 februari 2001 i samma veva som bankens bokslut offentliggjordes. Båda representerade Ålandsbankens storägare och var medlemmar i bankens förvaltningsråd; Dahlman som ordförande och Carlson som vice ordförande.

Nya Åland redogjorde ingående för rättegången där det bland annat kom fram att Sture Carlson oavsiktligt drogs in i utredningen och att bankens direktions anmälde enbart Johan Dahlmans optionsköp till finansinspektionen.

Inte insiderbrott

Grunden för tingsrättsens bedömning är strafflagens stadgande i fyra punkter om vad som är insiderbrott, det vill säga:

– att syftet är att bereda sig själv eller någon annan ekonomisk vinning

– att insiderinformationen hör samman med värdepapper som är föremål för offentlig handel

– att köpet sker för egen eller någon annans del

– att den som utnyttjar insiderinformation gör det uppsåtligt eller av grov oaktsamhet.

● Tingsrätten konstaterar att Carlson inte har sålt de aktier han köpte den 11 januari 2001 och att Dahlman veterligen inte har förvändlat sina optioner till aktier.

● Tingsrätten kommer fram till att den information som Carlson hade på basen av mötena den 8 och 10 januari, när Handelsbankens intresse blev känt bland Ålandsbankens storägare, inte kan utgöra insiderinformation. Motiveringen är att sonderingen har varit preliminär, att Ålandsbankens direktions inte har känt till sonderingarna, och att sannolikheten för att affären skulle ha förverkligats var i det närmaste

obefintlig. "Det är tveksamt om den information som då fanns skulle ha förändrat investerarnas uppfattning om bolagets aktiers värde", heter det.

För Dahlmans del skriver tingsrätten följande: Mycket snabbt, senast den 7 februari, har det blivit klart för Dahlman att Handelsbanken inte har möjlighet att köpa 90 procent av aktierna eftersom flera storägare var emot affären. Inga förhandlingar hade inletts och sannolikheten att övertagandet skulle ha förverkligats var "i det närmaste obefintlig".

Personaloptioner

● Tingsrätten noterar att det är "rättvist att anse" att det inte är möjligt att begå insiderbrott genom att köpa Ålandsbankens personaloptioner och att möjligheten att påverka värdepappersmarknaden genom att köpa sådana "verkar mycket begränsad".

● Tingsrätten finner det trovärdigt att Carlsons avsikt med köpet var att jämna ut sitt aktieinnehav i Ålandsbanken och att den mäklare som hördes som vittne inte kom ihåg att han talat med Carlson innan han verkställde köpet den 11 januari och inte heller att han verkställde köpet. Carlson hade saknat uppsåt och hans verksamhet har inte heller utgjort grov oaktsamhet.

Rättegångskostnaderna bandades högst väsentligt av tingsrätten. Carlsons ombud Carita Wallgren yrkade på sammanlagt 304.218 euro utan moms – 1.346 timmar á 220 euro samt ett expertarvode på drygt 8.000 euro – men beslutet blev att staten betalar 70.000 euro för Carlsons rättegångskostnader.

Dahlmans ombud Henrik Gahmberg yrkade på 101.339 euro – 365 timmar á 275 euro – inklusive moms. Också för Dahlmans rättegångskostnader betalar staten 70.000 euro – rätten ansåg att försvaret för de båda var jämförbart och att försvarets arbetsbörda varit större än vanligt eftersom lagens stadganden om insiderbrott är så pass oprövade än så länge.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Förkastades. Åtalen mot Sture Carlson och Johan Dahlman förkastades enhälligt av Helsingfors tingsrätt i fredags.

Foto: ANNIKA ORRE

Kränkande. Sture Carlson tycker att det är kränkande att bli "försöksdjur" i en insiderrättegång som han upplever sig ha blivit, och hans advokat Carita Wallgren anser att det är skrämmande att åtalet mot honom kunde väckas.

Foto: LEHTIKUVA/SARI GUSTAFSSON

Sture Carlson: Jag

Sture Carlson är lättad över att åtalet mot honom resulterat i en friande dom, men han är sårad över att hans ärlighet har ifrågasatts offentligt.

– Jag är givetvis mycket lättad över den friande domen men har ännu inte lyckats förstå hur jag kunnat hamna i denna situation, skriver han i ett pressmeddelande.

Han berättar att han blev chockad när han blev åtalad för insiderhandel med Ålandsbankens aktier den 1 april 2005.

– Jag förstod ingenting eftersom jag aldrig haft den minsta tanke på att jag – bara på grund av någons fåfänga försök att komma till tals med Chips – kunde befinna mig i en insidersituation då mitt köp av ÅAB-aktierna verk-

ställdes i januari 2001. I dag är jag lika oförstående till det åtal som väcktes mot mig, och jag upplever att jag drabbats av någonting helt oförutsebart och godtyckligt som jag på inget sätt kunnat värja mig emot, skriver han.

"Försöksdjur"

Han skriver att han blivit fritt villebråd i pressen på grund av åtalet och att han nu, trots glädjen över den friande domen, har svårt att tränga undan den plågsamma erfarenheten av att hans ärlighet ifrågasatts i offentligheten.

– Man säger att myndigheterna vill ha rättsfall gällande insiderproblematiken. Det är kränkande att och helt oskäligt att medborgare utan grund ska kunna användas som försöksdjur där redan förundersökningen

friade

Fortkörning. Här, på sträckan mellan Ämnäskorsningen och polisens trafik kontrollplats, åkte en 19-åring fast sedan han höll 145 kilometer i timmen. I fredags dömdes han för grovt äventyrande av trafiksäkerheten. Foto: ERKKI SANTAMALA

19-åring dömd för grovt äventyrande

En 19-årig man dömdes i fredags för grovt äventyrande av trafiksäkerheten sedan han kört 145 kilometer i timmen på 90-väg. Han erkänner fortkörningen med förbehållningen:
– Det gick inte mer än 140.

Det var den 15 september i år vid femtiden på eftermiddagen som en 19-årig man kom körande på landsväg 2 i Finström mellan Ämnäskorsningen och polisens trafik kontrollplats. På sträckan råder hastighetsbegränsningen 90 kilometer i timmen, men när polisen mötte honom under en rullande trafikövervakning

visade radaren 145 kilometer i timmen.

19-åringen medger att han kört för fort.

– Jag nekar inte till det, men enligt min uppgift gick det inte över 140. Kanske 130-140 kilometer i timmen, säger han under den rättegång som hölls mot honom i fredags.

Mötte inga bilar

Landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** påpekade att framförvarande av fordon i hastigheter som överstiger 100 procent av tillåten hastighet eller 50 kilometer i timmen över bör rubriceras som grovt äventyrande av trafiksäkerheten då det förorsakar fara

för andras liv och hälsa.

– Det var en fredag eftermiddag på en huvudled och teorin säger att många bilar torde rört sig på vägen under tidpunkten, säger han.

Den åtalade hävdade dock att han befann sig ensam på aktuell sträcka.

– Jag tycker inte det var äventyrande av någons säkerhet, jag mötte ingen annan bil än polisbilen, säger han.

Dagsböter

Mannen ålades körförbud direkt vid händelsen och har således varit utan körkort i drygt två månader. Vid rättegången lämnade han fram ett intyg från sin arbetsgivare om att få tillbaka körkortet

då han uppger att han behöver det i sitt arbete.

– Som det är nu måste jag åka med andra, och när det inte är möjligt finns det uppgifter som inte blir gjorda den dagen, säger han.

Tingsrätten ansåg inte att 19-åringens utkomst är beroende av körkortet och fann inga skäl att avvika från sedvanligt straff. Därför dömdes han till totalt fyra månaders körförbud vilket ger honom kortet tillbaka i mitten av januari. Vidare dömdes den åtalade till 48 dagsböter om 17 euro, vilket ger en total summa på 816 euro.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

är mycket lättad

i mitt fall visade att jag var oskyldig.

Sture Carlsons advokat **Carita Wallgren** är inte förvånad över den friande domen, men beklagar "vad en framstående företagare genom grundlös brottsmisstanke och rättsprocess fått utstå efter 30 år av redbar och framgångsrik verksamhet."

– Jag vill gärna framhålla att Carlson inte gjort något klandervärdt enligt någon som helst måttstock, och det finns ingenting att anmärka mot hans handlande i något skede av händelseförloppet – han har närmast varit överomsorgsfull, skriver hon.

Det är, påpekar hon, inte advokatskicklighet som friat Carlson "utan den fullständiga bristen på något påtalbart i hans handlande, som också den synnerligen välmotiverade domen befäster".

– Det är skrämmande att ett åtal som detta kunnat väckas, skriver hon.

Johan Dahlman väljer att inte kommentera domen.

– Jag har inte kommenterat åtalet och jag kommenterar inte nu heller, säger han.

Inte bestämt

Häradsåklagare **Annika Ziliacus** har inte ännu bestämt om hon ska föra domen till Helsingfors hovrätt för prövning.

– Jag ska först läsa domen ordentligt och sedan fundera.

Hon säger sig vara något förvånad över att åtalen förkastades.

– Jag tyckte att det fanns många vägande skäl till en fällande dom. Men det här är ju svåra saker och jag var beredd på allt, säger hon. (ao)

Över 70 finansmotioner

Obundna vill skatteväxla

Över 70 finansmotioner har oppositionen presterat inför budgetens remissdebatt i lagtinget i dag. Utöver de motioner som Nya Åland berättade om i fredags finns bland annat en om skatteväxling.

De obundna är bekymrade över att kommunerna inte får in skatt av alla. De som betalar endast kapitalskatt, vilket är rätt många, betalar den till staten. För att minska kommunernas beroende av förvärvsinkomstbeskattningen tycker de obundna att kommunerna kunde ta in mera fastighetsskatt.

Det här skall enligt förslaget göras som en skatteväxling, så

att de som inte betalar annan skatt till kommunen får betala mer i fastighetsskatt. De som betalar vanlig inkomstskatt till kommunen skulle få göra ett avdrag för att inte drabbas av den höjda fastighetsskatten.

De obundna föreslår en del minskningar i budgeten. Man vill stryka anslagen för såväl kk-huset som det planerade museimagasinet och lösdriftsstallet på naturbruksskolan. Gruppen vill också avskaffa tv-licensen och uppmanar landskapsregeringen att fundera ut något annat i stället.

Utbyggnaden av kvarteret I Tiden skall finansieras av det privata näringslivet, tycker de obundna och så vill man att landskapet tar över skötseln

av djupa farlederna. Då kan landskapet också besluta om farledsavgifterna.

(Lib) vill utreda

Bland de liberala motionerna finns en hel del förslag om utredningar. Man vill bland annat få utrett om Medis kan överföras till landskapet, så att alla har samma rätt och möjlighet att delta i kurserna. Tjänsterna kan man enligt förslaget köpa av staden, som nu är huvudman för Medis.

En annan utredning som efterlyses är vad vardagslivet kostar för invånarna i olika regioner.

Liberalerna vill också ha en byråkratiutredning, en utredning av situationen på ar-

betsmarknaden för inflyttade ålänningar och en utredning av möjligheterna att indexjustera delar eller hela studiestödet.

Start i dag

Remissdebatten om budgeten börjar klockan 9.30 i dag och pågår till cirka klockan 17. Samma tidtabell följs i morgon och på onsdag pågår debatten tills den tar slut. Ålands radio direktsänder stora delar av debatten.

Beslut om budgeten fattas först senare, efter att finansutskottet först har fingranskat förslaget.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Dop

Felix Ragnar Leonard Ström döptes i lördags den 18 november i Saltviks kyrka. Föräldrar är Ramona Elisabeth Jägerström-Ström och Lars-Henrik Christer Ström i Saltvik.

Vi firar

0-15-åringar

Frida Liewendahl i Lemland Söderby fyller 11 år i dag måndag, den 20 november. Hon gratuleras av mamma, pappa, Linda, Ida och Robin.

Axel Eriksson i Mariehamn fyllde 2 år i lördags den 18 november. Han gratuleras av Mamma, Pappa, Alva och Alfred.

Omröstning om gångbana

■ **SALTVIK.** 5.000 euro extra får tekniska nämnden för projektering av gång- och cykelväg längs stora vägen från Kvarnbo till Hullby vägskäl, samt från Kvarnbo-butiken till Lidkroksvägen vid Rangsby skola. Det beslöt kommunfullmäktige efter omröstning i måndags.

Kommunstyrelsen föreslog att anhållan skulle avslås eftersom det i budgetförslaget för 2007 finns en annan lösning för gång- och cykelvägen. Där skulle vägen istället dragits längs gamla gångstigar och grönområden.

Runar Karlsson (c) föreslog att man skulle planera vägen redan i år, och bygga den i samband med att landskapet bygger om landsvägen. Han fick tolv röster för sitt förslag.

Kommunstyrelsens förslag, understött av **Ragnvald Grönlund** (lib), fick totalt tre röster. (ab)

Döda

Margareta Lundqvist Den 5 november 2006 insomnade **Sara Margareta Lundqvist**, efter en långvarig sjukdom, stilla på Gullåsen i närvaro av sina två söner.

Margareta Lundqvist var född Eriksson den 5 juni 1923 i Lumparland. Hon blev änka redan 1978 efter skeppsredaren **Fraenk Lundqvist**.

Redan såsom ung flicka flyttade hon med sin familj till Mariehamn.

Efter att ha genomgått fem klasser i Ålands lyceum gifte sig Margareta redan 1940 som sjuuttonåring och hon kom att bli den perfekta hustrun åt Fraenk. Ötliga var de representationsuppgifter hon med bravur skötte, tillsammans med sin man, i egenskap av skeppsredar- och konsulshustru.

Hon var ända till sin död en enastående, alltid omtänksam och trygg mor för sina två söner, som hon på alla tänkbara sätt stöttade, från deras barn-dom till mogen ålder.

Ända tills Margareta som 54-åring blev änka var hennes stora passion segling och tillsammans med Fraenk nådde hon stora framgångar och erövrade en ansenlig prissamling med hajen Eaglet, som var med om att föra fram ÅSS namn på de blå banorna under 1940- och tidigt 1950-tal.

Senare byttes kappseglandet mot nöjessegling i den åländska, fastländska och svenska skärgården, men Margaretas hjärta slog för alltid för segling och den karga naturen och naturupplevelserna som därtill hör.

Hennes andra stora intresse har varit hundar – hon hann med många, en cocker spaniel, en dalmatiner, en dobberman pinscher, en collie och senast en veteterrier. Alla var de henne mycket nära och det kan nämnas att hennes collie Lenni torde ha varit Ålands första lyd-nadschampion, något som Margareta var mycket stolt över. Genom sitt hundintresse fick hon många goda vänner med samma intresse.

Utöver sitt aldrig sinande intresse för barn, barnbarn och barnbarnsbarn, samt sina hundar, kom Margareta under senare år att särskilt uppskatta sina väninnor med vilka hon bland annat spelade kort och umgicks med på ett lätt och genuint sätt.

Margareta trivdes också ypperligt på sin sommarstuga Uggelbo, som hon själv låtit uppföra 1989 på Kurnäs i Vårdö, där hon hade många vänner bland de närboende.

Under en tid efter att Margareta första gången för cirka tjugo år sedan drabbades av cancer gjorde hon också en gedigen insats som stödperson för cancersjuka och länge deltog hon i den lokala cancerföreningens verksamhet.

Närmast sörjande är sönerna **Ben** och **Dick** med hustrur **Kirsti** och **Britt**, sam barnbarnen **Stefan**, **Jane** och **Casper** och barnbarnsbarnen **Zacharias** och **Lucas**.

En liten kille är det här som föddes den 15 november klockan 11.43. Han vägde 2.945 gram och var 48 cm lång. Mamma heter Mikaela Liljegren och pappa Elof Josefsson, de bor i Hammarland Kattby. Foto: JONAS EDSVIK

Den 7 november 2006 klockan 08.55 föddes den här gossen i Mariehamn. Han vägde 3.060 gram och längden var 47,5 cm. Föräldrar är Pia Luomala och Mattias Sjöstrand i Mariehamn. Foto: PRIVAT

Den här gossen föddes den 12 november klockan 13.15. Han vägde 4.410 gram och var 54 cm lång. Mamma heter Sandra Danielsson och pappa är Johan Carlsson, de bor på Klockargränd i Mariehamn.

Kom ihåg

Folkhälsan i Sund: Familjecafé tisdag kl 10.00-12.00 i eftislokalen i Finby. Farsdagspyssel.

Föreningen Vårt Hjärta: Alla som har anmält sig till "Fimpa med mentalträning" glöm inte bort att vi startar torsdag 23.11 kl. 19.00 i Handicampens bibliotek. Christoph Treier är på plats. Finns det frågor ring tel: 0457 524 37 98/Karin.

Föreningen Vårt Hjärta: Höstmöte fredag 24.11 kl. 18.30 i Soltuna på Getaberg. Stageenliga förhandlingar, föredrag om hjärtflimmer av dr. Hans Granlund, Dur-rackarna uppträder, hjärtrundelotteriets dragning och julbuffé. Anmälningar till Karin tel: 14 195 gsm 0457 524 37 98 om Du också vill komma med.

Föreningen Vårt Hjärtas hjärtebarnsföräldrar: Glöm inte bort att vi träffas tisdag 21.11 kl. 19.00 i Handicampens bibliotek. Vi planerar verksamheten för år 2007 samt lägre i mars. Välkomna!

Hem och skola i KHS: Föräldramöte i KHS måndag 20.11 kl.19.00. Tua Åström berättar om föräldrastöd och

Mariehamns Rotaryklubb informerar om "Drogsnurran".

Hemslöjds-gillet i Mariehamn: Höstmöte i Stadsbiblioteket onsdag 22.11 kl 18.30. Styrelsen.

Mellersta Finströms marthaförening: Månadsmöte på Breidablick onsdag 22.11 kl. 19.00.

Socialmissionen: Informations- och samtalsmöte i Villa Carita tisdag 21.11 kl 13. Talare Samariamissionens verksamhetsledare Krister Lindberg och lagtingsledamot Åke Mattsson. Servering.

Socialmissionen: Höstmöte i Jomala församlingshem tisdag 21.11 kl 19.00. Talare Krister Lindberg. Servering. Alla välkomna.

Västra Saltviks marthaförening: Samling på marthakansliet i Mariehamn tisdag 21.11 kl 13.00.

Zhineng qigong: Grundkurs i Shenxin qigong 25-26.11. För anmälan och information ring Sonja tfn 17 889 eller Bitta tfn 38 899.

Ålands marthadistrikts hemslöjdssektion: Möte på kansliet onsdag 22.11 kl. 10.00.

Ålands frimärkssamlarförening: Höstmöte onsdag 22.11 kl 19.00 i Ålands bildningsförbunds lokal.

Ålands nykterhetsförbund: Styrelsemöte i kväll 20.11 kl.19.00 på Skarpansvägen 28.

Östra Saltviks marthor: Vi binder adventskransar hos Anita tisdag 21.11 kl 18.00. Medtag material. Ledare Gerd Karlsson.

OBS! Det händer

MÅNDAG 20.11

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Hjalmar** och **Pontus** på namnsdagen.

Auktion
● **Hotell Arkipelag kl 18.00, visning från 17.30.** Orienteringar, konst, möbler, cyklar, speglar, kristallampor med mera.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** "United 93". F-15. Filmen fick fyra stjärnor när den recenserades i Nya Åland.

Café
● **Röda Korsgården kl 11.30.** Blodsockermätning med Birgitta H Eriksson.

Julpaketinsamling
● **Köpmansgatan 4, kl 19.00-21.00.** Julpaket till Lettland och Vitryssland tas emot.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
● **Parks bar kl 21.00.** Blandad musik från baren.

Utställning
● **Stadsbiblioteket.** Medis konstkurser ställer ut på "torget".

Öppet hus
● **Mariehamn HandiCampen kl 18.30-20.30.** Öppet hus hos Ålands hörselskadade. Visning av två sista avsnitt

ten av "Aldrig tyst". Möjlighet för både medlemmar och icke-medlemmar att komma in och prata och umgås. Välkomna!

● **Vårdö Solhult kl 18.30.** Öppet hus för både små och stora barn. För de mindre barnen bör helst en förälder vara med.

TISAG 21.11

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Hilma** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** "United 93". F-15. Filmen fick fyra stjärnor när den recenserades i Nya Åland.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
● **Parks bar kl 21.00.** Blandad musik från baren.

JUST NU

Loppmarknad
● **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.
● **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag-fredag kl 8-16.
● **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.
● **Möbelreturen/Katapult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

UNDANBEDES

Eventuell uppvaktning
undanbedes
vänligen.
Måns Mattsson

*"Fast barometern faller ti golv,
så lägger ja sjötana ändå, sa gubben"*

Gammalt åländskt ordstäv

Centern
för Ålands bästa

■ **Tre anbud** har Lemland-Lumparlands församling fått in på grundreovering av Lemlands prästgård, sedan anbudstiden förlängts med två veckor. Den 30 november tar kyrkofullmäktige i församlingen ställning till anbuden.

Illustrerade rättigheter

Ritat och klippt. Jannica Stolt, Tilde Enberg och Saga Snetz-Björkman i årskurs 1-3 i Galeasen i Övernäs skola, har ritat djur som berättar om barnkonventionen. Foto: STEFAN ÖHBERG

Unga elever tolkade FN:s barnkonvention

Barnen i klassen Galeasen i Övernäs skola har gjort sin egen tolkning av FN:s barnkonvention. En liten fluga säger att man inte får slå honom, och en fisk vill att man skall lyssna på honom. – Barnen har jobbat mycket omsorgsfullt med bilderna, säger klasslärare Catherine Boman-Johans.

Den 20 november 1989, alltså för exakt sjuttio år sedan, antog FN:s generalförsamling konventionen om barnets rättigheter. Barnkonventionen är ett kraftfullt verktyg i Rädda Barnens arbete för barns rättigheter.

Barnkonventionens 54 artiklar, eller punkter, säger att alla barn har samma rätt att få sina behov tillgodosedda var de än befinner sig på jorden. Så snart man gör något som på något sätt berör barn, ska man tänka efter vad som är bäst för det enskilda barnet.

Barnen i årskurs 1-3 i Galeasen har valt ut vilka punkter de

vill jobba med och på ett färgglatt collage har de ritat djur som håller i skyltar med texter om barnkonventionen.

– Vi har pratat mycket om att alla barn har rätt att leva i trygghet, säger Catherine Boman-Johans.

Illustrerar

Saga Snetz-Björkman har ritat en fluga, flugan säger att man inte får slå den och illustrerar med den barnkonventionens nittonde artikel som säger att barn skall skyddas från fysiskt och psykiskt våld.

– Man brukar ju alltid slå ihjäl flugor, så jag tänkte att det skulle vara bra att ha en fluga som inte vill bli slagen, säger hon.

Jannica Stolt och Tilde Enberg har ritat två fiskar som vill att man skall lyssna på dem. Med fiskarna illustrerar de artiklarna 12-15 som säger att barn har rätt att uttrycka sin mening.

– Jag har fiskar hemma, berättar Jannica Stolt.

Det bästa med att vara barn, tycker Saga Snetz-Björkman, är att man får leka och man behöver inte jobba.

– Och så får man leva länge.

Det sämsta med att vara barn är att få skäll, tycker alla tre flickor.

– Det är också dumt att inte få godis varje dag och att inte få gå på vuxen-bio, säger Jannica Stolt.

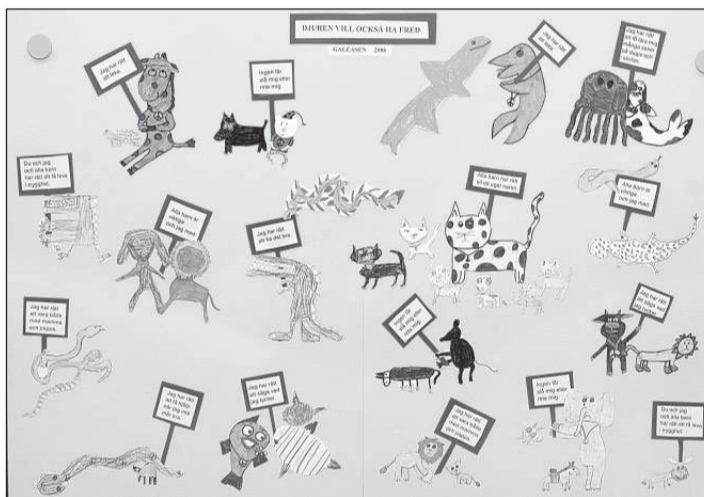
Skickar paket

Alla tre tycker att de lever som de har rätt till enligt barnkonventionen.

– Jag tycker inte alltid att jag får säga vad jag tycker, men annars stämmer allt, säger Saga Snetz-Björkman som vet att det finns barn som inte har det lika bra.

– Det finns barn i länder som har det fattigt som måste börja jobba då de är barn, de har det inte så bra. Jag tycker synd om barn som inte har det bra.

Både Saga Snetz-Björkman och Jannica Stolt brukar skicka

Färggrant. Lejon, ormar, krokodiler, hundar och kor håller upp skyltar med barnens rättigheter. Foto: STEFAN ÖHBERG

paket av det de inte behöver till fattiga barn på julafton.

– Man kan skicka pengar också, men jag brukar skicka leksaker, säger Jannica Stolt.

Fram till i dag har 192 stater anslutit sig till Barnkonventionen. Ingen annan konvention om mänskliga rättigheter har någonsin fått så stor uppslutning över hela världen som

Barnkonventionen. Endast två stater har valt att inte ratificera konventionen, enligt Rädda Barnens hemsida: USA och Somalia. Men de har skrivit under konventionen, vilket innebär att de uttryckt en avsikt att så småningom ansluta sig fullt ut.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

NYANS SUDOKU Lösning på sid 24

9	7	8		5	2			
			7			6	8	5
3	5	6		4	1		7	
				8	7		5	
5	9				6	7		8
4	8		2	9				1
6	2							3
		9		6		2	4	
8		1	9		3	5		

Sudoku EB0073

© Bulls

Mariehamns pensionärsförening

■ Söndagen den 26 november får MPF igen en gång på "kyrksöndag". Men den här gången till Eckerö. Tidigare har vi alltid firat kyrksöndag i Lemböte. Vi startar kl. 9.30 från Buss-

100 ord
från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

plan. Eckerövistelsen inleds kl. 10.30 med gudstjänst i Eckerö kyrka, som är helgad åt ST Lars och härstammar troligen från 1100-talet!

Sedan 1877 bildar Eckerö en egen församling efter att tidigare ha varit kapellförsamling under Hammarland. Efter gudstjänsten blir det be-

sök och guidning i det nybyggda servicehemmet Solgård som blir en mycket positiv upplevelse. Vi avslutar kyrksöndagen med lunch i Storby.

Senast 24.11 vill vi ha din anmälan. Ring Williams Buss tel. 28 075. Subventionerat busspris. Välkomna med! Du får säkert också träffa Eckeröpensionärer.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Kom och tyck om dig själv!
Ge dig en skön Shiatsu-behandling eller ta vännerna med på en myskväll i poolen
ÅLANDS SPA RELAX
Viola, tel 0457 548 3717

IFK 1919 SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino på Torggatan 14 alla TORSD. kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

MATHIS Antica

Utgivning av Sjöhistorisk årsskrift för Åland 2006

samt vernissage av utställningen

KVINNAN OCH HAVET

Sjömansustrun och kvinnor ombord

"Kvinnliga sjömän – finns dom?"

Föredrag av Ingrid Kaijser från Statens maritima museer

torsdagen den 23 november kl. 19.00.

Välkomna!

Ålandssjöfartsmuseum
Ålands Nautical club

Rösta på Ålands Lucia 2006

via SMS

För att rösta:

Skicka ett SMS med **RÖSTA LUCIA 1** till nummer **173 521** om du exempelvis vill rösta på luciakandidat nr 1. Kostnad 0,95 euro varav 0,52 euro går till luciainsamlingen. Omröstningen är i kraft t.o.m torsdag 30.11 Stöd luciainsamlingen med 5 euro. Skicka ett SMS med **5 NYAN LUCIA** till 163 23. Kostnad 5 euro varav 3,20 euro går till luciainsamlingen.

Brändö centrum och periferi

Dan Nordman klar med omfattande historieverk

Sett från fasta Åland kan Brändö i dag te sig som periferi. Men Brändö har också legat nära centrum. När gränsen i Skiftet inte var lika skarp som i dag hade man nära till Åbo. Brändö låg också vid postvägen och skjutsvägen. Lektor Dan Nordman är nu klar med Brändös historia, ett vetenskapligt verk som är en unik satsning åtminstone bland kommunerna utanför Mariehamn.

Historiker. Dan Nordman har trängt på djupet i Brändös historia. Boken "En boning i havet" på drygt 500 sidor får sin utgivningsfest på självständighetsdagen i Åva. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG/ERKKI SANTAMALA

"En boning i havet" är titeln på det verk på 500 sidor som skall presenteras vid en utgivningsfest i Åva bygd på självständighetsdagen, den 6 december.

I boken berättar Dan Nordman om Brändös historia från äldsta tider och fram till 1945. Det är ett arbete som han sysslat med under en tioårsperiod, vid sidan av sitt ordinarie arbete som lektor i historia vid Ålands lyceum.

Dan Nordman är utbildad historiker och det arbete som han nu fått klart är också skrivet på ett vetenskapligt korrekt sätt, något som inte är varit någon självklarhet när det gäller lokalhistoriska böcker runt om på Åland. Med undantag för Mariehamn torde det vara unikt att en åländsk kommun gör en satsning i ett historiskt verk på det sätt som Brändö nu gjort.

Läsarvänlig

Den vetenskapliga infallsvinkeln kommer till synes bland annat i en strävan att ge olika händelser den tyngd och det utrymme som kan vara motiverat, men Nordman konstaterar att det ju också beror på källaget hur mycket man kan skriva om en företeelse.

– Det är ju svårt att skriva till exempel om kvinnornas situation på 1600-talet om samtidigt inte noterade kvinnorna, säger han.

Att han haft en vetenskaplig infallsvinkel på sitt arbete betyder ändå inte att han skulle ha skapat en torr avhandling.

– Jag har försökt göra boken levande och läsbar, förklarar han.

Också centralt

Det är ett omfattande arbete som Norman nu fått klart, men så omspannar skildringen också många århundrade. Han berättar att Brändö började befolkas redan på 1100-1200-talet.

I dag ter sig Brändö för många som en utkant av Åland, en kommun i periferin, men Nordman påminner om att Brändö också legat ganska centralt. Att postvägen och skjutsvägen gick över Brändö betydde i tiden mycket. Många intressanta personer har passerat, som bara ett exempel nämner han botanikern Carl von Linné.

Men att Brändö ligger där det ligger har också medfört faror under oroliga tider.

– Under stora ofreden förekom ryska härjningar och

även under lilla ofreden fick befolkningen fly. Och under kriget 1808-09 tillämpade den flyende svenska hären den brända jordens taktik och brände många byar på Brändö, berättar Nordman.

Impulser

Före Ålandsrörelsens dagar, då Åland ännu hörde till Åbo- och Björneborgs län, var Åbo den naturliga centralorten för brändöborna. Impulserna utifrån kom därmed snabbare till Brändö än till det övriga Åland.

– Man läste ofta tidningarna Västra Finland och Åbo Tidning, och såväl den kulturella ungdomsrörelsen som martharörelsen slog tidigare rot på Brändö än på det övriga Åland.

Ändå valde man att vara solidarisk med det övriga Åland när Ålandsfrågan blev aktuell och småningom blev kontakterna till Mariehamn tätare i och med att kommunikationerna inom landskapet förbättrades.

Rörliga

Men brändöborna färdades också längre vägar. Nordman påminner om att man ofta seglade till Reval och Stockholm för att sälja fisk eller byta till sig mjöl eller andra varor.

– Näringsstrukturen på Brändö i äldre tider skiljde sig ju markant från den i jordbruksbygderna på fasta Åland där man levde på vad jordbruket och gårdarna gav. Brändöborna måste vara rörligare för att klara sig.

Efter hand som arbetet med boken framskred visade det sig att materialet svällde ut och med uppdragsgivarens medgivande valde författaren att sätta punkt kring 1945.

Några planer i dagsläget på att skriva en fortsättning

Postvägen. Att postvägen i tiden gick över Brändö har haft stor betydelse för bygden. Den här minnestenen finns på Baggholma. Foto: MARCUS WALLÉN

har han inte. Just nu är han också engagerad i den del av det åländska folkets historia som behandlar självstyrelsen och som han skriver tillsammans med Tom Gullberg.

Standardverk

Även om han säger att bedömningarna skall göras av andra så säger han sig själv vara nöjd med boken. Också med att kommunen, framtynt nog, valde att satsa på ett historieverk med vetenskapliga utgångspunkter.

– Jag har försökt vara så noggrann som möjligt i mitt arbete och hoppas ju att det

skall bli ett standardverk, något som inte blir inaktuellt eller bara en parentes, säger Nordman.

Ett kapitel i boken, det om seglationen har författats av Sture Gustafsson i Torsholma, som forskat kring Brändö sjöfart och också planerar att ge ut en bok i ämnet.

Utgivningsfest alltså i Åva bygd den 6 december kl. 15. Då är Dan Nordman med och signerar sitt verk.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

notiser

Sjöhistorisk årsskift

för Åland, den adertonde volymen, utkommer denna vecka. Den officiella utgivningen sker i samband med vernissagen på utställningen "Kvinnan och havet -sjömanshustrun och kvinnor ombord", som har sin vernissage torsdagen den 23 november kl. 19 i Ålands sjöfartsmuseum. Utställningen har producerats av Heidi Rehnström. I samband med vernissagen håller Ingrid Kaijser från Statens maritima museer i Sverige föredrag under rubriken "Kvinnliga sjömän - finns dom?" Kaijser har även skrivit en bok med samma titel. □

Professor Åsa Ringbom

föreläser kring sin forskning om Ålands kyrkor i filmsalen i Ålands museum tisdagen den 28 november kl. 18.30. Rubriken för föredraget är "Ett nytt skede inleds i Ålandsforskningen". Arrangörer är föreningen Ålands vänner och Ålands museum. Entrén är fri och alla hjärtligt välkomna, meddelar arrangörerna. Efter föredraget bjuder Ålands vänner alla åhörare på kaffe och kaka. □

Åsa Juslin, ny direktör

för Nordens institut på Åland är gäst vid årets sista kulturfrukost som institutet arrangerar på onsdag kl. 8.30-9.30 i I Tiden vid Elverksgatan i Mariehamn. Rubriken för inledningen, där Åsa Juslin berättar om sin syn på det nordiska samarbetet, sina tidigare erfarenheter och reflekterar över sitt nya arbetsfält Åland, är "Mitt Norden, mitt i Norden". Nordens institut bjuder denna gång på frukosten. □

Kjell Westö och Robert Åsbacka

finns bland kandidaterna till årets Finlandiapris, skriver FNB. Westö tävlar med romanen "Där vi en gång gått", Åsbacka med romanen "Kring torget i Skoghäll".

De andra verken som tävlar om Finlandiapriset är "Huolimattomat" av Kari Hotakainen, "Vihan päivä" av Matti Pääskynen, "Ikoni" av Taina Sampakoski och "Enon opetukset" av Petri Tamminen. Pristagaren utses av professor Jyrki Nummi den 7 december. Prissumman är 26.000 euro. □

Åsa Sandler berättar om

ett annorlunda Indien i Medis, Kursgården i Mariehamn tisdagen den 28 november kl. 19.30-21.30. Det handlar om Spitidalen i Himalaya där Sandler arbetat för den svenska biståndsgenomsättningen Individuell människohjälp. Känd på Åland är Åsa sedan hon för några år sedan arbetade på Ålands radio. Nu spider hon kunskap om Indien och biståndsarbetet. Anmälningar vill till föredragskvällen Medis ha på telefon 531 620. □

 norden
Nordens Institut på Åland

KULTURFRUKOST

Direktör Åsa Juslin inleder om Mitt Norden, mitt i Norden.

Kom och träffa NIPÅs nya direktör!

onsdag 22.11 kl. 8.30-9.30
Elverksgatan 10, Kvarteret ITiden

Diskussion – välkommen – NIPÅ bjuder på frukost!
www.nipa.ax

Högtryck ger ut cd-skiva

I både radio och skivspelare. Dansbandet Högtryck består av Marcus Nordberg, klaviatur, sång och dragspel, Ramona Nordberg, sång, klaviatur och dragspel, Kai Spooft, trummar och Johan Lindholm, bas, gitarr och sång. Den som inte nöjer sig med att lyssna på nya skivan kan även höra dem i radio Vega i januari. Programledaren Hans "Hasse" Johansson var på releaseparty i fredags för att banda spelningen och göra intervjuer.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Dansbandet Högtryck har släppt sitt första album, **Här och nu. Fjorton låtar, varav en egenskriven, finns nu i skivdiskarna.**

– Det känns verkligen jätteroligt, äntligen har vi nått målet och gjort en skiva, säger Ramona Nordberg.

Bandet Högtryck bildades egentligen redan hösten 1992, när Marcus Nordberg och Johan Lindholm gick samma musikinje i Karis och fick idén att starta ett nytt dansband.

Sedan dess har några bandmedlemmar bytts ut, men den nuvarande konstellationen, där även Ramona Nordberg och Kai Spooft ingår, har spelat tillsammans i cirka fem år.

– I flera år har vi tänkt på att spela in en skiva, men så tog

vi tag i det ordentligt för ett år sedan och på den vägen är det, säger Ramona Nordberg, och berättar hur man ansökte om understöd och tog kontakt med producenten Tom Källdström.

60 spelningar per år

Bandet är ett av Ålands mest anlidade, med cirka 60 spelningar per år. Största delen av spelningarna sker ännu på hemmaplan, men musiken har även fört dem mot Svenskfinland och även till Sverige. De hittills längsta uppdragen har tagit gänget till Kanarieöarna där de spelat för semesterande skandinaver.

Högtryck är dock ännu så länge en hobby och alla medlemmar har ordinarie arbeten vid sidan av spelandet.

– Att spela in musik i studio och att uppträda för publik är

två helt olika saker, säger Marcus Nordberg, och jämför låtinspelningar med ett pussel.

Låten byggs upp genom att instrument efter instrument spelas in var för sig, det finslipas och tas om på nytt.

– Men tiden i studio har varit lärorik, man lär sig tänka på ett helt nytt sätt kring vad som gör en låt bra, hur de olika elementen måste passa ihop. På en skiva måste sedan dessutom de olika låtarna passa ihop, säger Marcus Nordberg.

Nordisk blandning

De fjorton låtarna kommer från Finland, Sverige, Norge och Åland men sjungs alla med svensk text. Med på skivan finns även en helt egen låt "Stanna en stund".

– En varierad kompott av

låtar, ett tvärsnitt av vår repertoar. Det var inte lätt att enas om vilka vi skulle ha med, men vi har försökt hitta låtar som är roliga att lyssna på, som är dansanta och varierar tempot, säger Marcus Nordberg, som har flera personliga favoriter på skivan.

– Men om jag måste välja en så blir det Ge mig tid.

Ramona Nordberg har en annan favorit.

– Dom stunder du behöver mig, säger hon, utan att tveka.

I fredags höll Högtryck release-party på Arkipelag. På plats fanns då dansbandsentusiasten och radioprogramledaren Hans "Hasse" Johansson. Han bandade Högtrycks spelning för Rundradions räkning.

Fredag den 12 januari kommer Högtryck att ta upp en timme av Hasse Johanssons ra-

dioprogram Dansbanan, som sänds i kanalen Vega med start klockan 21.

– Då blir det Högtryck i etern. Både intervjuer, musik från live-spelningen och låtar från nya skivan, säger Hasse Johansson.

Han utlovar även Högtryck utrymme i både svensk och norsk radio. Sedan förra året pågår nämligen ett utbyte av live-musik mellan rundradion och svenska och norska statsradion.

– Högtryck har redan spelats i Sveriges radio och jag råkade se att bandet fick jättebra kritik på en norsk hemsida, där ville man ha bandet till en stor dansbandsgala, berättar Hasse Johansson.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Turnéstart på Furuborg

Finlandssvenska teatern och ÅST till Åland

Ålandspremiär på Furuborg i Lumparland blir det för pjäsen "I morgon Anakronia" på onsdag kväll. Bakom uppsättningen står Finlandssvenska Teatern i samarbete med Åbo Svenska teater.

Ålänningen Marc Svahnström har regisserat pjäsen. Efter Furuborg ger man också tre föreställningar på Mariepark.

Finlandssvenska Teatern, där Marc Svahnström är en av medlemmarna, har en nordisk prägel, men teaterns hemort är just genom Svahnström Mariehamn. I den fria teatergruppen verkar också norrmannen Jonas Kippersund och Kim Gustafsson som kommer från Nyland. I den nu aktuella föreställningen är Marie Ahlroth med, liksom Janina Bergman, den sistnämnda sedan länge verksam vid Åbo Svenska Teater.

Mnauset till "I morgon Anakronia" är skrivet av Kim Gustafsson men föreställningen är, i likhet med Finlandssvenska Teaterns tidigare uppsättningar, i mycket ett grupparbete.

Fiktiv republik

Marc Svahnström berättar att man fick grundidén för ungefär ett år sedan.

– Pjäsen berättar om en fiktiv republik, Anakronia, som kunde ligga någonstans i Norden, men också på någon annan plats i världen.

Enligt Svahnström var utgångspunkten ett barnteaterkoncept med olika överraskningsmoment där leken skulle få forma innehållet, men med handlingen upplift till ett annat plan och riktad till en vuxen publik.

Samhällskritik

Svahnström beskriver pjäsen som någonting mellan drama och komedi, han konstaterar att det, liksom i tidigare uppsättningar med teatern, finns

ett samhällskritiskt element i pjäsen, men kanske inte i så hög grad som tidigare.

– Det är inte lika påtagligt här som i "Köparen" där vi tog upp prostitutionen till granskning, säger han.

I en beskrivning av pjäsen i programbladet skriver man:

"I det lilla landet Anakronia är allt väl. Kriget rasar på andra ställen, ekonomin blomstrar, folket är välmående. Ungefär som här hos oss. Presidenten har gift sig med sin premiärminister och fått en dotter som de sköter helt jämlikt, då han inte pysslar om sina älskade kossor. En dag kommer presidentens bror på besök och plötsligt har presidenten slängts i fängelse anklagad för ett hemskt brott..."

Det handlar också om dagens förtyglade debattklimat: "Är veckans frisyri alltid intressantare än föroreningarna i havet? Varför får folk panik när man verkligen lyssnar på vad de säger?"

Regissör. Marc Svahnström står för regin.

Foto: TOR KREUTZMAN

Bland dem som stött uppsättningen finns både Ålands kulturdelegation och kulturnämnden i Mariehamn.

Till Norge

Pjäsen har spelats på ÅST:s studioscen och även turnerat i regionen. I lördags gav man en föreställning i Nagu. Enligt Marc Svahnström har man fått ett positivt mottagande.

Efter de fyra föreställningarna på Åland blir det ett uppe-

håll i december, eftersom flera av de involverade har andra åtaganden, men i januari skall man vidare med pjäsen till Norge.

Föreställningen på Furuborg på onsdag inleds kl. 19. På Mariepark spelar man på torsdag och fredag, den 23 och 24 november, kl. 19 samt på lördag, 25 november, kl. 18. Biljetter kan bokas på förhand via stadsbiblioteket.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Positiv budget i stan

MARIEHAMN. Stadsstyrelsens budgetförslag satsar bland annat på öppenhet och god service. Stadsdirektör Ritva Sarin Grufberg är nöjd.

– Jag tycker vi har en positiv budget, säger hon.

Mariehamns stadstyrelse justerar på tisdag kväll budgetförslaget inför stadsfullmäktige och man räknar med ett överskott på knappt 60.000 euro till skillnad mot årets budgeterade underskott på cirka 1,15 miljoner euro.

– Framför allt beror det på att driften hålls tillbaka och att vi inte har någon utökning på personalsidan, istället minskas den något, säger stadsdirektör Ritva Sarin Grufberg som lämnat fram budgetförslaget.

Mariehamn ska nästa år hushålla inom strama ramar.

– På investeringsidan har vi satt ett tak på budgetåret 2007 liksom planären 2008-09. Där får det inte överstiga den totala summan om 15 miljoner. Det blir ett pusslande, men vi måste ändå investera i våra kärnverksamheter, inte minst i skolorna.

Fler bostadsområden

Ett anslag om 500.000 euro finns i förslaget för påbörjan av renoveringen av Ytternäs skola nästa år med ytterligare en miljon euro år 2008.

– Den största investeringen sker dock i om- och tillbyggnaden av Trobergshemmet.

Vidare ska man enligt budgetförslaget satsa på infrastrukturen.

– Vi fortsätter utbyggnaden av kommunaltekniken för att få fram bostadsområden, säger Sarin Grufberg.

Ökad inflyttning

En del av anslaget till ombyggnaden av Ålandsvägen föreslås minskas samtidigt som man vill fullfölja utbyggnaden av gång- och cykelvägar.

– Jag tycker vi har en positiv budget. För det första är grunden i kärnverksamheten att servicen inom staden ska vara fortsatt god. Den är i dag på en bra nivå och ska utvecklas på de ställen där det behövs.

Ritva Sarin Grufberg säger att staden vill satsa på öppenhet och miljövänlighet.

– Budgeten innehåller en ordentlig marknadsföring av Mariehamn både för inflyttning och besökare, bland annat enligt planen "Maritima Mariehamn". Tanken är att vi ska öka befolkningen med 90-110 personer per år.

I veckan kommer en utförligare rapport om stadsstyrelsens budgetförslag.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Arrendatorer får inte förtur

Landskapets arrendatorer Robert Hamnström, Mats-Erik Jansson och Tore Göstas får avslag på sin ansökan om förtur till landskapets arrendemarker när arrendetiden löper ut.

Landskapsregeringen konstaterar att det i arrendehandlingarna uttryckligen sades att förtur inte beviljas. Det finns heller inget vägande skäl för ett undantag. (ht)

Martha är något för alla kvinnor

Helga Johnsson från Finström Bamböle är Ålands martha 2006.

Hon firades på gårdagens Höstmarthadag, där även saltviksbördiga förbundsordförande Katarina Rejman var på plats och tipsade om hur marthorna ska locka unga kvinnor igen.

Ålands marthadistrikt höll i går höstmarthadag, med både förhandlingar och underhållning, i Ålands museum.

Årets åländska martha skulle utses och i år fick en mycket överraskad Helga Johnsson från Finström Bamböle den hedervärda titeln, efter att ha varit ordförande i Mellersta Finströms marthaförening i 16 år och "tjänat marthorna med själ och hjärta".

– Jag har inte fattat det här riktigt ännu, det var verkligen en överraskning för mig, säger Helga Johansson.

Sedan unga år

Hon gick med i föreningen som 25-åring, 1950 och har stannat kvar sedan dess.

– Jag gick med i marthorna eftersom jag tyckte det skulle vara kul att få komma ut lite, och sedan har den goda sammanhållningen gjort att jag stannat kvar. Det är en bra förening, säger hon.

Ordförande för självas Marthaförbundet Katarina Rejman deltog i åländsmarthornas höstdag för att informera om verksamheten på förbunds nivå. Rejman är rektor, bor i Borgå och blev ordförande våren 2005. Gårdagens besök var det första till Åland i sin nya position.

– Men min mamma är från Saltvik, så jag har till och med gått ett år i skola på Åland, berättar hon.

Fräsha marthor

Den största utmaningen för marthorna just nu är att locka unga kvinnor till verksamheten.

Årets martha. Helga Johnsson från Finström firades med blommor och graverat kaffemått i silver när hon utsågs till årets åländska martha 2006. Hon gick med i marthorna som 25-åring och har stannat kvar i alla år för den goda gemenskapens skull.

– Marthorna har så fräsch och livskraftig verksamhet. Men på vissa orter, som till exempel på Åland, har det undgått unga kvinnor och medelåldern i föreningarna stiger. Men det finns även orter där medelåldern sjunker, säger Katarina Rejman.

Hennes egen hemförening i Vessö, utanför Borgå stad, är ett sådant exempel.

– Det blir lite som en snöbollseffekt, unga medlemmar drar med nya unga medlemmar, säger hon.

10.000 aktiva

I dag finns marthaföreningar överallt i Svenskfinland och tillsammans har de drygt 10.000 medlemmar. Marthorna har funnits i cirka 100 år

och enligt Rejman är de lika viktiga nu som då. Förutom kunskapsspridande som speciellt vänder sig till kvinnor, skapar marthorna ett kvinnligt nätverk.

– Männerna har länge insett det här och byggt upp nätverk på olika sätt. Och med dagens teknik finns ju möjlighet att vidga marthornas rörlighet, att inte begränsas av det geografiska området, säger Katarina Rejman, och ger exempel från Helsingfors där man har marthagrupper för olika åldersgrupper, intressen, livssituation och så vidare.

– Men visst finns det även en stor rikedom i att det finns marthor i ett brett åldersspann i samma förening.

Lockande tips

Vad kan då en lokal marthaförening göra för att attrahera yngre kvinnor också i dagens samhälle? De kvinnor som nu är marthor gick ju med när de var unga.

– Att skaffa en möteslokal

Ledare på riksplan. Marthaförbundets ordförande Katarina Rejman, med rötter i Saltvik, deltog i höstdagen. Hon anser att marthorna har en lika stor plats att fylla i dagens samhälle som för 100 år sedan – ett viktigt kvinnligt nätverk.

kan vara bra. Och så ha meningsfull verksamhet som ska ge kvinnorna själva någonting, att det blir värt att engagera sig. Konkurrenten om tiden är så hård i dag, säger Katarina Rejman, och tillägger att marthamöten kan vara allt från kulturell verksamhet, via

ost- och vinkvällar till ekonomisk- och juridisk rådgivning.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Bitvis friare jakt på säl?

Åland hoppas få ministrar på sälsafari

Sälbeståndet i Östersjön diskuterades när ministrar från Norden och Balticum nyligen träffades i Norge. Man vill nu närmare undersöka hur sälbeståndet kan regleras där det har blivit ett ekonomiskt hot mot kustfisket.

Det var byråchef Olof Karlsson på landskapets fiskeribyrå som på mötet i Jevnaker berättade om de problem sälarna ställer till med fisket på Åland.

– Vi försöker lyfta upp problemet i alla tänkbara sammanhang, säger han.

– Mitt anförande gick ut på att se på sälerna som en förnyelsebar resurs. Vi vill släppa jakten så fri som möjligt, så sälarna blir skyggare.

Poängen, enligt Olof Karlsson, var att han kunde

påvisa att man behöver ta med regionala aspekter när man gör upp förvaltningsplaner för jakt och regler för jakt. Man kan inte behandla Östersjön som ett enhetligt område.

På mötet i Jevnaker deltog alla nordiska och baltiska ministrar för fiske, jordbruk, skogsbruk och livsmedel. Ministrarna var eniga om att gå vidare med sälfrågan. Men det är Helcom, Helsingforskommissionen som fattar de slutliga besluten och där ingår också Tyskland och Polen, som inte var med nu.

– Där kanske man ser frågan på ett annat sätt. Det gör man för övrigt i Danmark också. Man säger att frågan är känslig med tanke på den allmänna opinionen.

Karlsson säger att alla inte

vet hur det ser ut där det finns mycket säl. Därför har man från åländsk sida talat för att bjuda in ministrarna i samband med att de åker till ministerrådets sommarmöte i Finland nästa år. Då kan de på ort och ställe få uppleva säl i de åländska vattnen.

Långsamt

Olof Karlsson tycker att budskapet gick fram, men vågar inte säga något om vad det leder till.

– Det här är frågor som avancerar långsamt. Det är risk för att kon dör medan gräset växer.

I det här fallet är det yrkesfiskarna som kan ge upp om de inte får skydd mot sälarna.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Viking Lines nya angör Skatudden

■ Helsingfors stadsfullmäktige ska under år 2009 utvärdera färjetrafiken som anlöper kajerna på Skatudden. I samband med beslutet påpekade ledamoten Irmeli Walldén-Paulig (saml) att Viking Lines nybygge med projekt-namnet XPRS bör anlöpa Nordsjö med motiveringen att fartyget ska behandlas som Tallinkägda Super fast som flyttas till Nordsjö då hamnen blir färdig.

Något sådant blir dock inte aktuellt enligt Viking Lines vd Nils-Erik Eklund.

– Ombyggnader ska göras i hamnen (Skatudden) för att anpassa installationen av vårt nya fartyg. De om- och tillbyggnationerna har redan godkänts av fullmäktige i Helsingfors, säger han och fortsätter:

– Medlemmen i fullmäktige utgick från att det handlar om liknande fartyg, men så är fallet inte. XPRS är ett snabbt passagerarfartyg medan Super fast är ett fraktfartyg som går i långlinje mellan Helsingfors och Tallinn.

Han säger att information om skillnaden nu ska fram till Walldén-Paulig.

– Då det handlar om olika fartyg är det inte rimligt att flytta XPRS till frakthamnen. Det här är en kullerbytta och man får bara acceptera att folk inte ser skillnad. (mt)

Rättegång mot morfinspridare

■ Nya Åland berättade i fredags om efterspelet av morfinspreparatet oxycontin som kom ut i gatuhandeln för drygt tre år sedan. Omkring ett 50-tal ungdomar kom i kontakt med medlet och är fortfarande i behov av hjälp att komma ur sitt beroende varför liberalerna vill satsa en miljon euro på en engångsinsats.

Den 30 november inleds en rättegång vid Ålands tingsrätt mot två personer misstänkta för narkotikabrott kring ärendet.

– Det handlar inte om något grovt brott, säger landskapsåklagare Karl-Johan Nyholm och fortsätter:

– Det här är vårt äldsta ärende och nu försöker vi få bort det. Det är order från riksåklagaren och nya ärenden struntar vi i tills vi fått bort de gamla.

Nyholm påpekar att åklagarämbetet dock gör prioriteringar och att åtal från fall till fall borde läggas ned.

– Har en missbrukare fått vård och slutat med narkotika vore det ganska rimligt. (mt)

Nyan rättar

■ Bertbyviks före detta skola handlar det om när det gäller utsläppen i Bertbyvik och den utredning om vattenkvaliteten i viken som skall göras nästa sommar. Hälsonämnden benämner skolan felaktigt Bertby skola, men den skolan revs på 40-talet och låg på en helt annan plats, långt från vattnet, påpekar en gammal bertbyvikare.

Bornholm
Gotland
Hiiu
Rügen
Saaremaa
Åland
Öland

Ålands
landskapsregering

7 Öar, Östersjön och Hållbarhet!

Östersjönätverket B7 håller sin årskonferens i Mariehamn den 21 november.

Östersjönätverket B7 och Ålands landskapsregering arrangerar en konferens på temat maritima strategier och hållbara öar.

På förmiddagen hålls ett seminarium där Åländska intressenter erbjuds tillfälle att framföra sina åsikter om EU:s förslag till ny havspolitik inom unionen. En representant från EU kommissionen deltar på seminariet. Seminariet hålls på svenska.

På eftermiddagen håller B7 sin konferens med talare som Britt Lundberg, Lasse Wiklöf, Stefan Wallin (ordförande i Svenska Folkpartiet i Finland) och en representant från EU kommissionen. Konferensen hålls på engelska. Hela programmet finns på www.b7.org och www.regeringen.ax.

Plats: Självstyrelsegårdens auditorium
Datum: 21 november
Tid: 09.00 - 11.00 och 13.00 - 17.30
Frågor: Förmiddags programmet: Yngve Mörn, tel 25544
Eftermiddags programmet: Ann Wallskog, tel 25277
b7@regeringen.ax

God hygien i livsmedelsbutiker

Men ringar är en bakteriebomb som ofta glöms bort

Alltid engångshandskar. Kea-markert i Lemland är en av butikerna som ingått i senaste granskningsprojektet. Butikspersonalen, som här Minna Boijer, använder alltid engångshandskar när de handskas med rått kött. Inga planer finns dock på att använda hattar eller skydd för håret. – Det är bara runt julen, då har vi tomteluvor på oss, säger butiksinnehavaren Siv Eriksson. **Foto: ERKKI SANTAMALA**

Egenkontroll och hygien sköts överlag bra i de åländska livsmedelsbutikerna.

Det konstaterar man vid livsmedeltillsynen inom ÅHS, där ett kontrollprojekt pågår som bäst. – Oftast är de väldigt tacksamma och medvetna i butikerna när vi kommer på besök, säger inspektör Christel Mattsson.

Ungefär med tre års intervaller genomför miljöhälsovårdsenheten vid ÅHS, som ansvarar för livsmedeltillsynen på Åland, inspektioner i de åländska livsmedelsbutikerna. Just nu pågår ett projekt där 17 butiker på fasta Åland synas.

Slutrapporten ska presenteras i december, men ansvarig inspektör Christel Mattsson konstaterar redan att egenkontrollen av utrustning och kyldiskar, hygienrutiner och hygienpass samt varor sköts bra.

– Temperaturen i frys- och kyldiskar och även i varor som kommer till butikerna är i allmänhet bra. Och

charkdiskarna är alltid fräscha, vi behöver aldrig säga till där, säger hon.

Inga handskar i lagen

Den som har små sår på händerna ska omplaceras från köttdisken.

Mattsson berättar att det inte finns något krav på att personalen ska ha engångshandskar på sig när det handskas med livsmedel, som till exempel rått kött. Men det rekommenderas.

– Det står inget om handskar i lagen, men man måste se till att handhygien är god – alltså tvätta händerna ofta, säger hon.

Ej tyghandduk

Vid granskning kontrolleras bland annat handfaten, tvålen och handdukarna. Det är flytande tvål och engångshanddukar av papper som gäller.

– En tyghandduk hinner inte torra och det kan börja växa bakterier där, säger Christel Mattsson.

Ringar på fingrarna är potentiella bakteriebomber, miljontals bakterier kan fin-

nas under en enda ring.

– Det brukar vi få påminna om ibland, säger Mattsson, och påpekar att många vill ha vigselringen på sig – med der är ju en ring precis som någon annan.

Ej ofräscht personal

Helst ska personalen bakom diskarna även ha skydd för håret, men det är det väldigt få som har på Åland, enligt Mattsson.

– Det är inget vi prioriterar vid granskningarna heller. Där handlar det egentligen inte bakterierisken, utan att det otrevliga i att hitta hår i produkterna.

Om personalen överlag ger ett ovärdat intryck är det även inspektörernas uppgift att säga till. Det har man dock hittills inte stött på i någon åländsk butik.

– Det ligger ju mycket i butikägarens intresse. Kunderna handlar ju inte om den som handskas med varorna ser ofräscht ut, säger Christel Mattsson.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Till sjukhus efter färjbråk

■ En grov misshandel uppges ha ägt rum natten till fredag på en färja som trafikerar mellan Åbo och Stockholm.

Brottet kommer att utredas i Sverige, ingen av de inblandade är från Åland, men den målsägande mannen fördes till

Misshandel i Godby

■ Två personer var inblandade i ett bråk i en restaurang i Godby sent på lördagskvällen. Lindriga skador uppstod och det hela slutade i en polis-

Ålands centralsjukhus för vård.

På lördagen uppstod också bråk ombord på en färja. En svensk man greps ombord, misstänkt för misshandel, och fördes sedan iland på Åland för att förhördes av den åländska polisen. (ab)

målan om misshandel.

Natten mellan lördag och söndag uppges en mansperson att han blivit misshandlad på Norragatan i Mariehamn. (ab)

Skadade bilar i Mariehamn

■ Motorhuven på en bil utsattes på lördagen för skadegörelse på Nygatan i Mariehamn.

En person sparkade på en

bil utanför en krog i Mariehamn på fredagskvällen. Även denna händelse betecknas som skadegörelse. (ab)

Fortkörning i Eckerö

■ Tre stycken hastighetsöverträdelser rapporterar polisen om i fredags.

Snabbast gick det i Eckerö Kyrkoby där en förare körde 107 kilometer i timmen på 70 område. Det ledde till strafforder och tio dagars indraget körkort. (ab)

■ En kvinna slog på fredagen, den 17 november, en annan kvinna så att blodvite uppstod. Händelsen, som betecknas som misshandel, skedde i Mariehamn. (ab)

■ En cykel har tillgripits från Övernäs skola. Anmälan kom in till polisen i fredags och betecknas som olovligt brukande.

Nyan till årets slut FÖR ENDAST 10€

Nu har du chansen att läsa Nya Åland till ett kanonerbjudande. För endast 10 euro får du hem Nya Åland fem gånger i veckan fram till årets slut inklusive TV bilaga.

Ring **tel 23 444**
Messa **Nyan namn adress postadress till 173520 (kostnad 0€)**
Mejla **prenumeration@nyan.ax**
Besök oss **Uppgårdsvägen 6**

Ja visst!

Jag vill prova Nyan
för endast 10€

Mitt namn: _____
Adress: _____
Postadress: _____
Telefon: _____
Underskrift: _____

Nya Åland

Svarsförsändelse
Avtal 22100/41

22103 MARIEHAMN

Nya Åland
bjuder på
portot

Porto tillkommer på prenumeration utanför Åland.

Utförsäljningen slutspurtar!

50% rabatt

-Baffin stövlar
-Puma arbetsskor

-Tranemo
Workwear jacka

Halva priset på båttillbehör

Priserna gäller så långt lagret räcker eller tom 31.11.2006

Tel butiken direkt 526 549 Öppet: månd-fred 7.30-16.00

HÄR SER DU ETT URVAL UR VÅRT 2-ÅRS SPECIALPRIS SORTIMENT. DET FINNS MYCKET MER ...

Kom in till Zko och fynda!

2-års special

NU

39,95
/paret

149,95€

69,95€

99,95€

50,95€

69,95€

89,95€

79,95€

94,95€

59,95€

79,95€

69,95€

49,95€

59,95€

79,95€

ÖPPET
TILL 20
ALLA VARDAGAR

Zko

- en trappa ner

**VARUHuset
ZEIPELS**

Öppet vardagar 9-20,
lördagar 9-18,
söndagar 10-17

Erbjudandet gäller endast denna vecka och så långt lagret räcker. Kan ej kombineras med rabatter eller erbjudanden

Hälsans hus är friskt.

Foto: ANDREAS DIENERT

Inget mögel i Hälsans hus

Byggnaden som numera kallas för Hälsans hus, alltså gamla hälsocentralen på Norragatan i Mariehamn, är nu helt friskt från mögel. Det konstaterade Hälsonämnden på sitt senaste möte, efter att man tagit del av resultatet från de senaste provtagningarna.

En långtidsplan med uppföljande provtagningar kommer dock att göras för den numera helt sanerade fastigheten. (ab)

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Måndag 20.11

Kåldolmar med örtsky och lingonsylt, GL
Sotad laxfié med kall vitlökskrème, GL
Slät broccolisoppa m. ostsemla
Salladsbord, 3 varmrätter, kaffe 8,50€

Arkipelag

Strandgatan 31, tel. 24 020
www.hotellarkipelag.com

NYÖPPNINGS-ERBJUDANDEN!

måndag-lördag

Samsung 32" LCD med inbyggd digitalbox för marknätet LE32S73B

1.190,-

Samsung 27" LCD med inbyggd digitalbox för marknätet LE27S73B

940,-

Samsung 23" LCD LE23R71B/W

799,-

Alla tv-apparater ovan är HD ready, dom har HDMI, D-sub och PC-kontakt. Priserna är hämtpriser.

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd...

Vi har flyttat till Storagatan 9

Storagatan 9. Tfn 12 629, extra öppet torsdag till 19.00.

Vinst vare sig börserna går upp eller ner

Aktieindexobligation Win-Win

Aktieindexobligation Win-Win

Placeringsstid: 3 år

Teckningstid: 20.11-15.12.2006

Vi donerar en del av teckningsprovisionen till John Nurminens stiftelse, Ett rent Östersjön.

Ingen säkerhet har ställts för obligationen.

Prospektet finns på Ålandsbankens samtliga kontor och på www.alandsbanken.fi

ÅLANDSBANKEN

Tfn * 29 011

KUL till JUL

Massor av pysselböcker

4,00

4,55

13,20

13,20

8,75

18,20

13,00

MARIEHAMNS BOKHANDEL
Torggatan 14, tel 19 745

Den 27 november dukas

JULBORDET

på Ålandsfärjan.

Julbordet serveras 27.11-26.12.

Resa och buffet där måltidsdryckerna ingår, endast

22 euro

Boka i vår resebutik tel 262 111!

Välkommen ombord!

VIKING LINE

www.vikingline.ax

Musik, mingel och

Nytt publikrekord igen för Godbymässan

Godbymässan handlar lika mycket om mingel som om marknadsföring.

Det kan konstateras efter ännu en upplaga av mässan där Godbyhallen fylldes med besökare från alla delar av Åland, och i alla ålderskategorier – som tittade, träffades och tittade igen.

Luciagruppens traditionella uppträdande lockar som vanligt storpublik framför scenen. Men även när årets bästa djurbantare skulle utses är många på plats för att lyssna.

Sedan ungefär ett år har Ålands smådjursklinik i samarbete med Ålands ömsesidiga drivit en kampanj som ska hjälpa överviktiga husdjur, i första hand hundar och katter, att få tillbaka hälsan och rörligheten genom att gå ner i vikt.

Glad och bantad

Av de 20 katter och 44 hundar som deltagit hittills korades i lördags bantningsvinnarna. Bland alla djur som följt sina bantningsplaner lottades tre hundar och tre katter fram. Den som lyckats bäst bland katterna är 8-åriga huskatten Mollberg, som ägs av **Linda-Mari Blomqvist**.

Segrarhunden är 3-årig Cavalier King Charles spaniel Evert. Han har bantat från 17 kilogram till 12,8, vilket betyder 33 procent av kroppsvikten. Evert började gå upp i vikt efter kastreringen. Och sedan blev det inte bättre av att barnen i huset tyckte det var jätteroligt att mata honom med godsaker.

– Som mest vägde han närmare 18 kilo, men han är överlag stor för sin ras. Men nu är han mycket piggare och gladare och rör sig helt obehindrat, säger den stolta ägaren **Petra Eriksson**.

Matte Petra berättar att det är specialfodret som hjälpt Evert med vikten.

– Det märks direkt om vi försöker ge något annat, då blir han genast hungrigare och börjar tigga igen, säger hon.

Nystartat för gravida

En av de nyaste nyheterna bland montrarna på mässan var **Kerstin Renfors** från "Vi små" som precis är i stargroparna. Företaget säljer produkter för gravida och barn, från febertermometrar till barnvagnar, som tillverkas i Polen.

– Jag är en sådan person som tycker om att prova nya saker och jag är mammaledig just nu så med ett eget företag slipper jag ha sonen på dagis, säger Kerstin, vars dotter dotter **Ann-Chatrin** marknadsför samma produkter i Sverige.

– Hittills har kunderna varit väldigt nyfikna och intresserade. Många tycker det är kul med nytt utbud i branschen, säger Kerstin Renfors.

Äventyr med skärm

En annat nystartat företag på mässan är Larssons vattensport, som startades i maj. I **Patrik**

Nytt drag i montern. Patrik Larsson visade upp sitt nystartade företag Larsson vattensport. På en semesterresa såg han kiteboarding, där man åker efter en skärm på endera vatten, is eller snöunderlag, och fastande direkt. Nu vill han lära flera hur man åker.

Fixar repan. Bo-Erik Öberg lagade repade skivor och tipsade om speciella pennor som du kan skriva med på cd-skivan utan att förstöra innehållet.

Lucia drog storpublik. Luciagruppen uppträdde traditionsenligt med sin höstrepertoar, så mässbesökarna både kunde höra dem sjunga, rösta och skänka pengar till luciainsamlingen.

Utomhus också. På grusplanen utanför Godbyhallen fanns större utställningsföremål. **Lars-Erik Eriksson**, som bland annat intresserade sig för en vedklyv, besökte Godbymässan tillsammans med sonen **Oskar Eriksson** och kompis **Joel Lundgren**. De yngre killarna var dock mer intresserade av spelen, än av vedklyven.

Larssons monter finns brädor för både snö och vatten. Och så skärmar som man ska fånga vinden i och åka efter på sin bräda.

– Det heter kiteboarding. Jag såg det första gången på en semesterresa till Egypten 2002 och fastande, berättar Patrik Larsson.

Fort på isen

Sedan dess har det blivit flera resor till Egypten och utbildning både för att själv lära sig åka själv och senare till instruktör. Efter det föddes idén om att starta ett företag för kurser och uthyrning av utrustning på Åland. I dag är Larssons vattensport återförsäljare av det största märket i branschen.

– Sex- sju personer har gått kursen sedan starten, så totalt är det väl 12-13 som håller på med kiteboarding på Åland nu. Just

nu är företaget en hobby, men man vet aldrig vad som händer i framtiden, säger han.

Det finns ingen åldersgräns för att syssla med kiteboarding och man kan åka både på is, snö och vatten.

Fort går det också, om man vill. På skridskor kommer man lätt upp i 60-70 kilometer i timmen och på vatten cirka 35 kilometer i timmen.

– Så mycket av en kurs går åt till säkerhet, man ska ju kunna stanna också, säger Patrik Landell.

Lagar trasiga skivor

Bo-Erik Öberg, från Boas cd-verkstad som funnits, lagar skivor i sin monter på mässan. Repade skivor slipas och förses med ett nytt skyddande lager av specialmaterial.

– 80-90 procent av kunderna är privatpersoner. Vanligaste

Projektledare Elof "Loffe" Johns uppdaterade ständigt besökarna om vad som var nästa programpunkt på mässan.

lagningen är cd-skivor med spel, till exempel för playstation. Så länge de spelen är så dyra som de är nu vill folk laga dem, säger Bo-Erik Öberg, som varit i branschen i cirka fyra år.

människomyller

Nyans reporter får lära sig att aldrig skriva med vanlig penna, utan en speciell cd-penna, på vanliga cd-skivor. Hos dessa skivor är informationen nämligen lagrad i det glansiga och färgade lagret på "ovansidan" av skivan, blir det en repa här går det inte att laga.

Dvd och spelskivor tål däremot vanlig penna bättre och repor på båda sidor.

Där är informationen lagrad mellan två skyddande lager.

– I 95 procent av fallen kan jag laga en trasig skiva, säger Bo-Erik Öberg.

Inspekterar vedklyv

För första året är även grusplanen bredvid Godbyhallen, där det vanligtvis är en hockeyrink, utställningsområde. Här finns större saker, som fyrhjulingar, traktorer och en vedklyv.

Lars-Erik Eriksson från Vårdö spanar in vedklyven tillsammans med sonen Oskar Eriksson och hans kompis Joel Lundgren.

– Det är fascinerande, helt

Mollberg, ägare Linda-Mari Blomqvist, vann kattklassen i smådjursklinikkens bantartävling. Två blev huskatten Parvu, ägare Leena Berg, medan huskatten Gumman, ägare Christian Rögård, knep tredjeplatsen.

i tiden nu när det är vedledning som gäller, säger Lars-Erik Eriksson.

Han är sjöman så han har inte haft möjlighet att besöka mässan på flera år.

– Men när man har möjlighet så är det alltid intressant

Segrande bantarthund. Hunden Evert, ägare Petra Eriksson, hade bantat bäst i hundklassen i smådjursklinikkens tävling. Tvåa blev taxen Wilma, ägare Dan Lindroos, och trea blev taxen Ceri, ägare Sven-Erik Karlsson.

att komma hit, se vad det finns för nyheter på Åland, säger han.

Han är nog på väg in i självhallen också, men erkänner att det nog kanske är större saker, som traktorer och solpaneler, som intresserar mest.

– Det är väl lite så med oss män, säger han.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Godby blommor vann igen

Cirka 4.200 personer besökte Godby-mässan, det innebär en ökning med några hundra jämfört med i fjol och såldes nytt publikrekord.

– I år var det en väldig press på lördagen, det har tidigare år varit mer på söndagen, säger projektledare Elov "Loffe" Johns.

I tävlingen om finaste montern,

som alla besökare får rösta i, knep Godby blommor första platsen och Birka cruises kom tvåa.

– Jag tror det är femte gången som Godby blommor vinner. Men i år var det många fler som röstade och det var väldigt jämt, säger Loffe Johns.

Nästa år jubilerar Godbymässan och fyller 15 år. (ab)

TEATERFÖRENINGEN I MARIEHAMN

Presenterar

Ett underbart bröllop

av Robin Hawdon

onsdag	22.11	kl. 19.00
fredag	24.11	kl. 19.00
lördag	25.11	kl. 19.00
söndag	26.11	kl. 15.00

Regi Ove Andersson Producent Andreas Backman

Biljetter: ÅLANDSBANKEN ÅAB City, kundtjänst, tel. 291 300 (mån-fre 9.30-16.15) samt i stadshuset 1 timme före föreställningen.

Biljettpris: 15€/10€

Läs mer om föreställningen på:

hemsida: www.mariehamnsteater.aland.fi

Anders Laine Maria Mäntylä Kenneth Johans Daniel Dahlén
Gun Jansson Ann-Christine Karlsson Petter Lohråten

NYÖPPNINGS-ERBJUDANDEN!

måndag-lördag

Hitachi 42" Plasma
42PD8600

1.790,-

Hitachi 37" LCD
37LD6600

1.490,-

Hitachi 26" LCD
26LD6600

845,-

Alla tv-apparater ovan är HD ready, dom har HDMI, D-sub och PC-kontakt. Priserna är hämtpriser.

Vi har flyttat till Storagatan 9

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd...

AB ÅLANDS TV

Storagatan 9. Tfn 12 629, extra öppet torsdag till 19.00.

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

MALET KÖTT NÖT

Inhemskt

5 85
KG

Supererbjudande

ANNAS HJÄRTEGODA
PEPPARKAKOR

375 g

2 18
BRK EP 5,81/kg

Supererbjudandena gäller
måndag 20/11 - onsdag 22/11

Supererbjudande

ÄPPLÉN GOLDEN

Italien

0 99
KG

SPAGETTI
1 kg Barilla

1 49
ST

MAJS
Djupfrost 200 g Pirkka
EP 2,90/kg

0 58
ST

Från vårt eget bageri
RÅGKROSSBRÖD
Bageri Kantarellen

1 89
ST

PLUSSA - förmån

FAIRY DISKMEDEL
1 liter
Utan Plussa-kort 3,15/st

2 89
ST

COMFORT
SKÖLJMEDEL
750 ml
Utan Plussa-kort 2,55/st

2 39
ST

OMO TVÄTTPULVER
1,55 kg
Utan Plussa-kort 4,59/pkt

4 19
PKT

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

K SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

Vi fyller 140 år och firar detta med

ÖPPET HUS

torsdagen den 23 november kl 14.00–20.00

Kl 14.00 Konstvisning Kjell Ekström guidar och signerar Ömsens nya konstbok "Åland i konsten"

Kl 16.00 Konstvisning Kjell Ekström guidar och signerar Ömsens nya konstbok "Åland i konsten"

Kl 17.00 Debatt om trafiksäkerhet Vad har vi för utveckling på Åland? Ökat antal mopedolyckor, fler allvarliga personskador, slappa attityder, låga straff, höga hastigheter. Vad kan vi göra?

Medverkande: **Jan Österberg** - basenhetschef/ÅHS, **Filip Friberg** - Ålands trafikskolor, **Runar Karlsson** - trafikminister, **Eva Fellman** - Polisen, **Stefan Karlsson** - Ömsen

Debattledare: **Ulf Weman**.

Kl 19.00 Skönsång Luciakandidaterna uppträder

- Testa din krockvikt
- Bekanta dig med vår nya hemsida!
- Se filmer om läckagerisker i kök och badrum
- Alandia Racing Team finns på plats med sin tävlingsmotorcykel
- Jonnys Bilbärgning demonstrerar sin nya bärgningsbil

Vi bjuder på kaffe och tårter!

De 600 första besökarna får en present!

En gåva/hushåll

Välkommen till Ömsen – ålänningarnas försäkringsbolag

**ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG**

Köpmansgatan 6, tel 27 600. www.omsen.ax

HONDA

The Power of Dreams

En körupplevelse utöver det vanliga!

Instegs-
modellens
2,0 155 hk-motor
ger dig
topprestanda

Helt nya
Honda CR-V
lanceras i början
av 2007

Nya Accord, förbättrad på alla sätt -där det är möjligt. I standardutrustningen ingår bl.a VSA-antispinn, automatisk klimatanläggning. Komfort och prestanda i toppklass och i Tourer-modellen får du ett stort och lastvänligt bagageutrymme.

DEMOBILAR

552,-/mån

34 950,-
Nypris 37 140,-

Honda, Accord 2.4i 4d TYPE S

Årsmodell 2006
Mätarställning 2 000 km
ESP, 6 x airbags, radio/ cd, automatisk klimatanläggning, sommaräck alu 17", vinterdäck på alufälgar, dimljus, xenonljus, fARTHållare, färddator, 190 hk, mm, mm.

616,-/mån

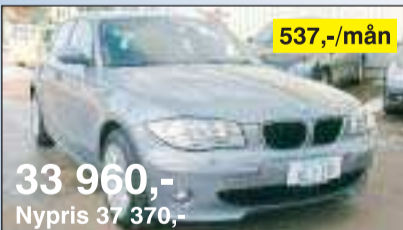

38 950,-
Nypris 41 430,-

Honda, CR-V ES 4x4 Automat

Årsmodell 2006
Mätarställning 1 000 km
Fyrhjulsdrift, ESP, 6 x airbags, automatisk klimatanläggning, sommar o vinterdäck på alufälgar, dimljus, fARTHållare, cd/ radio, mm.

537,-/mån

33 960,-
Nypris 37 370,-

BMW, 118i

Årsmodell 2005
Mätarställning 2 000 km
Advantage paket, ABS, airbags, cd/ radio, A/C, färddator, antispinn/ antisladdsystem, sommar o vinterdäck, mm, mm.

36 900,-
Nypris 41 740,-

583,-/mån

Mercedes-Benz, B 170 CST

Årsmodell 2005
Mätarställning 5 000 km
A/C, cd/ radio, färddator, airbags, ABS, ESP, alufälgar, sommar o vinterdäck, mm, mm.

BYTESBILAR med 12 mån Eurogaranti

408,-/mån

29 500,-

Honda, Accord 2.4i Exe Aut (190 hk)

Årsmodell 2003 Automat
Mätarställning 40 000 km
Ålandssåld, automatisk klimatanläggning, ESP, Xenonljus, eltaklucka, elstyrt förarsäte, ABS, airbags, krockgardiner, s+v däck på alufälgar, cd/ radio, fARTHållare, regnsensor.

161,-/mån

7 450,-

Ford, Fiesta 1.3 4d

Årsmodell 1999
Mätarställning 68 000 km
Ålandssåld, komplett servicebok, airbag, motorvärmare m cupéuttag, sommar och vinterdäck.

206,-/mån

9 550,-

Citroën, XANTIA 1,8 SX HB

Årsmodell 1999
Mätarställning 98 000 km
Fjärrstyrt centrallås, dimljus, automatisk klimatanläggning, motorvärmare med coupéuttag, löstagbar dragkrok, v-däck på fälg, takbågar, Mp3 cd/radio, 4 x airbags, ABS, fullständig servicebok, Ålandssåld.

217,-/mån

12 950,-

Mercedes-Benz, A 140 5d

Årsmodell 2001
Mätarställning 76 000 km
Ålandssåld, 1 ägare, s-bok, ESP, ABS, airbags, A/C, cd/ radio, elhissar, elspeglar, integrerade barnstolar i baksäte, sommaräck på alufälgar, vinterdäck.

LÖRDAGS-
ÖPPET
10-13

- DET HANDLAR OM KVALITET -

BILCENTERwww.bilcenter.axwww.bilcenter.ax

Uppgårdsvägen 18

Bilförsäljningen tfn 12 551 vardagar 9-17, lördagar 10-13

Reservdelsförsäljningen tfn 12 552 vardagar 8-16

Sport

Vinnande kast. Bjarne Sjöblom vann och tog poäng i sin delmatch mot Proffan Tikka.

Foto: ISAC BOMAN

Kastande dartresultat

DART. Nerverna på Joker Darts spelare fick sig en ordenlig genomkörare när herrarna spelade hemma och damerna spelade borta i lördags. Herrkastarna spelade två nervkittlande matcher där man i första drabbningen fick på nöten mot Proffan Tikka med siffrorna 3-5 trots **Andreas Sjöbergs** pox 100 (att gå ut på 100 poäng eller över).

Mot DC Eura2 vann man med samma siffror efter att ha modifierat laguppställningen en aning. **Stefan Björklund** tog där en pox 104.

Damerna hade också de vissa problem. Den långa och stressiga resan upp till Siikaisten i Björneborg kan ha spelat in i den inledande 5-1-förlusten mot Akseli DC. **Sandra Karlsson, Veronica Lampén** och **Gunngerd Lindberg** fixade revanschen 4-2 mot värdarna Siikaisten innan hemfärden från Satakunda. (ib)

JIK:s volleyherrar vann

VOLLEYBOLL. Jomalas volleyherrar mötte i lördags Uppsala TV i division 2 norra. Det blev en promenadserier med tre raka set. Setsiffrorna blev 25-13, 25-14 och 25-14.

– Det var som väntat. Lite svårt att få något flyt i spelet mot ett bottenlag, säger Magnus Kalm i JIK.

Vinsten i helgen var herrarnas tredje i seriespelet. (jo)

Storvreta jagar i toppen

INNEBANDY. Storvreta, med ålänningen **Hannes Öhman**, besegrade tabellåttan Jönköping med klara 9-4 (3-2, 4-2, 2-0) förra veckan. Öhman återfanns i andra kedjan och spelade forwardspår med **Kim Johansson** och duon gjorde tillsammans fyra poäng, där Öhman svarade för 3-1-målet. Storvreta ligger nu på en andra plats i elitserien med 14 poäng efter sju omgångar. Leder gör AIK IBF på 18 poäng. (mt)

Rätt tips

Lotto
Vinstnummer: 3, 7, 11, 22, 28, 32, 36
Tilläggsnummer: 23, 24, 29
Vinstprognos: 7/249 832 (3),
6+1/9.124,30 6/1.001,60, 5/39,
4/10,70.

Joker

Joker: 7 6 3 8 4 0 0
Vinstprognos: 7/-, 6/50.413,40,
5/4.583,00, 4/442,20, 3/48,60,
2/10,70.

Viking Lotto

2, 19, 27, 37, 44, 47
Tilläggsnummer: 12, 26
Lycknummer: 18
Vinstprognos: 6/1.161.119,30 (1),
5+1/10.629,50, 5/905,50, 4/21,30,
3/5,20.

Trav, V75, Vermo

I/7, II/8, III/5, IV/3, V/1, VI/7,
VII/7.
Vinstprognos: 7/228,40 (745),
6/2,00.
Strukna: I/11, II/5, 9, III/7, 11, V/12,
VII/6, 12.

Stryktipset

12X 111 212 X121
Vinstprognos: 13/1.229,80 (87),
12/53,20, 11/4,90.

Knapp förlust för JIK

Nu ökar pressen om laget ska stiga

JOMALA IK	2
SOLNA	3

VOLLEYBOLL. JIK:s damer spelade seriefinal i lördags mot Solna. Matchen började bra för JIK som tog hem två raka set. Efter att ha varit mer eller mindre utspelade i första och andra vaknade Solna och vände matchen till en knapp förlust för JIK.

JIK började bra och spelade koncentrerat i de två första seten. De tog hand om servereturerna på ett bra sätt och spelade även mycket bra anfallsspel.

– Vi gjorde få misstag i början av matchen, säger **Pia Saku**.

Tappade tyngden

Efter två set såg det mycket bra ut, segern var verkligen inom räckhåll. Men då vaknade Solna och började spela mycket bra volleyboll. JIK fick problem med Solnas serve och tappade på grund av det tyngden i anfallsspelet.

Även det tredje setet såg jämt ut men Solna gick segrande ur det och i en kraftig uppförbacke jobbade de föredömligt som ett lag för varje poäng, och var hung-

rigare på varje boll. Det fjärde setet gick även det till Solna. JIK spelade bra och kämpade matchen igenom men tyvärr räckte det inte. I det sista setet hade Solna tagit över matchen och vann matchen.

Setsiffrorna skrevs till 25-19, 25-22, 17-25, 19-25 och 9-15.

Marginalerna var inte på Jomalas sida alla gånger och självförtroendet fick sig en törn i mitten på matchen.

I serien står det mellan just Solna och Jomala. Solna har inte tappat några set i tidigare matcher, utan deras första setförluster kom i seriefinalen mot JIK.

– Det är viktigt att vi inte tappar några set i de kommande matcherna, och att Solna tappar set för att vi ska kunna stiga, menar Saku.

Från division två östra är det bara ett lag som stiger och eftersom målsättningen är att stiga så börjar damerna känna av pressen. Solna måste tappa två set i de kommande matcherna, och JIK måste vinna alla sina set. Ytterligare måste de vinna mot Solna borta helst med 3-0 i set för att stiga till division 1.

– Det är lite surt med

Lägger upp. Pia Saku tar emot och lägger upp bollen till Katrin Lindberg.

tanke på hur nära vi var att ta dem 3-0 nu på hemmaplan, säger Pia Saku.

Nästa match möter JIK Bromma B på bortaplan. En match som de troligtvis vinner.

Text: **JOHAN ORRE**
sport@nyan.ax

Foto: **ERKKI SANTAMALA**
foto@nyan.ax

Hård smash. Sofie Lindman hoppar upp för en smash. På bilden syns även Pia Saku, Ulrika Simons och Erika Ståhlman.

Allsvensk seger på WHA

Segdraget. Bo Boström (till höger) var den i Ålands schackklubb som hade det mest långlivade partiet. Efter mer än fyra timmars spel kunde hans lagkamrat Kent Gustavsson (stående) fortfarande betrakta kampen på brädet. Foto: ISAC BOMAN

SCHACK. Ålands schackklubb tog i lördags en förkrossande seger i den andra omgången av den allsvenska serien, division III. Uppsalalaget UASS IV åkte på däng med hela 7-1 efter att ha fått endast två remipoäng med sig hem från Wiklöf Holding Arena.

Matchens prestation stod helt klart **Tommy Fagerholm** för. Fagerlund har knappt har tävlat alls de senaste åren, men i lördags gjorde han sin första allsvenska match någonsin och vann med de svarta pjäserna efter blott 19 drag.

Förutom Fagerholm vann **Mårten Sundberg, Christian Witting, Bo Karlsson, Ulf Holmberg** och **Kent Gustavsson** sina partier medan **Bo Boström** och **Joakim Johansson** spelade remier. (ib)

En av varje för IFK Mariehamn

BORDTENNIS. IFK Mariehamns bordtennisherrar tog sin första "riktiga" seger i division 5 borta mot Upplands-Ekeby i lördags. IFK-herrarna tappade inte ett enda set och vann med klockrena 8-0 i matcher.

Dock hade det reservbetonade Upplands-Ekeby vissa problem med laguppställningen och tvingades att lämna walkover i två singelmatcher. I de övriga sex matcherna var det inget snack om saken.

Vassunda, som slutade på placeringen bakom IFK i fjolårets division 6-tabell, är ett fortsatt spöke för pingisherrarna. IFK har inte vunnit på två tidigare försök mot Vassunda, och i lördags blev det återigen torsk. **Bengt Lindqvist, Harry Lindqvist** och **Kjell Lindvall** vann varsin singel i matchen och paret Lindqvist/Lindqvist vann sin dubbelmatch, vilket fastställde siffrorna 8-4 till Vassundas fördel. (ib)

Spärrar öronen. Våscs flickor födda 1989 fick privilegiet att ha Sveriges förra förbundskapten i innebandy under en träning. Här förklarar Kristina Landgren hur en övning går till.

Barriärbryterska på Idrottsforum

Hon var den första kvinnan någonsin att leda ett herrlandslag i en lagidrott. I lördags deltog Kristina Landgren-Carestam i Ålands idrottsförbunds Idrottsforum där hon delade med sig av sin digra erfarenhet.

Klockan är lite över tio på morgonen och västkustdialekten ekar i Idrottsgården. En före detta svensk förbundskapten håller på att drillas av Våscs innebandytjejer födda 1989 och senare.

På scenen intill innebandyplanen sitter en drös idrottsledare och betraktar Kristina Landgren-Carestam när hon ger instruktioner till spelarna.

Med jämna mellanrum tar hon sig också tid och berättar för "publiken" på scenen vad hon gör.

– Jag är allergisk mot tränare som bara slänger ut bollen, säger Landgren och berättar om att "totalövningar" är det hon strävar efter. Med det menas att man bygger upp en komplex övning från små enkla övningar som vart efter stegras upp i svårighetsgrad.

– Det var lärorikt och bra att få veta syftet med övningarna, säger **Maria Fredriksson**, lagkapten i Våsc, efter träningen.

"Detet"

Kristina Landgren-Carestam orsakade en enorm uppståndelse i Idrottssverige när hon för några år sedan tog över AIK innebandys herrlag i innebandy. En kvinna som ledde ett lag för män var förstås mumma för media. Se-

dan dess har hon fått berätta om att bryta barriärer och svarat på frågor om manligt och kvinnligt ett oändligt antal gånger.

– Idrottens hierarkiska uppbyggnad gör att spelarna ser mig som "detet" tränaren och inte som "tjejen" tränaren. De som undrar är mest de omkring laget, till exempel vänner som undrar om man tittar i duschen i omklädningsrummet eller så.

– Något som kan vara en nackdel är jag inte är lika påverkad av adrenalin som en kille kan vara och därmed aldrig kommer att förstärkas om man till exempel blir förbannad över att domaren har glasögon på sig, ler Kristina Landgren, som varit förbundskapten på olika nivåer i sju år och haft hand om både herr- och damlandslaget och dessutom tagit guld med båda lagen.

– Om **Niklas Jihde** missar en straff i en VM-final tittar han på klubban eller på underlaget och skyller självklart genast på det. Gör en damspelare samma sak kan hennes värld rasa samman. Överlag måste man arbeta mer med självförtroende hos tjejer, menar Landgren.

Generaliseringen att killar inte ifrågasätter befallningar på samma vis verkar också gångbar i viss mån.

– Tjejer vill mer veta varför

man gör något medan killar lyder order.

Inget facit

Själv bestämde sig Landgren för att bli tränare vid 23 års ålder för att hon tyckte att tränaren var uselt okunnig.

– Jag kände att jag antingen fick ta det som tränaren sade eller försöka göra det bättre själv, berättar hon och tillägger att det inte finns några genvägar till att bli en bra ledare.

Stödet hon haft hemifrån har varit mycket värt för henne.

– Min pappa sa alltid att "om du inte dör av det så ska du i alla fall prova". Och får man vara med i leken får man leka tåla, det var bara att sluta om det inte passade.

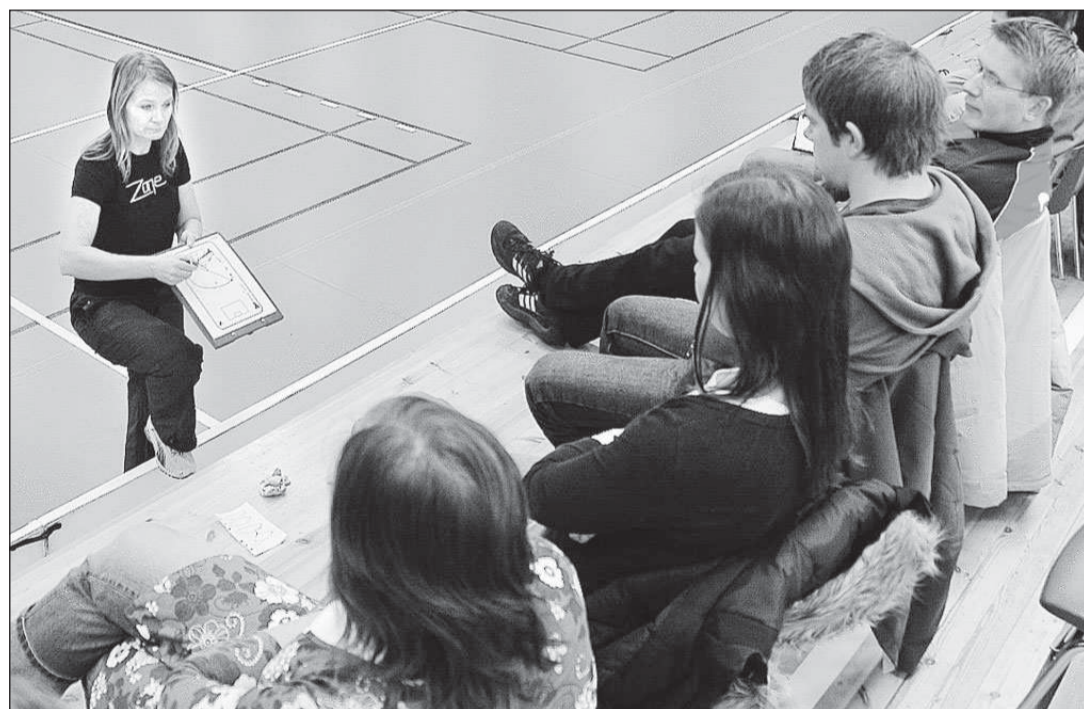
Kristina Landgren har varit med under innebandys utveckling från att vara en "uppvärmningssport" till att bli Sveriges näst största lagidrott, men hon påpekar att man aldrig blir fullärd.

– Erfarenhet har jag, men det finns inget facit när det handlar om individer, säger hon.

Ett tips hon vill dela med sig är att inte sätta prestige i ledarskapet.

– Det är viktigt att kunna delegera uppgifter, man kan aldrig ha kontroll över allt själv, menar Landgren.

Stundtals har hon tyckt att

Totalövningar. På Idrottsgårdens scen satt ideella ledare uppradade och fick tillfälle lära av och diskutera ledarfrågor med Kristina Landgren.

det varit tungt att bli uppmålad som en förebild för samtliga kvinnliga idrottsledare. Acceptansen för kvinnliga ledare verkar dock ha vuxit sedan hon började sin tränarbana. Mediarubriker som "Nerike förlorade mot damlaget" och "Landgrens pojkar ser snälla ut" har glesnat på senare tid.

– En journalist skrev till och med på fullaste allvar att om jag inte skulle lyckas var det ett bevis på att kvinnor inte ska vara ledare inom någon idrott överhuvudtaget. Som tur är har jag inget kvar att bevisa, konstaterar Landgren.

Förutom huvudattraktionen Kristina Landgren hölls också

föreläsningar om organisationsutveckling och hur barn med ADHD och Asbergers syndrom kan vara mer delaktiga i idrott. Dessutom berättades det om "fysprofilen", Sveriges Olympiska kommittés program för fysiska tester.

Svag uppslutning

Deltagarantalet var dock en stor besvikelse för arrangörerna och förvånansvärt få ledare tog sig tid att komma upp på lördagen. Visserligen krockade evenemanget med bland annat JIK-volleyboll och PAF-Elits bortamatch, men det är knappast hela förklaringen.

– Man kan fråga sig om det

behövs idrottsforum av det här slaget, säger **Mari Wickström** på Ålands idrottsförbund.

Om det blir fler idrottsforum efter det här ska tas upp i styrelsen. Mari Wickström kan dock konstatera att det inte bara är idrotten som har problem med att samla ihop ideellt verksamma personer. Till exempel politiken har också stora svårigheter att locka åhörare till seminarier. Nu siktar idrottsförbundet dock vidare på Idrottsgalan.

– Vi siktar på 400 personer, fullt hus, avslutar Wickström.

Kaptenen visade vägen. Mats Clemes gjorde det psykologiskt viktiga 6-4-målet strax före slutsignalen i den andra perioden tutade.

Topplag betvingat i stökig match

Sederström stal showen från hemvändaren

IFK	7
TUKV	4

ISHOCKEY. Alla 153 ögonpar på läktaren i Islandia var riktade mot hemvändande Markus Englund i lördags. Men ögongodiset stod Daniel Sederström för i den mest underhållande hemmamatchen hittills under säsongen.

Lördagens drabbning i Västkustligan mot Turun Kisa-Veikot skulle komma att sluta lyckligt för IFK:s del. Men det började inte lika bra. Redan två minuter in i matchen hade hemmalaget klantigt dragit på sig två samtida utvisningar och TuKV fick chansen att spela fem mot tre.

Metodiskt luckrade gästerna upp den kvarvarande tappatron på planen innan spelskicklige Jari Herlevi från nära håll slagkottade in 1-0 bakom dagens grönvita målvakt **Christoffer "Totte" Holmström**.

Bara trettio sekunder senare replikerade dock **Leonard Widén**, då han snabbade upp sin egen frilägesretur och passade bakåt till **Rasmus Donner** som sopade in kvitteringen. I

Kvadruppel skytt. Alla puckar studsade Daniel Sederströms väg i lördags och han noterades för fyra mål och en assist mot TuKV.

det läget kändes det ändå som att TuKV skulle trötta ut IFK i längden med sitt disciplinerade spel. Som tur var för IFK tog den finska disciplinen slut för gott tidigt i matchen.

Pinsam tränare

2-1 kom i ett hemmapowerplay efter en kvart. Så långt var allt

lugnt. Tre trippingar och två crosscheckingar senare stod en tramsig finsk tränare och höll en moralpredikan för domaren **Jan Manselin** innan han visades upp på läktaren.

I adrenalinblandad ilska avlossade Jari Herlevi en 2-2-projektill en bit innanför blå rakt upp i vänstra krysset för att hedra sin pinsamma coach innan periodpausen. I det läget hade matchen klar potential att urarta och en lugnande vila kom väl till pass.

I andra perioden inleddes **Daniel Sederströms** show. 3-2 var ett riktigt konstnummer där Sederström åkte slalom mellan försvararna innan han sviktade klubban ordentligt och i farten fyrade av en riktig rackarrökare upp i nättaket. Kisa-Veikot kvitterade innan Sederström bröt pucken i egen zon och gjorde sitt andra för dagen på friläge.

TuKV lyckades hålla ställningarna trots att de samtidigt hade utvisningsbåset ständigt bemannat. Herlevi fullbordade sitt hattrick till 4-4 innan – just

det – Daniel Sederström fiskade upp en puck och lyfte in 5-4 och även han gjorde sitt tredje mål för dagen. **Mats Clemes** utökade till 6-4 på Markus Englunds diagonala Foppa-passning innan en spännande och underhållande andra period gick till ända.

– Det är mera fart och mer tacklingar men sämre puckföring här, säger Markus Englund om västkustspelet.

Englund har det senaste året spelat svensk division II-hockey och gjorde i lördags comeback i den grönvira tröjan.

101 utvisningsminuter

Den sista perioden blev en lång uppvisning i långa spelavbrott och onödiga utvisningar. IFK var absolut inte oskyldigt, men TuKV verkade överhuvudtaget inte ha lagt märke att hockeyn numera tillämpar nolltolerans och var helt oförstående inför sina 77 utvisningsminuter.

Bortaspelarna och ledarna stod mest upp och ropade i både avbytarbås och utvisningsbås och ett tag var sekretariatglaset

ordentligt igenimmat av domaren Jan Manselins utvisningsrapporteringar.

Slutresultatet 7-4 spikade Daniel Sederström direkt uthopad från utvisningsbåset.

Markus Englund var väl berättigad att använda en nött klyscha efter att ha spelat vartannat byte i hela matchen.

– Det var en riktig kämpainsats, säger en nöjd Englund, som menar att laget utvecklats mycket under året han varit i Sverige.

– Det är ett mycket skridskostarkare lag och överlag är det bättre fart på träningarna, menar Englund, som till nästa helg får sikta in sig på bortamatchen mot serieledande Salo Hockey Team.

– Jag har inte så bra koll på de andra lagen, men det var bra att vi visade att vi kan slå topplagen, säger Englund.

IFK ligger efter skalpen fortfarande femma av sju lag i tabellen.

ISAC BOMAN
sport@nyan.ax

Fortsatt småblåst för PAF Elit

INNEBANDY. Det vill sig inte för PAF Elit i årets superetta. I helgen inkasserades ytterligare två nollpoängare när man ställdes mot NiceBandy och Karhut på bortaplan. Uddamålet blåste åländskorna på en pinne mot NiceBandy som vann med 8-7 hemma på sitt parkettgolv. Även Karhut bjöd sina gäster på ett ojämnt parkettunderlag när man gav gästerna på nöten med 6-3.

Tränaren **Patrik Hildén** skylter dock inte allt på parkettgolvet även om det ställde till problem.

– Vi betar oss som ett bottenlag och anpassar oss efter motståndet. Mot bra lag spelar vi bra och mot dåliga lag spelar vi dåligt. Det är mot de sämre lagen vi måste ta poäng, säger Hildén som arbetar på att lyfta laget ur den botten djupa svackan.

– Vi har haft ett möte där vi diskuterade igenom problemen. Vi ska ta oss ur det här, avslutar Hildén bestämt. (ib)

Novemberguld i Eckeröhallen

FOTBOLL. Åtta lag och 120 spelare gjorde upp i November Cup för flickor födda 1991 i Eckeröhallen i helgen. Med åländska ögon sett blev det en rolig turnering.

IFK Mariehamn tog nämligen hand om guldmedaljen efter att ha slagit tillbaka BKV Norrtälje med 3-2 i finalen. Bronset gick till EPS Nyland som besegrade Stockholmslaget Värmdö IF med 2-0 i bronsmatchen. (ib)

Juniorer ska spela med skyddsglasögon

INNEBANDY. Ålands innebandyförbund vill satsa på säkerheten för sina juniorer och beslöt vid senaste styrelsemötet att samtliga spelare i kvartersserien för årskurs 3-4 samt 5-6 efter juluppehållet ska bära skyddsglasögon under match.

Samtliga deltagande lag erhåller ett par glasögon per spelare och för ändamålet har ÅIBF införskaffat 300 par glasögon. Även föreningar som har innebandyverksamhet för barn i åldrarna 6-9 år kan mot uppvisande av medlemsförteckning eller deltagarlista få skyddsglasögon.

– ÅIBF är mycket glada över att inga olyckor med ögonskador inrapporterats till förbundet och vill att det ska vara så även i framtiden. Om alla våra juniorer lär sig spela med skyddsglasögon kommer de att se det som en naturlig sak att även som äldre juniorer och seniorer bära skyddsglasögon, säger verksamhetsledare **Susanne Guildford**. (mt)

Unitedkvartett kallad till läger

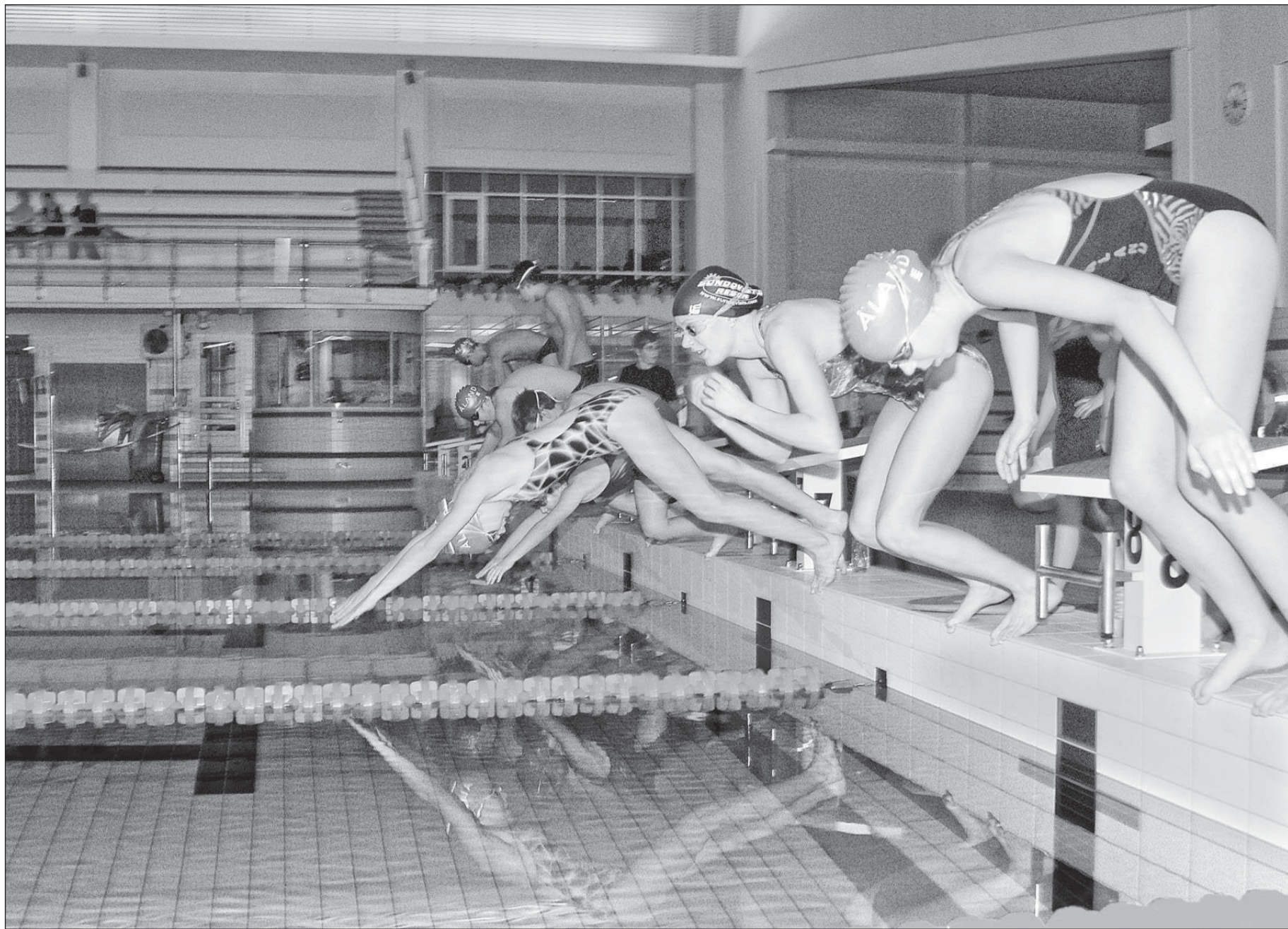
FOTBOLL. Tre spelare från Åland United är kallade till Inadslagsläger 27-29 november i Eerikkilä.

Rebecca Björkvall deltar i gruppen för F17, **Caroline Sjöblom** och **Mathilda Mörn** i F18 samt **Hannah Salmén** i F19. (mt)

Bestämd man. Turun Kisa-Veikots tränare Raimo Ruusunen hade liksom hela TuKV mycket åsikter om domsluten i matchen. Som tur var visade domaren Jan Manselin pondus och visade upp den bångstyrige tränaren på läktaren.

Simpengar till Rädda Barnen

Klara, färdiga, sponsra! 16 simmare mattade ut lungorna i välgörenhetens anda under söndagens sponsosim i samband med Godbymässan.

2.260 euro sponsorsimmades in

I helgen anordnades det årliga sponsorsimmet som gick av stapeln i Ålands idrottscenter i samband med Godbymässan. Simmarna som var i 10-19 års åldern skulle under en timme simma så långt de orkade och hann för att samla in pengar till Rädda Barnen och ÅID:s simutskott.

Simmarna går runt till företag, affärer och liknande för att samla ihop pengar. Man kommer överens om en viss summa per meter eller en klumpsumma. Siffran per meter brukar ligga runt en eller två cent.

De som ställer upp och sponsrar är till exempel Chips, Eckerölinjen och Mariehamns parti. Men även privatpersoner som föräldrar eller nära och kära bidrar. Det som är nytt för i år är att simmarna väljer individuellt till vilket Rädda Barnen-projekt som pengarna skall gå till. Tidigare bestämde simmarna tillsammans vilket projekt alla pengarna ska skänkas till.

– Årets variant är bättre eftersom barnen själva får välja vilket projekt dom vill stödja,

säger Rädda Barnens verksamhetsledare **Janina Björni**.

Tre projekt

Det är tre projekt, ett åländskt och två internationella, som simmarna kan välja mellan: Lektterapi vid ÅCS, Rewrite the Future och Girl Power. Lektterapi vid ÅCS är åländskt projekt och är för att sjukhusvistelsen för barn och ungdomar skall bli så positiv och trygg som möjligt. Rädda Barnens lekterapeut **Linda Ehn** leker och pysslar med barn som vill ha något att göra eller som vill få tiden att gå på ett roligt sätt medan de är sjuka och intagna på sjukhuset eller medan de väntar på att få komma till doktor.

Rewrite the Future är internationella Rädda Barnens största gemensamma satsning någonsin. Det är för barn i världen som inte går i skola för att de bor där det är eller har varit krig. Det tredje projektet Girl Power är för att stötta ett projekt som Ålands fredsinstitut etablerat tillsammans med organisationen Missing Persons Families Supporter Center i Vilnius, Litauen.

Det är en organisation som har specialiserat sig på arbete mot människohandel. Ehn och styrelsemedlemmen **Petra Brunila** fanns på plats i Godby simhall för att heja och stöda simmarna.

– De är jätteduktiga, det är

roligt att de skänker in pengar till våran verksamhet, tycker **Brunila**.

Förra året simmade ÅID simning in 1.317 euro till Rädda Barnen men i år blev det dubbel up och totalt simmades det in 2.260 euro. Lördag morgon började med att simmarna gick ihop två och två. En som skulle hoppa i bassängen för att simma i en timme och den andra skulle räkna varven. En ut av deltagarna som ställde upp i årets sponsorsim var 15-åriga löftet **André Oksman**.

– Det är bra att sådana här tävlingar arrangeras, säger en trött Oksman som just klivit upp ur bassängen efter att ha simmat i en timme.

Oksman som satsar på simningen ska i december simma 100 och 200 meter fjärl i ungdoms FM finalen för pojkar som är under 15 år.

– Mitt mål är att simma på och försöka komma så långt jag kan, men nu siktar jag på ungdoms FM, berättar Oksman.

16 simmare simmade sammanlagt 43 658 under sponsorsimmet. **Gustav Carlsson** simmade längst med sina 3 737 meter. Mest pengar simmade **Martin Houghberg** in. Denne tjänade ihop sammanlagt 431 euro.

EDVARD SJÖBERG
sport@nyan.ax

Foto: **ERKKI SANTAMALA**
foto@nyan.ax

Ansvarig. Det var inget betungande ansvar som sponsorsimansvarige **Kjell Hansen** hade hand om i helgen. 2260 euro kunde Hansen räkna ihop och överlåta till Rädda Barnen efter jippon.

Ung välgörare. 15-åriga **André Oksman** passade på att vässa FM-formen genom att simma in pengar i sponsorsimmet.

Isaksson i "Grönvitt"

FOTBOLL. IFK Mariehamns junior **Petter Isaksson**, som under säsongen varit utlånat till farmarklubben IFFK, har skrivit på ett tvåårsavtal med "Grönvitt".

Samtidigt är det klart att IFK träningspelare mot Hammarby den 18 februari nästa år i Haninge på Torvalldrottspåsar.

– Vi är mycket nöjda med att vi även i år möter Hammarby, säger klubbdirektör **Peter Mattsson**. (mt)

Myntti till Tampere United

FOTBOLL. Fotbollsbacken **Henri Myntti**, 24, som spelar i Karlebylaget KPV i Ettan, har skrivit på ett tvåårigt kontrakt med finländska mästarelaget Tampere United.

Den 198 cm långa och 91 kilo tunga Myntti har tidigare spelat i ligan för FC Hämeenlinna och Jaro. Säsongen 2004 gjorde han en knappt ett år långt besök till norska ligan och Tromsø, varefter han återvände till sin fostrarklubb i Karleby.

Myntti är en landslags- och FM-spelare i tredje generationen. Hans farfar **Stig-Göran** spelade på sin tid om 60 landskamper och hans far **Kent** spelade 3 ungdoms- och 3 pojklandskamper. Henri Myntti har spelat 12 ungdoms- och 12 pojklandskamper.

– Tampere United är utan tvivel det bästa alternativet för mig i Finland. Vad kunde vara en större utmaning än att flytta till nationalsästaren. Min målsättning är att åter få spela utomlands och för det ändamålet är United ett lysande alternativ. Mästaren får ju automatiskt delta i kval till Mästarligan, säger Myntti.

Hans första målsättning i TamU är att erövra en ordinarie plats i lagets försvar.

– Konkurrensen är säkert hård, men det är ju bara fast på mig själv och vad jag gör. Jag tänker kämpa hårt om att få

VPS förlängde med mittfältare

FOTBOLL. Fotbollsklubben Vaasan Palloseura i FM-ligan har skrivit ett fortsatt kontrakt med sin mittfältare **Jani Uotinen**, 28. Kontraktet är av modellen 1+1 år. Uotinen led av ledinflammation under årets säsong, men tillfrisknade mot slutet av säsongen och hann spela en ligamatch innan ligan tog slut.

Uotinen valdes till bästa spelare i Vaasan Palloseura år 2005, då klubben avancerade från Ettan till FM-ligan. (FNB)

AC Oulu tog över Jaros målvakt

FOTBOLL. Fotbollsklubben AC Oulu, som avancerade till FM-ligan i höst, har skrivit ett ettårigt kontrakt med målvakten **Jani Viander**.

Viander kommer från Jakobstadslaget Jaro, där han rankades som FM-ligalagets bästa spelare.

Viander, 31, har spelat mer än 200 ligamatcher för Jaro, RoPS, FinnPa, Jazz, Ilves och HJK. Han har spelat 14 landskamper och också varit utlandsproffs. (FNB)

Kom ihåg

ÅID: Ordinarie höstmöte, tisdag 21 november 19.00, i Ålands Hotell & Restaurangskola, Mariehamn. Stadgenliga förhandlingar, stipendieutdelning. Lena Eriksson,

ÅIF, informerar om EU-projektet "Utökad idrott".

MSF: Årsmöte lördag 25 november på Club Marin. Stadgenliga förhandlingar

och fri diskussion. Supé med måltidsdryck och kaffe 15€. Förhandsanmälan senast 22 november, tfn 15501.

JIK-friidrott: Juniorerna 7-

10 år har nästa träning tisdag 21 november p.g.a att det är upptaget i skolan!

Ålands fotbollarbete: Kallelse till ordinarie höstmöte,

torsdag 30 november 18.30 i Idrottsgårdens konferensrum. Stadgenliga ärenden, ÅFD-nomineringar till Idrottsgalan 2007. Servering. Välkomna!

Julkalendern

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24

■ Klipp och klistra ihop din egen adventskalender! Varje dag publicerar Nyan på insändarsidan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har

klistrat alla rutor rätt har du fredagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en vacker bild gjord av Jonas Wilén.

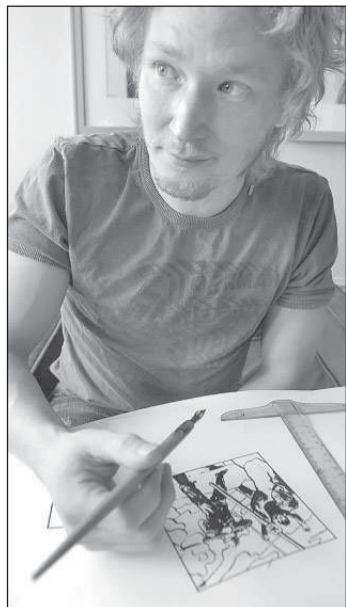
Kalendermallen publiceras i dag och kan också hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvä-

vägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Jonas Wilén. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna.

Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22 100 Mariehamn senast

den 29 december. Märk kuvertet "Julkalender".

Frågor kan riktas till Karin Erlandsson, tel 528 476 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

En originalteckning av konstnären Jonas Wilén står på spel.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Frågvis julkalender börjar i dag

I dag startar Nyans julkalender! Varje vardag ända fram till jul ställer vi en fråga, och genom att svara rätt på frågan och klistra rutor på ett schema kan du vinna en originalteckning av konstnären Jonas Wilén.

Årets största julnöt är här för att knäckas. 24 frågor, lika många som i traditionell adventskalender, kommer att presenteras ända fram till jul.

Svaret på frågorna är en siffra mellan 1 och 24. Bredvid frågan finns en ruta med en bild. Bilden skall klippas ut och klistras på det schema som medföljer i dagens tidning eller kan hämtas från Nya Ålands redaktion på Uppgårdsvägen. Bilden klistras på den ruta som har samma siffra som svaret på frågan.

Konstpris

Låter det invecklat? Inte alls. Om frågan till exempel är "Hur många kommuner finns på Åland?", och man vet att svaret är 16, klistrar man rutan som finns bredvid frågan på ruta nummer 16 i schemat. Fredagen innan julafton, då den sista rutan och frågan presenteras har du, om du svarat och klistrat rätt, en vacker bild gjord av Jonas Wilén ovanpå schemat.

Alla som klistrat rätt och skickar in sitt schema till Nyan innan fredagen den 29 december deltar i utlottningen av Wiléns originalteckning till kalendern. Två bokpris lottas också ut.

Allmänbildning

Frågorna handlar om allt från siffror i det åländska samhället till välkända siffror inom kultur och natur. En del frågor är lätta, medan andra kan vara ganska knepiga. Några av frågorna handlar om dagsaktuella ämnen som Nyan nyligen skrivit om, andra är mer historiskt anknutna. Till en del frågor kan det vara bra att anlita en yngre människas kunskap.

Mer ledtrådar än så ger vi inte. Bläddra fram till frågan, som alltid kommer att presenteras på insändarsidan, och gräv fram limtuben. Nu börjar nedräkningen till jul!

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Miljöarbete i fokus del 3

Verklighet.

Mariehamns Stad och andra kommuner med samma osunda syn på vägarnas farbarhet mm bygger gupp och andra hinder.

Strandpromenaden med sina kanonpipor. En del har man redan blivit tvungen att ta bort, gupp vid ÅSS, en verkligt allvarlig gupp på gamla Godbyvägen. Allt ägnat åt att förstöra farbarheten vid snöplogning, möten annat och i synnerhet yrkesschaufförernas ryggar då det gäller gamla Godbyvägen.

Man trodde ju att avsikten var att göra vägarna jämnare och behagligare utan att tvinga bilar till tvåra inbromsningar och gasningar vid dessa hinder, miljövänligt eller hur?.

Plogar går sönder kantstenar går sönder allt en enda destruktiv långkörare.

Har senaste tiden kört oer-

hört många gånger genom Skillnadsgatans korsning. Guppen som gjorts där gör att chaufförerna beroende på hurudan bil och vana de har har helt olika syn på om man skall köra sakta eller inte då man kör längs Ålandsvägen kör med väldigt ojämn fart där, samtidigt som de bilar som kommer längs Skillnadsgatan tror att Ålandsvägens trafikanter kör sakta sticker ut näsan och riskerar liv och lem på såväl sig själva som de trafikanter som har förkörsrätt längs Ålandsvägen. Själv har jag konstaterat att man lättast kör genom korsningen i bibehållen hastighet av 50 km/h, kör man hårdare blir överfarten ännu behagligare, i synnerhet om man har fyrhjulsdriven bil.

Andra igen kör upp på hylan i 10 km/h.

Vision.

Ta bort alla guppar och hinder och se till att alla vägar blir så jämna och fina som de bara kan bli och slipp därmed alla skador på människoryggar, plogar, bilar, oavsett fartgräns.

Gör som i Finland och på många andra ställen

Montera trafikljus (enkla med modern LED teknik) exempelvis på Ålandsvägen i Skillnadsgatans korsningen, enbart på Ålandsvägen, (alltså inget trafikljus alls på Skillnadsgatan. Ställ in trafikljuset så att om en bil håller fartgränsen så kommer man igenom med grönt ljus annars tvingas man stanna, om än bara för en liten sekund, brott mot körning mot rött beaktas genom en kamera på andra sidan av korsningen fotograferrar den bilist som beivrar det röda ljuset.

Skillnadsgatsbilen har fortfarande väjningsplikt så han bör invänta den stoppande bilens åtgärder eller köra före om han anser att han tryggt hinner det.

Denna typ av trafikljus behöver inte vara komplicerade, storleken kan vara mindre än vanliga, med LED teknik räcker batterierna kanske 12-18 månader, trafikljusen kan monteras på kanske en dag varsomhelst där man vill ha detta och en trådlös kamera sköter övervakningen av de trafikanter som inte följer trafikreglerna.

Ekonomiskt och miljövänligt.

Tekniken finns och används. Den kostar inte mycket jämfört med gupp och trafikhinder.

Den kan monteras på en dag.

Den kan flyttas och hastigheten kan justeras i efterhand att passa såväl säkerhetstänkande som trafikrytm.

Den jämnare hastigheten medför miljövinster.

Hastighetsskylten vid dessa trafikljus kan likaså vara av LED typ och justeras om antingen fjärrstyrt eller genom att man på ort och plats ändrar hastigheten. Passar också ypperligt vid Västernäs skola. Nu missar mer än hälften hastighetssänkningen medan en del fortsätter att köra sakta på kvällar och helger.

Låt inte en massa dumma trafiknämnder och andra människor som bara tänker på att j---s med människor styra med vansinniga medel då praktiska och användbara medel skonas såväl miljö som ryggar och samtidigt har avsedd verkan.

Miljöarbetsinspektören

Åländsk självständighets-cirkus!

Jag hoppas, även fast jag inte får det bättre själv, på en åländsk självständighet. Då skulle våra så kallade politiker kunna forma vårt samhälle alldeles efter sitt tycke.

Eftersom den nu utan land varande regeringen skulle bli den högsta beslutande församlingen så skulle nog allt flyta bättre än vad nu är fallet. Vi har redan sett så mycket galenskap vad beträffar bland annat kanslichefsbefattningen att man inte behöver närmare

förklara varför det skulle bli väldigt bra med en justiti kansler och en statsåklagare som måste åtnjuta regeringens förtroende.

Rättvisan skulle ju ändå ha sin lilla gång på ett helt nytt sätt. Den som inte är nöjd kan flytta någon annanstans och de som är nöjda med regeringens politik kan flytta hit. En sorts naturmetod.

Det skulle dessutom gynna hela landet eftersom många

högt utbildade arbetslösa skulle försvinna och det förhoppningsvis skulle flytta tillbaks arbetare hit. Arbetare är bra att ha bara inte någon kommer på att rösta in dem så att de kommer in i regering och riksdag. Det har vi inte erfarenheter av och såna galenskaper skall vi försöka förhindra in i det längsta.

Någonting riktigt positivt skulle man kunna vrida fram från en åländsk självständig-

het som knappast någon av de etablerade politikerna har kunnat räkna ut. Man skulle kunna slopa alla jordbruksstöd eftersom det är väldigt onödigt och dyrt att hålla företag levande på konstlad väg.

Socialistiska jordbruk har visat sig vara mycket ineffektiva. Ta de forna öststaterna som exempel. Jordbrukarna skulle kunna packa ihop som andra småföretagare, när affärerna går dåligt, och anmäla sig till arbetsförmedlingen.

Pengarna som då blir över skulle man kunna satsa på till exempel psyk- och missbrukarvård, för trots allt så kommer det att kvarstå ett behov även om Åland är självständigt. Det räcker inte alla gånger med att man försöker ta sig i kragen.

Skulle föresten inte jordbrukarna kunna ta sig i kragen och ordna upp sin situation själva, utan samhällsstöd?

En trött i publiken

Öppen fråga till Åke Mattsson

Jag undrar hur det kan komma sig att Ni som skall vara narkotikapolis då ni inte sitter i Lagtinget, kan påstå följande då Ni har föreläsningar om narkotika. Citerar Er: "De personer som använder mörka solglasögon är starkt misstänkta knarkare".

Nu vill jag ha svar på min fråga, är jag och de andra som har ögonsjukdom, nedsatt syn

och är i behov av att använda mörka glasögon även då det är mulet starkt misstänkta knarkare??

Nu har Ni behagat påstå detta vi två tillfällen där det har varit fråga om att Ni skulle berätta om narkotika och hur man som FHM:are skall kunna veta det mera konkret och vad man skall göra. Ni har bara behandlat hur polisen arbetar, men det

hör inte hit. Kan Ni nu vara så vänlig och svara på denna lilla fråga: Är vi synskadade också starkt misstänkta knarkare då vi måste bära mörka glasögon?

Förbannad synskadad person

Insändarskribenten har rätt! Det är en allmän viktig fråga som lyfts fram. Drogtecken lärs i dag ut via föreläsningar,

via broschyrer och framför allt via många seriösa internetsidor. Det kan inte nog framhållas att då drogtecken värderas har enskilda tecken och beteenden nästan undantagslöst en naturlig förklaring. Missbrukare är ofta skickliga på att dölja synliga tecken på sitt missbruk under lång tid. Jag beklagar att jag nu uppenbart inte varit tillräckligt tyd-

lig på den punkten.

Min intention är att sprida kunskap om risker med missbruk och missbrukar-beteenden i vår närmiljö. För att nå framgång med detta behövs feedback från dem som lyssnar. Jag hoppas därför att insändarskribenten personligen tar kontakt för en djupare diskussion.

Åke Mattsson

Positivt lindra beskattningen

Jag tycker att det är mycket positivt att landskapsregeringen föreslår att det införs ett 5 procent allmänt avdrag i kommunalbeskattningen för nästa år. I praktiken blir det därmed lönsammare att arbeta för alla ålänningar från och med nästa år eftersom vi slipper betala kommunalskatt på vår sista tjugondel av årsinkomsten.

Om kommunalskatten exempelvis är 16 procent så sänks den effektiva skatten med 5 procent av 16 procent eller 0,8 procentenheter. För en vanlig ålänning med 30.000 euro i årsinkomst sänks skatten alltså med cirka 240 euro.

Med tanke på att det samlade skattetrycket är relativt högt och innehåller en sträng progressivitet i Finland så är det mycket positivt att vi använder vår självstyrelse för att lindra

Inkomst per år	Skatt i euro	Skatt i procent
3.000 €	131 €	4,4 %
12.000 €	1.355 €	11,3 %
30.000 €	6.975 €	23,3 %
60.000 €	19.602 €	32,7 %

beskattningen på Åland.

Som framgår av tabellen* här intill betalar en normalinkomsttagare i dagsläget hela 6.975 euro i skatt per år. Utöver skatten betalas sedan ytterligare en pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgift på sammanlagt 4,88 procent av lönen eller cirka 1.464 euro per år.

Jag tycker att det är mycket viktigt att "Ålandsavdraget" genomförs som just ett procentuellt avdrag av inkomsten eftersom det är just denna konstruktion som gör att det blir lönsammare att arbeta.

Om man gick in för den mo-

dell som liberalerna tycks förespråka, med ett fast avdragsbelopp som vore lika för alla, så tappar man ju helt bort den ekonomiska moroten. Det fina i landskapregeringen förslag är att den ekonomiska moroten blir större ju mer man förtjänar och detta sporrar både hög- och låginkomsttagare.

Antonio Salminen (fs)

*) Uppgifterna i tabellen är hämtade från skattestyrelsens "skatteprocenträknare" på www.vero.fi och gäller för en person som är kyrkskriven och bosatt i Mariehamn skatteåret 2006.

Handske för kundernas bästa?

Hallå där City Livs, på chark-, ost- och bröдавdelningarna behövs faktiskt skyddshandskar för kundernas bästa - eller?

Med vänlig hälsning

Marja

Butiksföreståndare **Magnus Karlsson** vid City Livs svarar:

- I charken använder vi nog handske och gafflar i hanteringen av köttet. Brö-

det tar vi dock med händerna. I ostdisken lyfter vi osten med händerna, men de är ju helt inpackade i plast så händerna rör inte själva ostyten.

- Det är klart att det kan ju hända undantag, men vi försöker nog använda handske, säger Magnus Karlsson.

Red

Se även artikel på sidan 11.

Ring och tipsa!
0457-313 4444

Barn och Internet

■ **Den 20 november** är det dags igen att fira Barnkonventionens dag. FN: s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN: s generalförsamling den 20 november 1989, för 17 år sedan.

I dag har nästan alla länder ratificerat barnkonventionen. På Åland gav lagtingen år 1991 för Ålands del sitt bifall till den lag som satte i kraft Barnkonventionen i Finland, vilket innebär att vi på Åland förbundet oss till att förverkliga Barnkonventionen. Barnkonventionen handlar om det enskilda barnets rättigheter och ger en definition av de rättigheter som borde gälla för barn i alla samhällen i hela världen oavsett kultur, religion eller andra särdrag.

Ett av barnkonventionens portalstadganden är att barnets bästa alltid ska komma i första rummet, vilket bl.a. innebär att barn skyddas mot information och situationer som är till skada för barnets välfärd. Att skydda

barn är inte ett frivilligt uppdrag för någon eller några utan som vuxna medborgare är det allas vårt uppdrag. Precis som det är allas vår uppgift att skydda barnen ute i vårt dagliga samhälle skall vi också göra det i den virtuella världen.

I dagens samhälle är Internet en naturlig del av vardagen för barnen. Barnen är uppvuxna med Internet och har på så sätt ett mer naturligt förhållande till Internet än många vuxna. Internet är ett obegränsbart medium som ger barn frihet och tillgång till hela världen med ett knapptryck. Fördelarna med Internet är många.

Att vara uppkopplad är att umgås, barnen är inte längre är geografiskt bundna utan har möjlighet att chatta och maila med kompisar som de inte träffar dagligen, och en annan fördel är att barnen i sitt skolarbete ständigt har tillgång till nya fakta.

Men precis som ute i den verkliga världen finns det risker

och faror även ute på Internet. Något som är lätt att glömma är att även om barnen tekniskt sätt många gånger är mer utvecklade och vet mer om nya medier än du själv, så är det fortfarande vi vuxna som har längst livserfarenhet av samhällets normer och faror. På samma sätt som vi vill veta var och tillsammans med vem våra barn befinner sig ute i den verkliga världen och vad de gör, bör vi som vuxna veta vad barnen gör på Internet. Förbudsregler är inget att förespråka, utan nyckeln är att förstå och intressera sig för vad barnen gör och att lära barnen hur de använder Internet på ett säkert sätt.

Rädda Barnen på Åland kommer under nästa år att prioritera att arbeta med dessa frågor. På Barnkonventionens dag vill vi uppmana er att prata med barn om Internet. För er som känner er villrådig, har Rädda Barnen Sverige har sammanställt åtta punkter som barn

bör tänka på när de är ute på Internet:

1. När du chattar med någon som du inte känner, undvik då att berätta vad du heter, var du bor och vilken skola du går på.

2. Skicka inte bilder av dig själv.

3. Använd en anonym e-postadress när du chattar med någon du inte känner.

4. Ta med vuxen om du bestämmer träff med någon som du har chattat med på Internet.

5. Kom ihåg att personer som du får kontakt med på Internet inte alltid talar sanning om ålder och kön.

6. Svara inte på e-post som känns konstig eller skrämmande.

7. Låt gärna någon vuxen vara med när du laddar ned spel och program till din dator.

8. Gå gärna in på www.rb.se/ hotline för att få svar på dina funderingar om Internet och e-post.

Styrelsen för
Rädda Barnen på Åland r.f.

Messa Nyan

0457-323 4444

● I fredagens Nyan skriver Nina Fellman så som det ofta är. För mig och för flera andra. Jag jobbade och hade ett bra liv. Sen blev jag sjuk och livet blev ett helvete. Jag lever med ständig värk. Det är ofta vi långtidssjuka som behöver psykisk hjälp för att vi känner oss odugliga. Vi känner samhällets och vårt eget förakt. Psykpersonal talar om att vi är bra och duger ändå. Men så är det ju inte i verkligheten. Det vet vi Anders E. Vi bara kostar pengar. Aldrig ÅF.

● Om Anders E och ÅF fick bestämma så skulle attestupan införas på nytt eller ge oss en slutgiltigt spruta. Dit med oss som ofrivilligt är sjuka och inte med all vilja i världen klarar ett jobb. Anders har ingen aning om hur förnedrande det redan är att efter ett längre arbetsliv måste sluta när kroppen säger ifrån. Säråd.

● Fy vad taskigt att tracka Robert, han har inte gjort er nånting! Har ni inget liv? Orka njusa på alla. Ni säger att han inte känner er men känner ni Jenny och Cine och jade då? Den där filmen var inte speciellt seriös, och tills ni känner dom som dom underbara människor dom är så ska ni bara hålla era tankar för er själva! 040.

● Heja liberalerna! Att satsa på missbrukarvården är en billig investering i framtiden! Det berör oss alla! 0457.

● Ja, vad kan man som vanlig människa utan talan tyvärr säga/se redan nu?! Jo, att Liberalernas (i just det här fallet) initiativ till missbrukspengar lär ju förstås alldeles säkerligen stranda på grund av någons ruttna självhävdebehov, sandlåde-tjattret stoppar det naturligtvis. Något/några hjon som är rädda för att det ska ge reellt resultat och Liberalerna mera "röster". (skit samma om det är något samhälleligt vettigt, bara inte just dom/han/hon får mera röster eller pluspoäng). Hur skulle det vara om diverse politiker/människor

skulle ta och leta upp sin så kallade ryggrad – och göra något åt drogsituationen på ön? Tjatttra inte som småungar, gör nånting. Nu!! 0457.

● 20 års åldersgräns på Dinos på lördagar! Fy vad fräckt! Var skall jag och mina vänner vara nu då? Det var ju tillräckligt ledsamt att Alvas stängde! Har ingen respekt för dig mera Cia.... H En som jobbar varje lördag morgon!

● Hur vore det med ett fosterlandsparti på Åland? Målsättning: Fullständig integration och solidaritet med övriga Finland. Finlands lagar direkt på Åland. Bilda Ålands län. Avskaffa landskapsregering och självstyrelse. Patriot.

● En fråga till Liberalerna. Vad menas med vårdhem för missbrukare? 040.

● Det är mycket sorgligt att våra en gång så statusfyllda och mäktiga jordbrukare har reducerats till en bidragsberoende samhällsgrupp. Detta faktum kan säkert kännas smärtsamt. Det är mänskligt att känna hat eller misstänksamhet gentemot andra bidragstagare då, som till exempel fysiskt och psykiskt handikappade. Jag är dock fullkomligt övertygad att våra jordbrukare inte skulle förfalla till att misstänkliggöra människor som behöver hjälp. De vet nog själva vad det vill säga att befinna sig i en svacka. Man sparkar inte någon som ligger. Jag har alltid uppfattat oss ålänningar som skapande och påhittiga av konstruktiva lösningar på våra problem. Att offentligt misstänkliggöra handikappade är enligt mig i allra högsta grad omdömeslöst, känslomässigt omoget och faktiskt – oåländskt! Jordpåtare.

● Ja du xx, det är bara låta bli läsa mess-spalten om det blivit så hemskt. Är ett bra sätt för folk att få tycka till och reagera trots man ej vill eller kanske kan skriva insändare. Alla har rätt att tycka. Hälsar Oxiga jag.

● Angående resultatet om Mariebad så måste jag fråga vad han menar? Men varma blev vi i alla fall :) 040.

● Av vilken anledning ska

det vara julgatsöppning redan den 23 november? Det kunde väl vänta till 30 ändå?! Stockholmsfasoner! 040.

● För övrigt anser jag att i stället för rondellhundar borde staden plantera statyer föreställande Runar i varenda rondell i staden. Nånting för efterlevande att minnas! HiP.

● Den där publicist-lusen borde kans-KE HUD FLE(ä)ngas snart. Vi (många) börjar tröttna på bedrävelsen. Nyan: gör nåt. Sk-t ian, glöm an, gräv ner ans skämt! HiP.

● Sådär ja, nu kom ÅF, Ålands forntids människosyn fram. Vad var det jag sa.

● Han får dig att känna dig så speciell. Du gör vad som helst för honom, du ändrar alla planer, du gör planer med tanke på honom. Han är med dig över allt i dina tankar. Han uppvakter dig, ni träffas, myser och har det så bra. Men när han inte är där, när du inte har honom nära så känner du att hela kroppen pirrar och njuter av doften som han lämnat i dina kläder. Du längtar tills nästa möte i skogen, du längtar efter hans värme. När han inte är hos dig, är han hos mig eller någon annan som känner som vi. Men visst du är speciell men inte för honom! Kram på er alla. 040.

● Bra m/s skiftet! Mer eluttag till folket! Gudingen? Pendlaren.

● Politiskt palder, Göte Winé'. Stöd dig på fakta när det gäller att behandla heroinister, bufflar behöver inte bry sig. Den första ålänningen har redan dött av en överdos i Stockholm för cirka 20 år sedan. KE HUD FLE.

● Bra skrivet Saija Petäjä angående busslinjerna genom Sviby! Varför inte Röde Orm genom Sviby-Möckelö? Starta en namnlista så skriver vi på! Möckelö-Ssvibyganget.

● Om utkomststödet för en arbetslös stiger med 100 % vill man ju verkligen se. Om dom största utkomststödtagarna som till exempel A E betalar rimlig lön för slavjobbet så

finns säkert arbetskraft att tillgå. Vem kan leva ett normalt liv på utkomststöd eller dagens dränglöner? På dom bara Carina! Knegare.

● Rautatammi, håll koll på utvisningarna nästa gång! 040.

Nyans ros

...till barn, mammor, pappor och personal på Kotten som var med och röjde på vår gård. Också en ros till Ljungdahl som kom med glatt humör och hjälpte oss att få omkull träden som skulle bort. Tack. Camilla A.

...till kockarna i 1B på yrkesskolan för den goda köttgrytan och till Father Eva för ett fint uppträdande. Även ett stort tack till alla ungdomar och "äldre" som hjälpte till på olika sätt med vår middag och dans i lördags. Trevlig höst! Kökar ungdomsförening.

..., en så stor ros finns inte bland rosorna som jag vill ge, till var och en av er alla som har hälsat på mig och hjälpt och stött mig under min långa sjukdomstid. Rosor även till personalen kirurgiska avdelningen vid sjukhuset. Lise-Lotte Nordlund.

... en riktig julros, till den österbottniska flickan som jobbar på Solgården i Eckero för att hon alltid är så glad och trevlig. Rosen kommer från en pensionär.

...årets största, till Malle för att hon är så bra, fast hon är kort. Rosen och hälsningen kommer från Tokstolle.

...till Gunlis Granberg som bryr sej och tar barnen med sej till bowlinghallen på den årliga utflykten. Rosar gör en av många nöjda föräldrar.

... till Sophie för att hon är så söt.

...till årets bästa skolklass NVVUX7 på Vårdinstituttet + alla lärare där! "En elev".

Annonsera i den tidning du själv läser!

MÖTEN

Ålands Slöjd & Konst-hantverk r.f.

Höstmöte

måndag 27.11 kl 19.00
på kontoret, Strandgatan 7,
Mariehamn
Stadgeenliga förhandlingar
Välkomna!

MÖTEN

Ålands landskapsanställda JHL r.f. avd 218
Höstmöte

Tid: måndagen den 27 november 2006 kl 20:00. (Styrelsemöte före kl 19:00)

Plats: Norragatan 26
- Stadgeenliga ärenden
- Servering
Välkomna!
Styrelsen

ÖVRIGT

Vill du arbeta ett **GASINEM?**

Sålis Gästhem utarrenderas till en driftig person och tidsperiod enligt överenskommelse.

Vill du veta

LEDIGA PLATSER

BIRKA LINE Birka Line Abp är en börsnoterad koncern med 650 anställda i två verksamhetsområden: kryssning och last. Koncernens omsättning 2005 var 115,46 miljoner euro. Dotterbolaget Birka Cargo är specialiserat på transport av skogsprodukter med 6 moderna ro-ro-fartyg. Birka Line arrangerar kryssningar med Östersjöns modernaste kryssningsfartyg Birka Paradise. I ett samhälle där tid är den största bristvaran skapar Birka Line möjlighet för korta avbrott i vardagen.

Till kontoret i Mariehamn söker vi en IT-tekniker

Koncernens IT-miljö består av Windows Servers 2003 och Cisco kommunikationsutrustning – t.ex. brandväggar, switchar, Call-Manager och VOIP-telefoner. MS programvaror, boknings- och lönesystem från Anite Travel Systems, kassasystem från Torex Retail samt IScala är centrala IT-applikationer för oss.

Dina arbetsuppgifter är t ex installation och konfigurering av IT-utrustning, underhåll av nätverk och koncernens Active Directory, användarstöd och utbildning. Arbetet innebär även ett systemansvar för vissa applikationer.

Du bör ha dokumenterad IT-utbildning eller arbetserfarenhet från IT-området. Erfarenhet av MS-Office, Windows XP, Windows Server 2003 och SQL-databaser är ett önskemål. Du bör ha god samarbetsförmåga, noggrannhet, servicekänsla och initiativförmåga. Du skall kunna jobba självständigt och i team. Tjänsten förutsätter en del resor. Tilläggsupplysningar lämnas av IT-chef Jan Lindholm (jan.lindholm@birkaline.com) eller personalchef Maria Törnqvist (maria.tornqvist@birkaline.com), tel. 018-27027. Din skriftliga ansökan och löneanspråk vill vi ha senast den 30 november 2006 till: Birka Line Abp, att: Jan Lindholm, PB 175, 22101 Mariehamn.

Tänk om världen var lite mer som PARADISE

TV-programmet

måndag 20 november

- 7.00 Gomorron Sverige** [88441339]
- 10.30 UR-program** [555372]
- 10.30 Världen (R)** [73466]
- 11.30 Arbetsliv i förändring** [1310] **12.00 Ramp** om matematik - somaliska [9339] **12.30 Kroppen på G (R)** [48240] **12.45 Banderoll** [117594]
- 13.00 Rapport** [25117]
- 13.05 Agenda (R)** [978372]
- 14.00 Sportspegeln** [3063223]
- 14.45 En dröm om frihet** [6361440]
- FILM** Svensk kriminalfilm från 1969. Efter ett par års fängelse för några mindre brott skrivs Stikkan ut. Han blir uppsökt av sin gamla fängelsekompis Janne i rollerna: Per Ragnar, Stig Törnblom, Bo Halldoff, Ann Norstedt.
- 16.10 Expedition vildmark (R)** [987020]
- 16.35 Lilla Sportspegeln (R)** [9548533]
- 17.00 Rapport** [19407]
- 17.10 Gomorron Sverige** [399001]
- 18.00 Garage - älska film!** [5575]
- 18.30 Krokodill** [3594]
- 19.00 Bolibompa** [3310]
- 19.00** Små Einsteins [575]
- 19.30 Zoé Kézako (R)** [91827]
- 19.45 Klister** [107117]
- 20.00 Bobster** [759]
- 20.00** Lilla Sportspegeln [759]
- 20.30 Rapport** [730]
- 21.00 Seriestart: Mästerverket** [30001] Svensk dramaserie från 2006. Del 1 av 4. I rollerna: Livia Millhagen, Tobias Hjelm, Ulf Brunnberg.
- 21.55 Radiohjälpen: Världens barn** [7228407] Uganda är hårt drabbat av aids.
- 22.00 Plus** [223]
- Konsumentmagasin. Del II av 15. Även 22/11 och i SVT 2 25/11.
- 22.30 Kobra** [594]
- Kulturmagasin. Även 21/11 och 26/11.
- 23.00 Supernatural** [63440]
- Amerikansk dramaserie från 2005.
- 23.45 Rapport** [9665865]
- 23.55 Kulturnyheterna (R)** [9661049]
- Repris från tidigare i dag.
- 0.05 Bingo royale (R)** [6320402]
- Även 23/11.
- 0.50 Humorlabbet: Just nu (R)** [7084711]
- 1.20-7.00 Sändning från SVT24** [49896082]

- 10.30-16.00 24 direkt** [41954407]
- 16.50 Gudstjänst (R)** [9846681]
- 17.35 Landet runt (R)** [7466204]
- 18.20 Nyhetstecken** [7791933]
- 18.30 Oddasat** [86594]
- 18.45 Utiset** [6717488]
- 18.55 Regionala nyheter** [9682759]
- 19.00 Aktuellt** [81952]
- 19.15 Fråga doktorn** [625223]
- Hälsomagasin. Del II av 14. Gäster är skådespelarparet Marie Göransson och Jan Malmsjö. De berättar om sina liv och sina tankar om hälsan. Reportage om muskiterapi. Även 21/11 och 25/11.
- 20.00 Kulturnyheterna** [28407]
- Även i SVT1 senare i kväll.
- 20.10 Regionala nyheter** [8444488]
- 20.30 Filmkrönikan (R)** [7662]
- Filmmagasin. Del 10 av 15. Samtal om veckans biopremiärer. Gäst är Suzanne Osten. Även 21/11.
- 21.00 Faktum** [9643]
- Samhällsreportage och humor. Del 6 av 7. Sverigedemokraternas succéval slog ned som en bomb. Vilket Sverige vill de ha? "Faktum" har följt partiet i Landskrona. Även 25/11 och 26/11.
- 21.30 Böglöbbyn** [8914]
- Samhällsprogram om män. Del 3 av 8. Resa i böglöst land. Reportern åker till en av de svenska kommuner som helt saknar öppet homosexuella. Programledare: Olle Palmlof och Sverker Åström.
- 22.00 Aktuellt** [92020]
- 22.25 A-ekonomi** [5692372]
- 22.30 Hockeykväll** [4198]
- Elitserien i ishockey med matchreferat, intervjuer, reportage och analyser.
- 23.00 Nyhetssammanfattning** [81001]
- 23.03 Sportnytt** [300050579]
- 23.15 Regionala nyheter** [6235469]
- 23.25 Väder** [6637335]
- 23.30 Först & sist** [52846]
- Norsk pratshow från 2006. Del II av 16. Gäster är bland andra utförsåkaren Kjetil André Aamodt och Craig Gleday, redaktör för Guinness rekordbok.
- 0.20 Brum, knaster och pip (R)** [2760599]
- 1.20-1.50 Petteri på villovägar (R)** [9614860]

- 7.30 Ed, Edd'n'Eddy** [536001]
- 8.00 Masken** [537730]
- 8.30 Family guy** [5234204]
- 9.55 Oprah Winfrey show (R)** [3670020]
- 10.50 Våra bästa år (R)** [2886469]
- 11.40 Everwood** [5508597]
- 12.30 Ensamma hemma** [7907440]
- 13.25 Lykkoehansen** [2018310]
- 13.50 Våra bästa år** [4084681]
- 14.40 Oprah Winfrey show** [5208049]
- 15.35 Extreme home makeover** [6601117]
- 16.30 Lyxfällan (R)** [359049]
- 17.30 Cityakuten** [4757989]
- 18.25 Nanny** [786204]
- 18.55 Simpsons** [150865]
- 19.25 Du är vad du äter** [485759]
- Brittisk realityserie från 2004.
- 19.55 Update** [5204575]
- Nyhetsändning med väder. Även 20:55 och 23:00.
- 20.00 Extreme home makeover** [552049] Amerikansk inredningsserie från 2003. Del 10 av 14. En vän till nyblivna änkan Martha har bett om hjälp med att rusta upp familjen Walswicks hem.
- 21.00 Från koja till slott** [198865]
- Svenskt inredningsprogram från 2006. Joanna och Anette älskar sin lilla stuga vid havet. Men invändigt ser det ut som en loppmarknad.
- 22.00 Cityakuten** [194049]
- Amerikansk dramaserie från 2005. Del 20 av 22. Debbie försöker övertala Dakarai att söka hjälp för sin sjukdom. I rollerna: Maura Tierney, Parminder Nagra, Shane West.
- 23.00 Prison break** [454198]
- Amerikansk thrillerserie från 2006. Del 6 av 22. Michael och Lincoln är fortfarande på jakt efter Westmorelands skatt.
- 0.10 Navy CIS** [7219082]
- 1.05 Sex and the city** [74753150]
- 1.40 Cityakuten (R)** [8505228]
- 2.35 The 4400 (R)** [65701957]
- 2.40 CIA - the agency** [8650792]
- 3.35 Snip and tuck** [3735119]
- 4.30 Straight dates by gay mates** [6225063]
- 5.20 Familjen Walton** [8848334]
- 6.10-6.55 Ellen DeGeneres** [1500889]

- 6.50 Nyhetsmorgon** [97850001]
- 11.00 Nyhetsmorgon efter tio** [420420]
- 12.30 Jackpot** [7938310]
- 13.25 Hem till gården** [856407]
- 13.55 Nyheterna** [3224285]
- 14.00 Dagens rätt** [634643]
- 14.25 Nya tider (R)** [878858]
- 14.55 Ordjakten** [5287556]
- 15.50 Nyheterna** [7267914]
- 15.55 Martha** [6612223]
- 16.50 Lattjo Lajban: Totally spies** [3425391]
- 17.15 Doktorn kan komma** [9524391]
- 18.15 That '70s show (R)** [139372]
- Amerikansk komediserie från 2002.
- 18.45 Förkväll** [5767339]
- 18.55 Lokala nyheter och väder** [4283372]
- 19.00 Förkväll, forts** [824597]
- 19.50 Lokala nyheter** [1807730]
- 20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna** [577223]
- 20.30 Trälen** [576594]
- Svensk realityserie 2006. Här möts en grupp människor från samhällets två ytterligheter på den öde ön Trälen. Del 18 av 33. Även 20/11.
- 21.00 Anna Pihl** [196407]
- Danskt kriminaldrama från 2006. Del 8 av 10. Anna, Henning och Signe försöker få Mads på rätt köl efter att han åkt fast för rattonykterhet. Även 21/11.
- 22.00 Rhapsody in Rock Dalhalla 2006** [894198] Svenskt underhållningsprogram från 2006.
- 22.55 Nyheter** [1835846]
- 23.35 Mayday** [5909136]
- Kanadensisk dokumentärserie från 2005. Del 10 av 13. Den 8 februari 1986 åkte 15 personer med tåg genom Kanada, en tågresa som förvandlades till en mardröm.
- 0.40 Arrested development** [6477353]
- Amerikansk komediserie från 2006.
- 1.05 Trälen (R)** [7840860]
- 1.30 Kalla fötter** [1382518]
- 2.30 Lost (R)** [1173131]
- Även 26/11.
- 3.15 Nattpöpet** [5576334]
- 4.20 Ung man sökes (R)** [2008808]
- 5.05 Will & Grace (R)** [8552421]
- 5.30-6.50 Nattpöpet** [7589353]

- 11.35 Skol-tv: Mitt släktträd**
- Leopolds farmor Aino flydde för krig från Estland till Sverige år 1944. Hon gifte sig, fick barn och sedermera barnbarn. Farmor berättar sin familjs historia för sonsonen Leopold.
- 11.50 Kryp i skåp och skafferi**
- Del I av 6. Husspindel och fruktfluga.
- 11.55-12.05 Nordiska nybyggare**
- Del 6 av 6. Bäver.
- 17.15 Kortnytt**
- 17.16 Zon5: Portalen**
- Del 14 av 26. Långa fingrar. Långtråkigt?
- 17.40 Zon5: Kom, så går vi!**
- En holländsk animation.
- 17.45 Buu-klubben: Kära hälsningar från Almira**
- Del I av 2. Almira från Mocambique vill göra allt för att hennes mamma kunde förenas med sin älskade syster som hon inte sett på många år.
- 18.15 TV-nytt**
- 18.30 Tärningen**
- 18.35 Uteliv**
- Varför är lönnen så fin på hösten?
- 19.05 Spotlight**
- Granskar - ifrågasätter - klargör. Textat.
- 19.35 Filmtid**
- Nazister, Stasiagenter och medlöpare. Det ska handla om Das Leben der Anderen, den senaste tyska filmen om landets närhistoria. Filmtid frågar om det finns goda tyskar på film.
- 20.00 TV-nytt**
- 20.20 Obs**
- Aktualiteter.
- 20.45 Seportaget: Teaterträffen fyller 15**
- En för alla, alla för teaterträffen.
- 21.15 Bettina**
- Prat i alla dess former: rättfram, nyfiken och humoristiskt. Kända och okända gäster i soffan hos Bettina Sägbon.
- 21.50 Bettina, forts**
- 22.00 Kvällsnytt**
- 22.05 God morgon alla barn**
- Svensk dramaserie. Del I av 3.
- 23.05-23.35 Klubb X3M**
- Promoe, känd från Looptroupp, uppträder på klubb X3M tillsammans med Redrama och JAG featuring BLUF.

- 5.55 Ettans morgon-tv** [15185914]
- 9.15 Läkarna på landet** [7576515]
- 10.15-10.30 Finsk skol-tv: Hur saker fungerar** [4810730]
- 11.00-11.10 Tv-nyheter** [57285]
- 11.35 FST: Skol-tv: Mitt släktträd** [2396001]
- 11.50 FST: Kryp i skåp och skafferi** [9949778]
- 11.55-12.05 FST: Nordiska nybyggare** [9757136]
- 12.30 Finsk skol-tv: Afrikas barn** [8402]
- 13.00 Tv-nyheter** [10285]
- 13.05 Söndagsväckning** [439469]
- 13.45 Droppen** [8608198]
- 13.50 På världssarenan** [926575]
- 14.20 Lördagssällskap** [454778]
- 15.00 Tv-nyheter** [90310]
- 15.05 Mord och inga visor** [6386827]
- 16.00 A-studion** [2643]
- 16.30 Kungskonsumenten** [5198]
- 17.00 Tv-nyheter och ekonominyheter** [65925]
- 17.10 Basaren: Mundo** [4968556]
- 17.20 Basaren: På besök hos pappa** [769846] År 1979 kom vietnamkinesen Tran Muoi till Finland som flykting. Förra året blev han pensionerad och återvände till Vietnam. Hans barn Co Tran besökte honom där. Hur står det till med pappa nu?
- 17.40 Nyheter på teckenspråk** [7994556]
- 17.45 FST: BUU-klubben: Kära hälsningar från Almira** [55730]
- Del I av 2. Almira från MoÅam-

- bique vill göra allt för att hennes mamma kunde förenas med sin älskade syster som hon inte sett på många år. Men det är inte så lätt när man är 8 år och inte har pengar till vare sig bussbiljett eller frimärke...
- 18.15 FST: TV-nytt** [902759]
- 18.30 Nyhetsrubriker** [91914]
- 18.35 Nyhetsläckan** [82846]
- 19.05 Prisma: Hawkings paradox** [9619541] Stephen Hawking är världens mest kända forskare, men stämmer hans omvälvande teori? BBC undersökte påståendena och följde under flera år med Hawkings arbete med att finslipa sin teori.
- 19.55 Bildernas tid: Störtkär** [6679846]
- 20.00 MOT** [827]
- 20.30 Tv-nyheter och väder** [48759]
- 20.55 Sportrutan** [5824643]
- 21.00 A-punkt** [99407]
- 21.20 Hemmasalongen: Alla Guds nycker** [511556]
- Del 2 av 4.
- 22.05 Kraftverk** [6160575]
- 22.55 Tv-nyheter** [5472223]
- 23.05 Kulturnyheter** [1250846]
- 23.10 Ali G i USA (R)** [1277643]
- 23.37 Ali G i USA (R)** [207180285]
- 0.05-0.15 Euronews** [9608570]

- 6.30 Yleax** [56497466]
- 10.00 Revolver** [62469]
- 11.00 Sudoku + Spelpåse** [2610575]
- 12.25 Enkelbiljett** [7286020]
- 13.15 Dagens rubriker** [252846]
- 14.10 Ben Casey (R)** [3651759]
- 15.00 En ljusglimt i mörkret** [5001]
- 15.30 Ett ögonblick!** [5488]
- 16.00 Superfarmen** [10662]
- 16.25 Den hemligaste showen** [448001]
- 16.40 Corneil & Bernie** [817117]
- 16.55 Maggie och den läskiga Poncho** [6557285]
- 17.20 Lilla tvåan** [80001]
- 17.50 Regionala nyheter** [7794020]
- 18.00 Tv-nyheter och ekonominytt** [89681]
- 18.15 Tvåans höstväder** [9689662]
- 18.20 Inrikesprofilen** [278204]
- 18.35 FST: Uteliv** [59020]
- 19.05 FST: Spotlight** [403448]
- 19.35 FST: Filmtid** [689466]
- 20.00 FST: TV-nytt** [20865]
- 20.20 FST: Obs** [611440]
- 20.45 FST: Seportaget: Teaterträffen fyller 15** [221407]
- 21.15 FST: Bettina S** [5903448]
- 21.50 Tv-nyheter** [9611952]
- 22.00 FST: Kvällsnytt** [52575]
- 22.05 FST: God morgon alla barn** [1642391] Svensk dramaserie. Del I av 3. I det avlägsna lilla samhället Kroka börjar luciafirandet närma sig och på skolan bestämmer man sig för att rucka lite på traditionerna.
- 23.05 FST: Klubb X3M** [4536407]
- Promoe, känd från Looptroupp, uppträder på klubb X3M tillsammans med Redrama och JAG featuring BLUF.
- 23.35-0.20 Musik-tv** [1528533]
- Specialprogram om ny musik. I studion i Glaspatlatset: Tomi Saarinen och Sonja Kailassaari.

- 6.25 Godmorgon Finland** [62370846]
- 9.10 Plan-ilta lapselle** [8457001]
- 10.50 Köpkanalen** [3059407]
- 12.50 Drop 3** [572402]
- 13.50 Word Puzzle** [560198]
- 14.05 Kids Top20** [3246223]
- 14.30 Kullens kung** [380310]
- 14.55 Vinstpotten** [371117]
- 15.25 LA law** [2135223]
- 16.20 Matstället (R)** [665643]
- 16.35 Vinstpotten** [6364575]
- 17.00 Emmerdale** [700858]
- 17.30 De vackra och de djärva** [550335]
- 18.00 Sexans nyheter, väder och sport** [802136]
- 18.15 Nöjesnytt** [493488]
- 18.30 Elixir** [255943]
- 19.00 Sjuans nyheter** [805317]
- 19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter** [649730]
- 19.25 Dagens väder** [8929865]
- 19.30 Dolda liv** [810440]
- Finsk dramaserie. Seppo är ringens herre en stund.
- 20.00 Mogadishu Avenue** [823049]
- Kärlekens streckkod.
- 21.00 Nians nyheter** [278020]
- 21.10 Resultatrutan** [2542778]
- Dagens idrottshändelser i sammandrag.
- 21.15 Elä ja anna toisten kuolla** [3304778]
- 23.35 På nätet (R)** [5567001]
- Ett aktualitetsprogram om den digitala världen. Chat, confa, googla, messa, uppdatera Ö Programvärd är Antti Isokangas.
- 0.05 Will & Grace** [396228]
- Amerikansk dramaserie. Kvinnor och barn först.
- 0.35 Nöjesnytt (R)** [3926976]
- 0.50 Köpkanalen** [7072179]
- 1.20-6.20 MTV3 Chatt** [46802421]
- MTV3:s legendariska chattsajt.
- 6.20 Köpkanalen** [77746470]
- Produktmedonstationer.

- ÅLANDS RADIO 91.3 MHz**
- 5.45-9.00** Gomorron. Programledare: Liv Örneryd. **5.50** Beträktelse. Av Katarina Gäddnäs. Även 18:15. **5.55** Ålandsnytt. **6.00** Aktuellt. **6.30** Ålandsnytt. **6.40** Sporten. Repris från söndag. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** TT-nyheter. **8.02** Musikpaletten. Klassisk musik. **8.30** Ålandsnytt. **8.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till första delen av sagan Trollgubben i Storberget, skriven av Anna Wahlenberg och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt Även fredag 12:30. **9.00** TT-nyheter. **9.02-14.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **9.30** Ålandsnytt. **10.00** TT-nyheter. **10.30** Ålandsnytt. **10.40** Musik. **11.00** Aktuellt. **11.10** Musik. **11.15** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9.00. **12.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **12.05** Lyssnarnas 10 i topplista. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Lyssnarnas åländska önskemusik. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Pensionärstimmen. Ett program producerat i samarbete med Norra Ålands pensionärsförening. Även lördag 14:00. **15.00** Aktuellt. **15.15-16.45** Åland i dag. Programledare: Tony Wikström. **15.15** Vad hände sen? Även söndag 16:30. **16.00** TT-nyheter. **16.02** Ålandsnytt. Även 18:03. **16.45** Kulturen. Repris. **17.00** Aktuellt. **17.03** Ålandsnytt. Repris från 17:02. **17.15** Beträktelse. Repris. **17.30-18.00** Musik. **4.30** Musik.

TV ÅLAND INFOKANALEN

Håll i er för nu flyger vi!
Österut och västerut. Vi intrar både Finlands riksdag och Sveriges största flygplats.

Alla har rätt till arbete

■ **Det är viktigt** att ha ett jobb. Arbete ger människor en meningsfull tillvaro och social gemenskap. Arbete ger också ekonomiska förutsättningar för ett självständigt liv.

Hans Åkerblom (NÅ 17.11) anser att det inte är samhällets uppgift att ge alla ett arbete. Det står var och en fritt att tycka så. Men enligt gällande lagstiftning har samhället ett ansvar att se till att alla på Åland har arbete, oberoende av förmåga eller funktionshinder.

Både i grundlagen och landskapslagen om sysselsättning står det klart och tydligt att det allmänna skall främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete.

I landskapslagen står det följande: "En arbetslös person som har fullgjort läroplikten, men som inte har fyllt 65 år, och som vid arbetsförmedlingen anmält sig som arbetslös arbets-sökande och åt vilken arbete

eller möjlighet till utbildning inte kunnat ordnas genom arbetsförmedlingens försorg, skall såvitt möjligt beredas arbete genom åtgärder av landskapet eller den kommun, i vilken vederbörande har sitt egentliga bo och hemvist."

Dessutom är utbildning av alla slag och i olika skeden av livet oerhört viktigt för att möta samhällets och arbetslivets förändringar. Det livslånga lärandet, både genom formell utbildning och genom lärande i arbetsliv och i vardagen leder till ständig utveckling utgående från människornas egna villkor.

Att ta till vara alla människors möjligheter, resurser och kompetens bör ligga i hela Ålands intresse och är en gemensam målsättning. Att inte göra det är dumt och förödande, för den enskilda individen och även för samhället i stort.

Carina Aaltonen (s)

En skam med illa skött stall

■ **Det stod** i tidningen om taket på Grelsby gårds ladugård, som höll på att blåsa bort. Det är inte enda fallet.

Det brukar hålla till fågel-skådare vid Haga kungsgård och på sensommaren träffade jag på ett par av dem i lä vid stallväggen. De undrade vem som äger gården. De trodde mig inte när jag sade att det är

landskapets gård. Jag förstår dem. Fönster är utslagna och bräder hänger lösa. Vid en ordentlig nordan kan hela stallet stjälpas.

Måste det vara så? Om landskapet inte vill underhålla stallet, så plocka ner det. Som det är nu är stallet en skam för hela landskapet!

Iakttagare

Julkalendern

En av de mest populära moderna svenska vaggvisorna är Trollmors vaggång, som skrevs 1941 av Margit Holmberg. Hur många ungar har trollmor i vaggvisan?

Klipp och klistra ihop din egen adventskalender! Varje dag publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du fredagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en vacker bild gjord av Jonas Wién.

Kalendern publiceras idag, och kan också hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Jonas Wién. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 29 december. Märk kuvertet "Julkalender".

Frågor? Ring Karin Eriandsson, tfn 529 476 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

Nya Åland tar gärna emot insändare som e-post eller på diskett. Det går också bra att skriva eller faxa.

Adressen till Nya Åland är:
Pb 21, 22 101 Mariehamn
Fax:
(018)-23 449
Tfn:
(018)-23 444
e-post:
redaktion@nyan.ax

Messa Nyan

0457-323 4444

● Hör upp alla snåla arbetsgivare i detta örke! Det börjar verkligen bli dags för en större allmän löneökning åt alla så kallade låginkomsttagare omgående. PS Bondeseglationsdagen är över för länge sedan. **0457.**

● Children of Bodom rules. Finsk kvaliteten helt enkelt. "Rommel & co.inc".

● Enligt 36 års statistiker har det hänt moppe- och mc-olyckor extremt ovanligt litet mellan '95-'05 och nu börjar vi nära igen vanliga medelnsiffror, vad synd. Och enligt samma statistiker, har trimning ytterst litet att göra något med saken. Källa Statistikcentralen www.stat.fi 10.8.06 "vägtrafikolyckor 2005". Kolla sanningen först, Tala sen. Mvh **Med monkey 26 år/100tkm.**

● Du som satt i bilen vid Ålandsvägen i somras. Kände genast igen dej, för du såg precis likadan ut som för länge, länge sedan! Tyvärr har alledeles för lång tid gått sedan dess, har anpassat mej till mitt liv, önskar dej allt bra i ditt liv. Hälsn. **I samma båt.**

● Ha! Vi hade en död sork bland happy birdsolrosfröna. **040.**

● Vad är det som hänt på Arken, vart tog det gamla gänget i garderoben vägen, nu för tiden får man ju inget bemötande eller förtroende för vakterna när man kommer. Känns inte riktigt rätt att höja inträdet och sänka servicen!! **Pinglan.**

● Jag tycker att Landskapsregeringen skall beställa en hel båtlast med Rockdust. Ordna en gala och samla in pengar! Gör Mosse till kampanjledare! Låt oss alla engagera oss för ett nytt friskt Åland! **040.**

● När Emmaus börjar ha högre pris än e-bay, då är det illa. **040.**

● ÅBN sög mest! In med spriten och större lokal! **Tokig hammarlänning.**

● Kanske man kunde pröva samma sorts lösttagbara bumpers som finns i Åbo hamn på strategiska ställen runt Åland oxå så kan man flytta runt dom efter behov istället för att skapa ett permanent elände för alla.. Tänkvärt. Prisvärt? **040.**

● Varför har vi inte upptäckt Silja Line förr? Superservice inriktad personal. Rosor till dom trevliga och vänliga personalen i Långnäs hamn och på Silja Europa lördagsnatten den 18 november. Hälsar **Nöjda skärgårdsbor på Åland.**

● Jag vann 5 £ på Vikinglotto. Behöver hjälp med att investera vinsten. **0457.**

● Gul hankatt med vit mage saknad sedan en vecka från Mellangårdsvägen i Strandnäs. Har du sett Pelle, ring **040 510 03 78!**

● Att nämna en politiker vid namn är att göra reklam för personen ifråga. Bad press is no press = dålig reklam är att ingen skriver om en. Det finns otäckt sluga politiker som utnyttjar detta billiga och tyvärr enkla trick, till

exempel genom att offentligt ge en rak höger åt arbetslösa och psykisk sjuka. Det väcker uppmärksamhet minsann. Tänk på det innan du skriver ut namnet på en politiker i dina arga sms. Det kan hända att du hjälper denna då! Plus, att allmänheten automatiskt vill beskydda någon som blir påhoppad. Personangrepp - inte alls bra. **040.**

● Hej! Någon som har ett tips om vad man skulle kunna hitta på en helg när dom man vill vara med bor en bra bit bort? **En som har tråkigt.**

● Sluta klaga på KE HUD FLE:s mess, någon som håller messkanalen vid liv behövs, precis som mig:) & J.P. vi har samma humor, du & jag. Men, Winé, Lundberg, Lindeman, skärp er och vakna upp, Åland behöver ett vårdhem NU, missbrukarna på ÅLAND blir ej färre, rattfyllon varje dag/veckoslut/vecka! Narkotikan ökar, vården för ålänningarna finns i Sverige, finns ej eftervård på Åland, helt oacceptabelt. Vad göra? Jo, Lex Maria denna gång! "FS".

● Missbrukarvården på Åland, visst! Vilken vård? 2-5 handledare, ingen eftervård, ingen jour, vissa vill ha hjälp men vågar ej för vården ej fungerar! Svaret från en handledare med "sk erfarenhet", missbrukarna vet ej vad de talar om"? Total nonchalans! Nej! Nu räcker det!" "FS".

VGA-KAMERA • MP3 • BLUETOOTH

SAMSUNG

SGH-X680

€ 184

KALMERS

VIKINGAGRÄND

MÅN-FRE 8-17

LÖRD 10-14

TEL 12 012 WWW.KALMERS.ALAND.FI

DUBBLA DISPLAYER

ÅM

i mobilfoto

Sänd MMS till 0457-323 44 44

Alla bidrag visas på Nyans hemsida. Klicka på "Bilder - MMS" på startsidan.

● Höstplöjning pågår. Hrm, vi tar kafferast va? Från **0457.**

● Ålb 955 är du singel? **0457.**

● Du som bor på Idrottsgatan 8, övre våningen. Är du singel? Såg dig genom fönstret:) **040.**

● Om nu rökning är så farligt, varför är det då fler icke-rökare än rökare som dör? **Nox.**

● Försvinner EU-bidragen försvinner många jordbrukare (vad bra!), försvinner socialbidragen försvinner många arbetslösa (ännu bättre!). **040.**

● 20 år på Dinos är inte helt dåligt. Om man ändå smiter in slipper man en massa fjortisar. **IRIVER**, minderårig men cool ändå.

● Robert har inte kallat någon för fjortis. Han sa att han tycker "otursflickan" skulle lägga ner sina omogna fasoner och börja bete sig som den nästan vuxna personen som hon är. Vänta lite nu, varför messar jag Nyan? Det är ju faktiskt inte moget det heller. Hellre IRL än messa Nyan! Någon som håller med? Mvh. **En ganska allmänt trevlig person.**

● Anders Eriksson! I ett svagt ögonblick trodde jag att du var nån att bygga på. Men nu tycker jag att du bör dra dej tillbaka! Kan du svara på frågan: hur mycket lyfter du i bidrag själv? **Md.**

● Åh dessa enfaldiga svärmödrar som rör och för i sina stackars felfria söners f.d. flickvänners liv. Kanske dags att klippa av navelsträngen? **Saxen.**

● Svar till signatur Pengar att tjäna; På Avancia får arbetslösa samma rabatt som studerande och pensionärer bara man säger till i receptionen. Mvh **Personalen på Avancia.**

● 040 som skrev om emo: emo är en musikstil, inte att man sminkar sej med kajal & har svart hår. Läs på lite va. Och till exempel punk det är en musikstil & inte en stil. Men emo är likadant. Emo = EMOTinal hardcore. Emo is not a style, its a musicstyle. Så folk har åsikter, dom som typ håller med mig har rätt. Okej? Och ni tontar som tror att emo är en stil med converse & kajal, ni är störda. Läs på lite allihop. Och om man har snugg & svart hår är man inte emo för det. **H. Nadia.**

● Tyvärr jag har flyttat redan, ingen mer musik. Mvh **Dj Måsvägen 5 :).**

bland folk

Harriet Tuominen

Snus
och dus
och
stora
skogar

Nu tänker jag avslöja en hemlighet, en väl bevarad. Jag tycker inte om telefoner.

Varför det är så vet jag inte och än så länge klarar jag mig genom att inte ha mobil (inte med mig). Med fasta telefoner vet jag ungefär var det kan ringa – hemma och på jobbet. Men den dagen närmar sig när samhället är så konstruerat att man är tvungen, mer eller mindre, att ha en mobil i fickan. Så jag övar mig på att ladda den ibland.

Jag kom att tänka på detta när jag kollade in fredliga Radio Tuff i Tyresö. Krönikan för dagen hade temat "snus är snus, om och i gyllne dosor". Fröding var bra!

Krönikören tog upp detta med att i mogen ålder förstå sig på tekniken, men medgav att allt inte var bättre förr.

– Jag tycker vattentoiletter är bättre än min barndoms utedass, centralvärme hälsosammare än min barndoms kolostinkande kakelugnar, e-post ett fantastiskt kommunikationsmedel och jag prisar tacksamt en massa andra tekniska landvinningar, skriver han.

Och vad gäller e-post håller jag med. Just för att man då slipper telefonen. Det är snabbt, det är tyst, man kan öppna posten när man vill, svara när man vill utan att det stör folk runtomkring.

Jag kan leva en vecka i den västnyländska skogen utan att röka (utan att lida av det), men det blir allt svårare att fungera där utan dator, och då framförallt e-posten. Tänk att drabbas av slikt beroende!

Till livets nödort i den miljön hör bil – det blir så med 8 kilometer till närmaste butik – och en granne som plogar snö på vintern så man kommer fram med sin bil. Tv vill man också gärna ha.

Där var det inte bättre förr. Men roligt var det. Kanske inte för de vuxna, som måste skotta upp vägen för hand ibland när drivorna var så höga att plogen inte orkade igenom. Men för oss ungar.

Jag har inget minne att vi skulle ha saknat varken bil, tv, mobiltelefon eller såna där spelare som folk petar in i öronen. På den tiden kunde man sjunga själv och gjorde det.

Vadan nu detta nostalgiska utbrott?

I skrivande stund är jag på väg hem, till skogen i Sjundeå, till ett tomt hus för att min mamma har flyttat till ett annat hem. Det känns väldigt konstigt, som att göra intrång på något sätt.

I läsande stund är jag på väg hem igen, till Skräkvägen, och har kanske blivit kvitt både nostalgin och den där andra känslan.

Men för att återknyta till början så var det min mamma som i tiden lärde mig tycka om Fröding just genom att citera "Strunt är strunt och snus är snus om än i gyllne dosor. Men rosor i ett sprucket krus är ändå alltid rosor."

Vilken potatis är hetast i budgetdebatten?

Lockande. Man kan förmoda att de flesta potatisarna har konsumerats när budgetens remissdebatt avslutas i lagtinget i övermorgon. Men vilken kastar sig ledamöterna över först?
Foto: STEFAN ÖHBERG

Blir det kommunerna? Blir det beskattningen, som ju är rätt nära kopplad? Eller blir det husmodersskolan?

Hittills har våra folkvalda aldrig saknat ämnen att debattera när budgetförslaget ligger på bordet. Inte lär det saknas nu heller. Däremot är det litet svårt att på förhand gissa sig till vad det blir.

Kommunerna är naturligtvis värda en mässa. Någotings skall göras, där är alla överens. Men hur? Finansmotionerna, där oppositionen för fram sina förslag, har med en folkomröstning om kommunreformen. Men då måste det finnas något att rösta om. Hur ser alternativen ut?

Det är de obundna som vill folkomrösta. Samma grupp har också ett förslag att höja fastighetsbeskattningen för att den vägen få in pengar till kommunerna. Förslaget verkar aningen invecklat, eftersom de som betalar vanlig inkomstskatt skall få göra avdrag som kompenserar fastighetsskatten. Men visst skall det gå att få ut mer av fastighetsskatten än i dag.

Liberalerna har meddelat

att kommunerna är en av deras hjärtefrågor. Men någon lösning kommer inte heller de med, vilket i och för sig skulle vara en betydligt större sensation än frånvaron av en lösning.

Liberalerna siktar in sig på kapitalskatten, som i dag går kommunernas näsa förbi. Medan de obundna vill ta upp fastighets-skatt av dem som betalar kapitalskatt så vill liberalerna ge tillbaka kapitalskatten till kommunerna.

I budgetförslaget finns allmänna avdraget på 5 procent, som ju också handlar om kommunerna om än mera indirekt. Så länge landskapet kompenserar kommunerna fullt ut så är det avdraget rakt upp och ner en skattesänkning. Landskapsregeringen behöver inte alla pengar och då kan man dela ut dem till dem som betalar skatt. Här vill man inte ha någon fördelningspolitik inblandad utan ren och skär "rättvisa".

Både de obundna och näringsminister **Jörgen Strand** (fs) drömmer om att kunna sänka kommunalskatten ännu mer. Enligt Strand skulle det vara fantastiskt att kunna locka inflyttare till

Åland med bland annat en kommunalskatt som är under 10 procent.

Man kan inte värja sig för tanken att det är litet av skatteparadis över det hela. Men inser att man tänker fel, för den politiska ledningen har gång på gång i Helsingfors bedyrat att överförd beskattningsrätt inte skulle utnyttjas på det sättet. Då kan man ju inte heller använda den som redan finns på ett sådant sätt.

När man i lagtinget och landskapsregeringen diskuterar vad man skall göra med vilka skatter så får man ibland intrycket att det sker över huvudet på kommunerna. Men de flesta ledamöterna är politiskt aktiva också i hemkommunen, så vi får väl förmoda att det som sägs är förankrat.

Och helt utan verktyg är kommunerna inte. Vad hindrar att Jomala, Geta, Kökar beslutar höja kommunskatten med 5 procent samtidigt som landskapet sänker genom avdragsrätten? Det är ju upp till kommunerna själva att besluta vad de tar ut i skatt.

För kommuninvånarna blir det plus minus noll, eftersom höjning-

en av skatten elimineras genom avdraget. Men kommunen får i sin kassa dels samma skattepengar som förut, dels kompensation från landskapet för avdraget.

Om alla kommuner gör så kan landskapet hämnas genom att ändra på landskapsandelarna. Men man kan knappast hämnas genom att ändra på systemet bara för en eller ett par kommuner. Det är en litet kittlande tanke.

Vad med husmodersskolan? Inte något stort. Men litet tövligt att i budgeten ta upp inkomst för försäljning av fastigheten till Saltviks kommun utan att fråga om kommunerna vill köpa.

Och den vägen kommer man in på resten av landskapets fastigheter...

Inte är det brist på ämnen att debattera.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

**KOMMENTARER
TILL LEDAREN**
www.nyan.ax

klippt & skuret

Skall rika ha stöd? Diskussionen om stödet till jordbruket tas upp på ledarplats i Helsingin Sanomat. man konstaterar att Sampo konsnerchef **Björn "Nalle" Wahlroos** fick 158.157 euro i jordbruksstöd i föl för sockerbeter, korn och vete, som han odlar på Åminne gård i Halikko.

Varför skall miljonären Wahl-

roos hobby stödas med sådana summor, frågar tidningen och konstaterar att Wahlroos dessutom inte är ensam i sitt slag.

Jordbruksstödet styrs överhuvudtaget inte av sociala rättviseaspekter, utan det handlar om ett system där stödet fördelas i enlighet med vem som har haft med styrka och ljud i sina krav. Därför får odlarna i Mellaneu-

ropa, som har de bästa odlingsförutsättningarna i hela EU, de högsta stöden och odlarna i Finland de lägsta. Om man utöver det skulle sätta ett inkomsttak för dem som kan få stöd så skulle landsbygden utarmas ytterligare. I Finland har man uttryckligen uppmuntrat jordbrukarna att skaffa sig inkomster utanför gården.

Däremot kunde man sätta gårdsvisa tak för stödet och det har diskuterats i EU. Men också den diskussionen visar hur anspråkslösa dimensioner det finländska stödsystemet har. Inom EU har man diskuterat ett tak per gård på 300.000 euro, alltså ungefär dubbelt upp mot vad Wahlroos får, konstaterar Helsingin Sanomat.

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2005:
7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetstips: tfn 0457-313 4444
Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax
Sportredaktör: Malin Tillström tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSDELNINGEN
Annonsärenden: Delice Lindgren annons@nyan.ax tfn (018) 528 457
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomischef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa-Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2006
Fortlöpande helår..... 159 €
halvår..... 85 €
kvartal 44 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonsstorlek 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 ⁴⁾ → 03.45 L ⁶⁾	ÅBO 17.00/18.30 → 08.00/09.10 ⁶⁾	M:HAMN 23.20 L → 14.35
M:HAMN 23.55 →	H:FORS 09.55/17.00 →	M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 → 14.45 ⁶⁾	STOCKHOLM 09.30/17.00 → 19.15/20.15 ⁵⁾	M:HAMN 23.45 → 03.35 L
23.30 L →	06.00K ¹⁾ /07.30K ²⁾ →	10.50 ³⁾

1) 25.11 ank. Sto 05.00. 26.11 ank. Kap 07.30
2) 25.11 avg. Sto 06.00. 26.11 avg. Kap 08.30
3) 25.11 och 26.11 ank. Långnäs 12.20
4) 25.11 och 26.11 avg. Långnäs 12.30
5) Inställt 1.12 och 2.12
6) Inställt 2.12 och 3.12

SILJA LINE
Torgg. 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

TALLINK

3 DAGARS SPA-RESA TILL TALLINN
Fr. 399 €/person

inkl. del i B2-hytt och del i dbl-rum
Erbjudandet gäller t.o.m. 30.11.2006

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 → 00.50 → 01.00 → 10.00
10.00 → 05.00 → 04.50 → 18.00

Vi rekommenderar våra resenärer att checka in senast 30 min. före avgång.

Bokning och information:
destinationÅland
Elverksgatan 5 tfn 040 3008 000
info@destinationaland.com

Turlista t.o.m. 31.12.2006

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Mån	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00
Tis, ons	13.30 18.30	10.00 15.00
Tor	13.30 18.30	10.00 15.00 20.00
Fre, lö, sö	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Extra turer under självständighetshelgen: Från Grisslehamn 4-6.12 kl. 20.00. Från Eckerö 5-7.12 kl. 8.30.

Bus: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Ank. Uppsala kl. 16.15 resp. 21.15 lokal tid. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan vid Willy's kl. 8.00 och 13.00 till 10.00-resp. 15.00-turen. Från Mariehamn 1 tim. före båtavgång till alla turer. Till Mariehamn från alla båtankomster.

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn.
Bokning tel. 28 300, växel 28 000,
Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn → Sto 10.30 → 16.00

Månd-onsd 18.00 → M:hamn 02.00
Torsd-sönd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Vi har biljetterna...

APASSIONATA i Globen

Mästerlig ridkonst, färgstarka dräkter, fantastisk musik och pyroteknik. En show som får dig att tappa andan!

Avresa: 31.3.2007, 1 dag.
Pris: 98,-/vuxen.

I priset ingår: buss- och båtresor t/r, sjöfrukost, entré till Globen

WILLIAMS
Torggatan 2. Tel. 28 075
www.williamsbuss.ax

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006-7.1.2007

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Måndag-torsdag	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	→	09.30	←	08.30
16.00	→	17.30	←	14.30
15.30	→	12.00	←	20.15
22.30	→	19.00	←	09.00 (1)
				18.30
				00.05
				20.30

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	→ 06.30
04.35 M	→ 09.40
10.15 M	→ 15.30
14.25 M	→ 18.55
14.10 M	→ 07.45
23.35 M	→ 16.45
07.45 M	→ 18.00
03.20 L	→ 20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	→ 07.35	
14.25 M	→ 19.50	
23.45 M	→ 10.00	
14.10 M	→ 08.45	
01.00 L	→ 21.00	
04.25 M	→ 17.30	

Jultrafiken: kontakta vår bokning!
M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag, 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabatt.

Storag, 2. tel 260 111, bokn. 262 111
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111 **SAMTRANS**

Måndag 20 november 2006

Dagens ålänning: **"Barnbarnen mitt livs efterrätt"**

Dagens ålänning Göta Johansson träffar vi i Lemland Söderby på fredagseftermiddagen. Hon har precis varit och handlat.

● Vad har du annat gjort i dag i höstruket?
- Jag har bakat lite gott till helgen. Jag brukar baka ibland, i dag blev det både rulltårta och matbröd.

● Är du en bakerska som använder recept eller bakar du ur minnet?
- Jag har recepten i huvudet, bland annat på Kökarshemvete. Min pappa var från kökar, han hette Edvard Jansson och är känd på Åland som både sångare och spelman.

● Har du ärvt din pappas musikalitet?
- Förut sjöng jag, bland annat ryska folkvisor då min mamma härstammar från Ryssland, men inte nu längre.
- I ungdomlig dårskap uppträdde jag både i Ålands radio och i ett tv-program för Finlands tv. De bjöd mig på flygresan till Helsingfors och jag fick vara med och se hur de spelade in programmet. Det var en mycket intressant dag, man tänker inte på hur mycket

Sångglad bagare. Göta Johansson i Lemland är Dagens ålänning. Numera ägnar hon gärna dagarna åt brödbak och barnbarn, men i ungdomen sjöng hon gärna och har uppträtt i både tv och radio.
Foto: ERKKI SANTAMALA

arbete som ligger bakom ett tv-inslag.

● Du har rötter på många håll. Är du själv uppvuxen här i Lemland?
- Nej, jag är född i Lumparland, men har bott många år i Sverige. När min pappa sedan flytta tillbaka till Åland tänkte jag bara följa med ett litet tag. Men här blev jag kvar som fiskare och hemmafru som tagit hand om tre döttrar.

- Det har varit full fart. Och nu är det full fart igen med en massa vilda barnbarn. Men det är bra att de är vilda - då vet man att de är friska. Barnbarnen är mitt livs efterrätt.

● Och vem får din hälsning?
- Döttrarna Maria, Nina och Anna och alla sex barnbarnen.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax

Vädret på Åland

Dag	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag
Temperatur	+6/+6	+6/+6	+6/+5	+6/+5
Mariehamn	+6/+6	+6/+6	+6/+5	+6/+5

I går kl 14 temp. moln.
Jomala 6 nm
Åbo 6 nm
Helsingfors 7 nk
Stockholm 7

Nyhamn 6 SV 7
Märket 6 SV 7
Kumlinge 6 SV 5

Vattenståndet i går kl 14
Föglö +37 cm Åbo +37 cm

Solen i dag Upp Ner
Mariehamn 8:51 16:01
Helsingfors 8:31 15:40
Stockholm 7:54 15:14

Utomlands i går
Köpenhamn 9 Bryssel 7 Rom 19
Oslo 6 Paris 9 Aten 18
London 10 Madrid 15 Moskva -1

Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +1sa
METEOROLOGISKA INSTITUTET

Dagens rätt

Gulaschsoppa

- 1 gul lök
- 4 potatisar
- 1 paprika
- 1 msk olja
- 500 g köttfärs
- 6 dl vatten
- 1 köttbuljongtärning
- 500 g krossade tomater
- 2 tsk kummin
- salt, peppar

Skala lök och potatis. Skölj paprikan. Hacka lök, skär potatis och paprika i tärningar. Fräs alla grönsaker och köttfärs i olja i en kastrull eller gryta. Tillsätt vatten, köttbuljongtärning, krossade tomater och kryddor. Låt koka ca 10 minuter. Smaka av med salt och peppar. Bröd till och gärna gräddfil, som klickas i sopptallriken.

Dahlmans

Wienerkorv

6.95 kg

Gäller 20-25.11

MATHIS
Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.aland.fi

Fiberrika hamburgare

Lax, kyckling, nötkött, vegetarisk

HESBURGER

Öppet mån-lör 10.30-19.00, sön 12.00-19.00

TOHATSU outboards

BESTÄLL

Din Tohatsu 2-taktare NU för leverans i december!

SISTA CHANSEN!

ERbilab

2 års garanti
borgar för den japanska kvaliteten och priserna torde vara svårslagna!
Pris ex 18 hk kort rigg för endast **1 570,-**

Öppet vardagar 10-17
Vikingagränd 1 A
Tfn 14 750
GSM 0400 595 732

Mariehamns Telefon Ab

TELEBUTIKEN
- allt inom telefoni -
Storagatan 6, Tfn 27 448, Fax 15990
www.telebutikens.aland.com

VECKANS JULKLAPPSTIPS

VÄRDE: 125€

Gäller 20/11-29/12 2006

Telebutikens julkampanj

Välj mellan en snygg och praktisk resväska eller ett par coola MP3-solglasögon om du tecknar ett GSM-Åland abonnemang eller byter operatör till GSM-Åland!

JULÖPPET:
Måndag-fredag 8-17
Torsdag 23/11 8-20
Lördagarna 2/12, 9/12,
16/12, 23/12 10-14
Självständighetsdagen 6/12 12-16
Söndag 17/12 12-16

GSM ÅLAND
Global telekommunikation
ÅLANDS MOBILTELEFON AB
webb: www.gsm.aland.fi
Epost: info@gsm.aland.fi
Kundtjänst: 0800-93553

SKRITT- OCH LÄNDTÄCKEN
med reflex

Finns även i marin med reflex

35,-

Häst & Fritid

Skarpansvägen 29, tel 12 890
Vard. 11-17.30, lörd 10-14

Veckans special!

DIN SPORT & FRIIDDSBUTIK!

SKIDPAKET
inkl. skidor, bindningar och pjäxor

från **99€**

SPORT center
NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589,
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**